

Merknadsskjema – offentlig ettersyn

Plannavn	Hegreneset Bergenhush, Gnr. 168, Bnr. 1091 mfl.,
Arealplan-ID	70640000
Saksnummer	PLAN-2022/20669
Utarbeidet av	AKJ/ÅB
Sist revidert	17.09.2024

	Avsender	Hovedpunkt i merknad/uttalelse	Forslagsstillers kommentar	Endringer		
				Kart	Bestemmels	Beskrivelse
	Felles svar for tema:	Parkering	Planforslaget er ikke til hinder for eventuell etablering av offentlige plasser eller plasser for kommersiell drift i deler av parkeringsanlegget. Dette kan tas stilling til ved byggesak. P-dekning baserer seg på helhetlig vurdering og avveining mellom: 1) Hensynet til kommunens krav/mål om lav p-dekning/reduisert bilbruk, 2) Hensynet til å ha et tilstrekkelig tilbud om parkering slik at man unngår gateparkering. Planforslaget følger KPA kravet om boligsammensetning og parkeringsdekning. Bestemmelsene setter krav til maksimalt antall parkeringsplasser. Endelig løsning for parkering vurderes i byggesak, i samsvar med føringer i bestemmelsene.			
		Beslag av eiendommer	Beslag av eiendommer langs eksisterende veinett er begrunnet ut fra behovet for forbedring av tilbud for myke trafikanter. Dagens veinett, som påpekt av flere grunneier i området, er ikke godt nok for dagens trafikk og ikke tilrettelagt for gående og syklende. Det er i planlagt løsning lagt vekt på å minimere inngrep i private eiendommer så mye			

			som mulig. Blant annet ved å velge løsninger som ikke følger full veistandard, der løsning for myke trafikanter er prioritert foran kjøretrafikk. Tilkomst til alle hus og inngangsparti vil bli ivaretatt ved utbygging/forbedring av samferdselsarealer. Områdene skal så langt det lar seg gjøre tilbakeføres til opprinnelig tilstand eller revegeteres etter ferdig tiltak. Selv om tiltaket fremgår av reguleringsplan, vil det måtte lages en avtale med grunneier før det kan gjøres tiltak som berører eiendommen.			
		Bebyggelse KBA1	KBA1 - Når det gjelder maksimalt tillatte høyder i området Kullkaien og Batterikvartalet så er følgende reduksjon foretatt mellom førstegangsbehandling og begrenset høring: Kullkaien har på ca 70% av bebyggelsen en reduksjon på 2 m og på ca 30% en reduksjon på 6 m. Den tidligere lukkede kvartalsstruktur i Batterikvartalet er åpnet mot gangakse mellom Kullkaien og Batterikvartalet, og er regulert med variasjon i byggehøyder. For store deler av Batterikvartalet er byggehøyder redusert fra maks. tillatt høyde på kote +24.00 til enten +20.00 eller +19.5m. Deler av Batterikvartalet mot sørvest har kote +23,5 m. Høydene er sikret i plankartet. Det tillates ikke takterrasser på de øverste volumene.	X	X	X
		Bebyggelse KBA2	KBA2 På Kollen er bygningene flyttet mot nord, noe som fører til mindre terrenginngrep, og større avstand til og dermed mer grønt mot Hegrenesveien. Endringen gir et større og mer sammenhengende grøntområde og økologisk korridor gjennom store deler av planområdet er forbedret. Bebyggelsen er trukket innenfor eksisterende sjølinje og takform er endret. Byggehøyder er justerte og det tillates ikke takterrasser på de øverste volumene. Gangkobling mellom Kruttplassen og parken er sikret og gjort universelt tilgjengelig og den fysiske og visuelle tverrforbindelse mellom Kruttplassen og Hegreparken er forbedret.	X	X	X
		Påkobling til E39.	Det er i samarbeid med Bergen kommune vurdert løsning for bedre tilbud for myke trafikanter. Det er dokumentert at det er mulig å etablerer sykkelfelt innenfor formålslinjer i regulering for Bybane. Tilrettelegging for syklistene trenger derfor ikke omregulering av bybaneplanen. Sykkelanlegg kan etableres i vegbanen, mellom kjøreveg og areal til bussoppstilling. Utarbeidet skisse i			X

			planbeskrivelsen viser at det er bredt nok tverrsnitt i regulert situasjon i bybaneplanen til å innarbeide et sykkelanlegg ved realisering av bybaneplanen. Planområdet for Hegreneset er trukket tilbake slik at det er minst mulig overlapp med bybaneplanen.			
		Breiviksveien	Ved utarbeidelse av planforslaget er det gjennomført trafikkanalyse og flere utformingsalternativer ble vurdert. Trafikkanalysen viser at stenging av Breiviksveien for motorvogntrafikk er et positivt tiltak.			
		Renovasjon i Nyhavn	Flere ulike alternativer for renovasjonsløsning har vært vurdert i planprosessen. Boss-terminalen plassert i Nyhavn bringer minst trafikaleutfordringer og samtidig muligheten for fremtidig utviding av bruk. Bossuget skal ha kapasitet til også å dekke øvrige boliger i Nyhavn. En eventuell utviding av bruken er BIR sitt ansvarsområde. Det er ikke aktuelt med lek eller felles uteoppholdsarealer, tomten ligger tett mellom to veier og planlagt tunnelinnslag.	X	X	X
		Anleggstrafikk og anleggsfasen	Geoteknisk rapport har avdekket at fjellkvaliteten langs deler av tunneltraseen ikke er god nok. Det samme gjelder for fjelloverdekningen. Dette har betydning for utforming av tunnelen. Tunnelen kan ikke ha større innvendig høyde enn tre meter, og kan derfor ikke benyttes til anleggstrafikk, varetransport, renovasjon og brannutrykning. Det er i bestemmelsene stilt krav om at plan for beskyttelse av omgivelsene i bygge- og anleggsfasen skal foreligge før igangsettingstillatelse gis. Nødvendige beskyttelsestiltak skal være etablert før bygge- og anleggsarbeider kan igangsettes. For tiltak i fjell skal det sammen med rammesøknad sendes inn geologisk/geoteknisk rapport som dokumenterer grunnforholdene og evt. krav til sikring. Registrering av eksisterende bygninger er rutine ved bygging av tunneler under bebyggelse, og kravene vil bli en del av rammetillatelsen før byggearbeidet starter. Det vil bli gjennomført undersøkelser og målinger i forkant av sprengningsarbeidet. Det er stilt krav til opparbeiding /forbedring av veistrekning før bygge-, anleggsarbeidet kan starte.			X

Private merknader:					
1.	Rune Ustad Nyhavn 17 Gnr/bnr 168/2142 15.06.2023	1. Det bør arrangeres en erfaringsoverføring med nåværende bebyggelse /Sameiere i Nyhavn. Det er nok mange innspill mht løsninger som kunne vært løst på en bedre måte eller unngått. Krav som kan inngå eller hensyn som bør tas.	Ikke tatt til følge. Det er gjort flere justeringer av planforslaget, i form av endrede byggehøyder, sikret i plankart. Justert plassering av Kollen, krav til utforming i bestemmelser og formingsveileder mm.		
2.	Karen Reed Larsen Breiviksveien 14A Gnr/bnr 168/1107 26.06.2023	1. Ber om at det er boligsoneparkering i Breiviksveien for å bøte på tapet av p-plasser i gaten som følge av reguleringsplanen.	Tatt til orientering. Forslaget om boligsoneparkering kan bedre parkeringssituasjonen, men dette kan ikke vedtas i en reguleringsplan. Dette må Bergen kommune følge opp		
3.	Mads Kapstad Breiviksveien 14a, 29.06.2023	1. Ønsker at kommunen kjøper parkeringsplasser i parkeringsanlegget for å sikre at trafikken fjernes fra gaten i Breiviksveien.	Tatt til orientering. Kravet rettes mot kommunen.		
		2. Hvis ikke dette er en reell mulighet, ønskes at det skal bli soneparkering for å kompensere for redusert parkeringsmulighet	Tatt til orientering. Forslaget om boligsoneparkering kan bedre parkeringssituasjonen, men dette kan ikke vedtas i en reguleringsplan. Dette må Bergen kommune følge opp.		
		3. Positiv til stenging av Breiviksveien, men vil at dette først skal gjøres når nytt kryss ved Sandviken sykehus er opparbeidet.	Ikke tatt til følge. Se felles svar angående Breiviksveien og påkobling til E39.		
		4. Ønsker at bossuget som skal opparbeides videreføres til Breiviksveien.	Ikke tatt til følge. Se felles svar om renovasjon.		
4.	Elin Sebjørnsen og Stein Sagevik Hegrenesveien 38 Gnr/bnr 168/1089 28.06.2023	1. Mener planene for tunnelløsning og gang- og sykkelvei er nærmest utopiske	Tatt til orientering. Tunellplanene er gjennomførbare. Dette er dokumentert i egen rapport. Tunnellen vil redusere trafikken langs dagens veier og sikre universelt utformet gang-, sykkel adkomst til planlagt bebyggelse i Hegreneset nord.		
		2. Hvordan skal en løse fremkomst for all trafikk i en byggeperiode med tanke på eksisterende veis sårbarhet?	Tatt til orientering. Det er stilt krav til opparbeiding / forbedring av aktuell veistrekning før bygge-, anleggsarbeidet kan starte. Se felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen.		X
		3. Vil kunne forvente en økning i allerede enormt utfordrende trafikk.	Tatt til orientering. Det vises til Mobilitetsplanen som omtaler kollektivtilgjengelighet, forventet reisemiddelfordeling og måloppnåelse mht. nullvekstmålet.		
		4. Hvorfor skal eksisterende boliger tape utsikt og sol?	Tatt til orientering. Hegreneset er et område avsatt til byfortetting i kommuneplanens arealdel. Dette medfører utbygging av bymessig bebyggelse som gås vil begrense utsikt til enkelte eiendommer, men det søkes å redusere dette ved å ta hensyn til de enkelte boliger. Opprettholdelse av siktlinjer og tilpasning til omgivelser fremgår av illustrasjonsmaterialet.		

		5. Mener neset totalt vil forandre identitet	Tatt til orientering. Neset vil endre karakter, men både siloen og Møllekvartalet blir tydelige og godt synlige landemerker.			
		6. Mener Grung-villaene ikke vil bli synlige fra sjøsiden i det hele tatt.	Tatt til orientering. Dette er ikke riktig. Bebyggelsen er utformet slik at villaene blir synlige fra sjøsiden.			
		7. Ønsker å understreke at området allerede har en stor viktighet og en betydning i seg selv, som et vernet kulturområde med kornsiloene som et stort og essensielt midtpunkt.	Tatt til orientering. Samtlige verneverdige bygg skal bevares og tas i bruk til bolig og ulike sentrumsformål. Forhold knyttet til verneverdier er sikret i bestemmelser samsvar med innspill fra Byantikvaren.			
		8. Som utgangspunkt bør det ikke gis tillatelse til noe bygging utover de eksisterende byggene både på søndre og nordre - neset.	Tatt til orientering. Det vil bli foreslått en omfattende utbygging både i nord og sør på næringseiendommen, denne transformasjon støtter Stasforvalteren, Fylkeskommune og Bergen kommune.			
		9. Planen viser liten kunnskap til de spesielle vær- og vindforholdene på Hegreneset. Mener de skisserte planer fra utbygger er svært vage.	Tatt til orientering. I arbeidet med reguleringsplanen er det tatt i bruk digitale redskaper for å sikre den beste utforming og plassering av bebyggelsen nettopp med hensyn til de krevende værforholdene. Dette gjelder også utformingen av sjølinjen, der blant annet innspill fra beboerne har hatt betydning for utformingen av denne.			
		10. Ber om at foreslått nybygg i nr. 40 blir et punkthus og at byggehøyden blir den samme.	Tatt delvis til følge. Volum innenfor BB1 er redusert og sikret med ny byggegrense og byggehøyde, samt egen bestemmelse med krav til utforming.			
		11. Mener trafikkmålingene er gjort på tidspunkt som ikke nødvendigvis speiler realiteten.	Tatt til orientering. Trafikkonsulent har gjort nye målinger av trafikken og sjekket disse opp mot trafikkmålinger ved E39 på samme dager/tidspunkt for å være sikker på at resultatene speiler realiteten. Resultatene viser at de opprinnelige trafikkmålingene var representative.			
5.	Norges handikapforbund, Bergen 11.07.2023	1. Ber om at det søkes løsninger som er universelt utformet.	Tatt til følge. Ny vurdering gjennomført og UU utforming sikres i planen.	X	X	
		2. Ber om at lovverket følges og at det ikke gis dispensasjoner	Tatt til orientering. Spørsmålet om det skal gis dispensasjon avklares med kommunen, men det kan ikke utelukkes at det der terrenget ikke spiller på lag vil være behov for dispensasjoner.			
		3. Universell utforming må innarbeides i planarbeidet for Hegreneset, dette med arealformål, uteområde, gangforbindelser, arkitektur, HC-parkering, tilkomst til sjø, bord/benker, belysning, dekke, taktil merking m.m.	Tatt til følge. Plan sikrer prinsippet om universell utforming.	X	X	
		4. Ber om at det sikres brukervedvirkning fra grupper som trenger særlig tilrettelegging i planleggingsfasen.	Tatt til orientering. Planforslaget ivaretar tilrettelegging påkrevd i planleggingsfasen blant annet UU gangforbindelser og for eksempel at møblering og utrustning skal i størst mulig grad struktureres i møbleringssoner for å lette orienterbarhet for blinde og svaksynte. Konkrete løsninger skal vurderes i søknad om tiltak. Brukervedvirkning kan være aktuelt ved detaljprosjektering og søknad av offentlig anlegg og byrom.			

		5. Absolutt krav ved inngåelse av kontrakter: Prosjektansvarlig, samt leverandører med underleverandører skal kunne skriftlig dokumentere kompetanse på universell utforming, dette før kontrakt signeres.	Ikke tatt til følge. Dette sikres av Plan og bygningsloven og byggeforskriften.			
6.	Leverandørenes utviklings- og kompetansesenter 20.06.2023	1. Nødvendige areal til adkomstveier for store kjøretøy opp til 19,5 m, alminnelig varetransport med sikring av veier mot unødige farlige situasjoner med myke trafikanter må ivaretas.	Tatt til orientering. Reguleringsplanen regulerer i stor grad eksisterende veier. Muligheten for å gjøre endringer i veibredder er svært begrenset, og vil kreve riving av boliger, men det reguleres fortau langs flere offentlige vegstreknings der det i dag ikke er fortau.			
		2. Boligene må sikres mot støy for å unngå unødige konflikter.	Tatt til orientering. Det er sikret av eget lovverk.			
		3. Området må tilrettelegges for den type kjøretøy bransjen nytter og leveranse til området er en del av en større logistikk.	Tatt til orientering. Reguleringsplanen regulerer i stor grad eksisterende veier. Muligheten for å gjøre endringer i veibredder er svært begrenset, og vil kreve riving av boliger, men det reguleres fortau langs flere offentlige vegstreknings der det i dag ikke er fortau.			
		4. Viser til at § 8-5. Gangatkomst til bygning med boenhet, § 8-8. Kjøreatkomst, § 8-9. Parkerings- og annen oppstillingsplass og § 12-1. Krav om universell utforming av byggverk i TEK 10 må følges. Det samme gjelder frihøyder, bredder osv.	Tatt til orientering. Håndteres i byggesak.			
		5. Minner om at Arbeidstilsynets regler om avstand fra varemottak til oppstillingsplass for varebiler ikke må overstige 50 m.	Tatt til orientering. Håndteres i byggesak.			
7.	Arne Martin Rosendahl Jægermyren 6 168/1013 02.08.2023	1. Høyden på bygningene på Kullkaia må ned en etasje	Tatt delvis til følge. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1.			
		2. Infrastrukturen må på plass før utbyggingen tar til.	Tatt til orientering. Offentlig infrastrukturen er sikret i §18 plan og byggingen og rekkefølgekrav i planbestemmelser.			
		3. Det må anlegges et akselerasjonsfelt på E39 nordover for trafikken som kommer fra Nyhavnsveien	Ikke tatt til følge. Se felles svar angående Breiviksveien og påkobling til E39.			
8.	Hilde Marie Pedersen Nyhavn 3 168/2139 14.08.2023	1. Ber om at bossterminalen flyttes fordi denne er ruvende og forringer omkringliggende eiendommer og vil være til stor sjenanse med hensyn til støy og lukt.	Ikke tatt til følge. Plassering og utforming av terminalen er grundig vurdert med hensyn til fordeler og ulemper for nabolaget i Nyhavn og Jægermyren.			
		2. Ber om det aktuelle arealet bør være forbeholdt lek og avkobling.	Ikke tatt til følge. Se svar over.			
9.	Gunnar Storebø Breiviksveien 30168/1118 14.08.2023	1. Ønsker lys farge på husene i tråd med øvrig bebyggelse i området og slik at fargen på husene bidrar til et lyst og positivt utemiljø.	Tatt til orientering. Prinsipper for farge- og materialbruk er angitt i formingsveileder.			
		2. Fint om det tilrettelegges for kafe/restaurant i tilknytning til området rundt sjøbadet ved Batterikvartalet.	Tatt til orientering. Planforslaget åpner for dette.			
		3. I forbindelse med stenging av Breiviksveien er det viktig at det tilrettelegges for kjøring til og parkering frem til Breiviksveien 30.	Tatt delvis til følge. Skilting er uavhengig av planen og vedtas/gjennomføres av Bymiljøetaten. I planforslaget adkomst til Breiviksveien 30 sikres gjennom fra øst (Nyhavn).			

	4. Det ville vært fint om lekeplassene ble bygget med tak over deler av plassen for at det også er attraktivt i regnvær.	Tatt til orientering. Det kan vurderes ved detaljprosjektering og søknad om tiltak.			
	5. Ønskelig at lekeapparater som blir bygget er attraktive å bruke for barn og ungdom	Tatt til orientering. I bestemmelser sikres at: <i>Lekearealer skal utformes for ulike brukergrupper. Arealet skal opparbeides med egnet dekke og falldekke der dette kreves. Lekearealer skal inneholde minimum 3 varierte lekbare element, 1 sandkasse og gode oppholdsplasser, med sittebenker. Arealene skal ikke inngjerdes.</i>			
	6. Det bør vurderes å anlegge naturhager på alle tak samt gjøre veggene grønne for å bidra til biologisk mangfold.	Tatt til orientering. Intensjon og prinsipper for kvalitet og formgivning som sikrer biologisk mangfold er angitt i formingsveileder.			
	7. I tilknytning til utearealene for allmennheten bør det vurderes å ha et enkelt oppsett med utendørs treningsapparater, bordtennisbord, basketballkurv og lignende.	Tatt til orientering. Intensjon og prinsipper for kvalitet og formgivning som sikrer attraktiv utearealer og byrom er angitt i formingsveileder. Konkret vurdering av møblering skal gjøres ved byggesak.			
	8. For gjestehavnen, må det vurderes hvorvidt den er tilstrekkelig beskyttet mot vær og vind	Tatt til orientering. I arbeidet med reguleringsplanen er det tatt i bruk digitale redskaper for å sikre den beste utforming og plassering nettopp med hensyn til de krevende værforholdene.			
	9. Arealene for allmennheten bør ha jevnt fordelte leskur eller tilsvarende, for varierende værforhold	Tatt til orientering. Det kan vurderes ved detaljprosjektering og søknad om tiltak.			
	10. Badeplassen på Neset ville være mye mer attraktiv om den vendes mot sør. Ideelt sett hadde vi sett at den sydligste pynten blir park med flat plen. Denne badeplassen er både østvendt og virker vesentlig mindre attraktiv enn sjøbadet ved Batterikvartalet	Tatt delvis til følge. Grønt arealet er utvidet og regulert til offentlig park. Gjesteavn er flyttet ved Møllekvartalet.			
	11. Sjøbadet ved Batterikvartalet virker som et fantastisk tiltak. Vi savner en sol/skygge analyse over hvordan tilstøtende blokker vil skygge på arealet. Synd om en slik perle vil ligge i skyggen mye av sommerkveldene	Tatt til orientering. Sol-, skygge analyse følger planforslaget samsvar med Bergen kommune kravspesifikasjon for komplett planforslag.			
	12. Det kan tillates café- og restaurantdrift på toppen av bygningene, spesielt siloen. Dette vil også tilgjengeliggjøre unike utkikkspunkt.	Tatt delvis til følge. Det tillates næring i Havnesilo toppetasje.			
	13. Synd om Kullkaien som er en historisk kai i naturstein blir skjult, da denne er et viktig kulturminne	Tatt til orientering. Kaien må heves på grunn av fremtidig havstigning.			
	14. Blokken som ligger nærmest Krutthuset blir brutalt stort i forhold til Krutthuset.	Tatt til følge. Byggehøyder og plassering av bebyggelse ved Krutthuset er justert.			
	15. Bør vurderes tilrettelegging for shuttlebus eller tilsvarende løsning. Det er ikke alle som kan eller vil bruke sykkel.	Ikke tatt til følge. Etablering av nye busstilbud avgjøres ikke i reguleringsplanen, men av kollektivmyndighetene (Vestland fylkeskommune/Skyss).			
	16. Observert flaggermus i området mellom Kullkaien og Jæger brygge. Så hvordan blokken lengst mot nord bør utformes, hadde det vært fint om en fagperson uttaler seg om.	Ikke tatt til følge. Flaggermus har ekstremt godt utviklete orienteringsanser og «homing» instinkter. Vi ser ikke behov for slik fagligvurdering av bebyggelsesutforming.			

10.	Christian Kolberg og Maria Klubben Jægemyren 14 168/1021 12.08.2023	1. Ber Byantikvaren om å vurdere bevaring av siktlinjer for Funkisboligområdet på Jægemyren, Ser at vesentlige kvaliteter ved boligområdet går tapt ved massiv utbygging.	Tatt til følge. Byantikvaren innspill er i i stor grad tatt til følge. Sikt forbedres ved å redusere byggehøyder i KBA1 og flytte bebyggelse med justert byggehøyder for KBA2.			
		2. Bevare siktlinje fra sjø mot boligrekken slik den er i dag	Ikke tatt til følge. Høydene på Kullkaien er tilpasset situasjonen. Noen steder blir siktlinjen brutt, men i store deler vil den være opprettholdt. Opprettholdelse av siktlinjer og tilpasning til omgivelser fremgår av illustrasjonsmaterialet.			
		3. Bevare siktlinje fra boligene mot vannspeilet i størst mulig grad.	Ikke tatt til følge. Høydene på Kullkaien er tilpasset situasjonen. Noen steder blir siktlinjen brutt, men i store deler vil den være opprettholdt. Opprettholdelse av siktlinjer og tilpasning til omgivelser fremgår av illustrasjonsmaterialet.			
		4. Begrense byggehøyden på kaianlegget.	Tatt til følge. Se felles svar angående justering av bebyggelse innenfor KBA1 og KBA2.			
		5. Unngå å bokse inn boligene totalt ved å bygge høyt i sør-vest.	Tatt til følge. Se felles svar angående justering av bebyggelse innenfor KBA1 og KBA2.			
		6. Anerkjennelse og respekt for arkitekt L. Grungs intensjoner med boligområdet.	Tatt til orientering. Planarbeidet har tatt hensyn til Grungs bebyggelse med å sikre området med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med bestemmelser og størst mulig grad bevaring av sikt linjer mot verneverdig bebyggelse i Jægemyren.			
11.	T. Brynjulfsen Næring AS Hegrenesveien 12 168/1956 15.08.2023	1. Gnr. 168 bnr. 1956 er i planforslaget foreslått regulert til Boligbebyggelse – frittliggende småhusbebyggelse (BFB) Ber om at denne eiendommen reguleres med arealformål Boligbebyggelse – konsentrert småhusbebyggelse (BK), slik at det vil bli mulig å bygge 3 enheter uten å søke dispensasjon fra plan	Ikke tatt til følge. Hensikten med planen er å tilrettelegge for transformasjon i Hegreneset næringsområdet. For eksisterende villabebyggelse i Hegrenesveien, Jægemyren og Breiviksveien gjelder bestemmelser for hensynsone bevaring kulturmiljø.			
		2. I planforslaget er det inntegnet en stiplet linje langs kommunal veg ved skrent på eiendommen gbnr. 168/1956, ifølge tegnforklaringen viser linjen Bebyggelse som skal fjernes. Forutsetter at linjen ikke legger begrensninger ikke vil få betydning for fremtidig bygging på eiendommen.	Tatt til orientering. Gjennom eiendommen går to juridiske linjer som begrenser bruk. Det er langs tomtens sikret areal for midlertidig bygge- og anleggsarbeid i forbindelse med utbedring av offentlig vei. Den andre linje viser begrensning for hensynsone H190 som sikrer sone for gjennomføring og bruk av framtidig tunnel.			
12.	Kirsti Arnesen Nyhavsvingen 4 168/993 15.08.2023	1. Planforslaget legger til rette for mange boliger. Det er positivt både for klima, miljø og vårt bomiljø som naboer.	Tatt til orientering.			
		2. Vi er glade for å få mange nye naboer og at allmenn tilgang til sjø, byrom og kvalitet og respekt for eksisterende kulturmiljøkvaliteter vektlegges.	Tatt til orientering.			
		3. Vi er også i hovedsak positive til trafikk-løsninger. Sykkeltilrettelegging i Nyhavnsveien er positivt også for oss. Vi støtter Bergen kommunes vurdering om at Gamle Bergen i	Tatt til orientering.			

		fremtidig situasjon er godt tjent med Bybanen og ikke vil trenge særlig turistbussløsning			
		4. Å stenge Breiviksveien for kjørende for å prioritere skolebarn er et godt grep	Tatt til orientering.		
		5. Vi støtter også fjerning av gateparkering på Jægermyren. Men når Hegrenesplanen ikke kan tilby noe parkering for omgivelsene opplever vi det problematisk.	Tatt til orientering. Se felles svar om parkeringsløsning.		
		6. Dersom all gateparkering skal fjernes fra Jægermyren, er det etter vår vurdering sterkt ønskelig at det legges til rette for at bildelebler får parkering i felles anlegg på Hegreneset og at besøkparkering for et større område enn Hegreneset blir tilgjengelig innenfor planområdet.	Tatt til orientering. Se felles svar om parkeringsløsning.		
		7. Positive til at det satses på bossug, men noe undrende til at det lokaliseres på et svært attraktivt areal i Nyhavn som etter vår vurdering ligger svært godt til rette for mer menneskeintensive funksjoner enn bossterminal. Dersom det ikke er aktuelt å invitere de gamle husene med på bossnettet blir det enda mer spesielt!	Tatt til orientering. Se felles svar om renovasjon.		
13.	Andre Aarøen Nyhavn 25 168/2142 15.08.2023	1. Ber om fartsdumper langs Hollenderboden i vei inn mot Joker-butikk. - Gangfelt ved Nyhavn 1 mot Nyhavnsvei, nordøst for nedkjøring til garasjekjeller i Nyhavn 3 - Gangfelt ved Nyhavn 1 over veien som leder mot Hollenderbod og Joker-butikk	Ikke tatt til følge. Beslutning og bygging av fartsdumper inngår ikke i reguleringsplanen. Ansvar for dette er veieier.		
14.	Eva Blytt Hegrenesveien 20168/1083 18.08.2023	1. Planforslaget legger opp til en massiv utbygging som er svært dårlig tilpasset den særegne og verneverdige bebyggelsen (Grunghusene) på Jægermyren og i Hegrenesveien.	Tatt til orientering. Planarbeider har tatt hensyn til Grungs bebyggelse med å sikre område med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med bestemmelser og størst mulig grad bevaring av sikt linjer mot verneverdig bebyggelse i Jægermyren.		
		2. I feltet KBA2 (Kollen) er det planlagt bygg som er ca. 7,5 m høyere enn Hegrenesveien 20.	Tatt til følge. Plassering og byggehøyder på bebyggelsen i felt KBA2 (Kollen) er justert. Se felles svar om justeringene som er gjort i felt KBA2 .		
		3. Også fjernvirkningen sett fra Byfiorden vil bli dramatisk endret. Dersom utbygging blir gjennomført i tråd med planforslaget, vil de særegne funkishusene i Jægermyren bli helt eller delvis skjult bak tett blokkbebyggelse.	Tatt til følge. I revidert planforslaget er byggehøyder på KBA1 redusert og sikrer i størst mulig grad sikt fra bebyggelse i Jægermyren. Se felles svar om justeringene som er gjort i felt KBA2 .		
		4. Utbygger har dokumentert at solforholdene på eiendommene langs Hegrenesveien forringes kraftig dersom man tillater byggehøydene som er oppgitt i dokumentet I, Takplan høyder.	Tatt til følge. Plassering og byggehøyder i KBA2 er justert slik at tap av sol og sikt for eksisterende bebyggelse langs Hegrenesveien er betydelig redusert. Se felles svar om justeringene som er gjort i felt KBA2 .		

	5. Den massive utbyggingen som planforslaget legger opp til, er ikke i samsvar med gjeldende bestemmelse i kommuneplanens arealdel. Antall boliger og volum må nedjusteres kraftig og holdes på et nivå som i langt større grad tar hensyn til omgivelsene.	Tatt delvis til følge. Planforslaget oppfylles alle krav i forhold til KPA2018. I revidert planforslag er en del av byggehøyder redusert og bebyggelse omplassert for å åpne for enda bedre terrengtilpasning og hensyn til verneverdig bebyggelse i planområdet. Ny kompakt utbygging i Hegreneset er samsvar med nasjonal fortetningsstrategi. Det at planlagt utbygning står i sammenheng med eksisterende småhus er en naturlig del av en byutvikling.			
	6. Ifølge tabell i dokument a1 Inngrep i eiendommer skal det gjøres inngrep (ca. 2 m2) på Hegrenesveien 20. Det aksepteres ikke. Forutsetter at nødvendig utvidelse av Hegrenesveien gjøres på utbyggers egen eiendom på motsatt side av veien.	Ikke tatt til følge. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
	7. Før igangsettingstillatelse gis (og sprengningsarbeider kan starte), må utbygger foreta tilstandsregistrering av boligene på nærliggende eiendommer slik det er vanlig praksis å gjøre før denne type anleggs- og sprengningsarbeider utføres. Reguleringsbestemmelsenes §2.11 må suppleres med dette punktet.	Tatt delvis til følge. Følger av annet lovverk, ikke nødvendig med egen bestemmelse. Tiltakshaver skal forholde seg til alt lovverk i forbindelse med byggeprosessen.			
	8. For feltet KB2 (Kollen) må maks byggehøyde (dvs. maks kotehøyde på tak og evt. heisoppbygg) settes til kote 21.	Ikke tatt til følge. Plassering og byggehøyder for bebyggelse i felt KBA2 (Kollen) er justert, men overstiger kote 21. Se felles svar om justeringene som er gjort i felt KBA2 .			
	9. Permanent løsning for ny ungdomsskole må inn som rekkefølgekrav.	Ikke tatt til følge. I samsvar med Fagnotatet legges i bestemmelser rekkefølgekrav at før ig. Innenfor #18a, #18b § 6.2.4 Skole- og barnehagekapasitet må være dokumentert.			
	10. Før igangsettingstillatelse må utbygger må dokumentere utført tilstandsregistrering av naboeiendommer som kan tenkes å bli påført skader i forbindelse med sprengningsarbeidene. Reguleringsbestemmelsen § 6.2.2 suppleres med dette punkt.	Ikke tatt til følge. Følger av annet lovverk, ikke nødvendig med egen bestemmelse.			
	11. I følge formingsveilederen er det planlagt møbleringsfelt med trær på begge sider av Hegrenesveien. Det vil gi dårligere sikt ved utkjøring fra eiendommene og må endres til ensidig felt på vestsiden av veien.	Tatt delvis til følge. Utforming av Hegrenesveien er endret. Dagens sikt ved utkjøring fra eiendommene oppholdes.	X	X	
	12. Selv om det ikke skal være parkeringsplasser i søndre del av Hegreneset, vil det bli bilkjøring til og fra nye boliger. Det må derfor tilrettelegges med møteplasser for bil.	Tatt til følge. Det tilrettelegges for møteplasser på bekostning av planlagt fortau.	X		
	13. Viser til at de store bygningsvolumene er begrenset til sør på Hegreneset. Det er derfor ingen grunn til at disse volumene skal være førende for utbyggingen på hele Hegreneset. Under merknadens punkt «Bebyggelse» er der en del argumenter mot	Tatt til orientering. Hele området er avsatt i KPA2018 til byfortetting. I dag er det både i sør og nord-bygninger med stort volum. Nordområdet inneholder også stor skala på andre måter, med stor lastekai, og historisk sett lasteområde og lager for kull med stor dimensjon.			

		formuleringer i formingsveilederen. Litt i tvil om disse formuleringene skal siteres siden de kun er meningsytringer.			
		14. Det er vanskelig å se for seg at f.eks. plassen o_TO2, omtalt som grønn allmenning (side 17 i fagnotatet fra kommunen) og Mølleviken vil fremstå som et naturlig besøksmål dersom utsikt mot byen og Byfjorden begrenses av massiv blokkbebyggelse i søndre del neset.	Tatt til orientering. Her er det ulike plasser som får ulik kvalitet. TO2 er beskyttet fra vind, og den har direkte kontakt med vannet for vassing. I revidert planforslag har TO2 fått mer sol og luft ved sammenslåing av to søndre bygg. Andre plasser på neset har bedre utsyn, og mere kveldssol, men er da samtidig mer utsatt for vind. Det anses som viktig med differensiering i uterommene.		
	Hilde Svanåsbakken Nyhavnsveien 7 168/93024.08.2023	1. Hele området vil bli rammet av en stor trafikkøkning; både under bygge- og anleggs prosessen, og ved framtidig bruk. Trafikk-problematikken og parkerings- løsninger bør løses FØR man tillater videre utbygging i Nyhavn.	Tatt til orientering. Det er stilt krav til opparbeiding / forbedring av aktuell veistrekning før bygge-, anleggsarbeidet kan starte. Se felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen .		X
	Harald Skogen Jægemyren 1 168/1008 28.08.2023	1. Viser til en negativ utvikling når det gjelder trafikk med økende tungtrafikk både fra næringsområdet og fra utbyggingen i Breiviken.	Tatt til orientering. Planforslaget forutsetter oppgradering av veinett og vesentlig utbedring av tilbudet for myke trafikanter. Det er planlagt for trafikkreduserende tiltak innenfor planområdet. Blant annet minimum parkeringsdekning, prioritering av myke trafikanter, tunell adkomst for kjørende og gående. I framtidig situasjon trafikk knyttet til næring og renovasjon vil bli vesentlig redusert.		
		2. Viser til at Nyhavnsbakken (antar det menes Nyhavnsveien) fra Nyhavn og videre mot Hegreneset ikke har fortau. Noe som utgjør en ulykkesfare.	Tatt til orientering. Fortau reguleres opp til gangvei v/Breiviksveien 3, slik at det blir sammenhengende gangtilbud fra Nyhavn mot Breiviken.		
		3. Viser til foreslått stenging av Breiviksveien og krever at påkjørselen ved Sandviken sykehus mot Åsane må utvides i betydelig grad.	Ikke tatt til følge. Se felles svar angående Breiviksveien og påkobling til E39 .		
		4. Ber om at tunnelen fra Nyhavn til Hegreneset nord blir dimensjonert for lastebiler/tyngre kjøretøy. Tunnelen må bygges før byggestart for planlagte boliger.	Ikke tatt til følge. Bergoverdekningen er slik at det ikke anbefales en tunnel dimensjonert for større kjøretøy. Det vil uansett være begrenset behov for dette når utbyggingen er gjennomført siden trafikken av større kjøretøy vil være begrenset til varelevering og uansett svært mye mindre enn dagens trafikk av tyngre kjøretøy.		
	Anne-Britt Pedersen Jægemyren 8 168/1015 29.08.2023	1. Protesterer på utbyggingens omfang med ca. 600 nye boenheter. Mener det forringer bomiljøet for dem som allerede bor i området.	Tatt til orientering. Planforslaget legger til grunn vesentlig forbedring av vegnettet. I tillegg åpnes hele sjølinjen for allmenheten med offentlig tilgjengelig sjøpromenaden og det reguleres en stor offentlig park sentralt i området. Planen vil i framtiden føre til bedre bomiljø og livskvaliteter i hele nabolaget.		

		2. Gatenett med smale veier og manglende fortau er lite egnet til å ta imot trafikkøkningen.	Tatt til orientering. Planforslaget forutsetter oppgradering av veinett og vesentlig utbedring av tilbudet for myke trafikanter. Det er planlagt for trafikkreduserende tiltak innenfor planområdet. Blant annet minimum parkeringsdekning, prioritering av myke trafikanter, tunell adkomst for kjørende og gående. I framtidig situasjon trafikk knyttet til næring og renovasjon vil bli vesentlig redusert.			
		3. Påkjørsel til Åsanevegen nordlig retning er farefull.	Tatt til orientering. Se felles svar angående Breiviksveien og påkobling til E39.			
		4. Parkeringsanlegget har for liten kapasitet. Risikerer omfattende fremmedparkering.	Tatt til orientering. Det er kommunen som styrer parkeringspolitikken. I henhold til denne skal parkeringsdekningen ned for å redusere biltrafikken. I planforslaget er parkeringsdekning satt til maks 0,6 parkeringsplasser per 100m ² BRA bolig samsvar med KPA 2018.			
		5. Mener blokkene på Kullkaien er for høye. Påpeker tap av utsikt og at den verneverdige villabebyggelsen ikke blir synlig fra sjøen. Ber om at byggehøyden reduseres.	Tatt til følge. Byggehøyde er redusert. Se felles svar angående justering av bebyggelse innenfor KBA1 og KBA2.			
Trond Spjelkavik Hegrenesveien 4 168/1069 29.08.2023		1. Det bes om at kommunen pålegger utbygger å unngå / minimere bruk av private eiendommer til midlertidige bygg- og anleggsformål. Skulle utbygger likevel ha behov for slike, så ønskes det tydeliggjort i plan at slik bruk av private eiendommer kun kan gjennomføres etter enighet med eier, samt at det skal ytes en forholdsmessig kompensasjon for den ulempen som slik bruk påfører eier.	Tatt til orientering. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
		2. Det bes om at det i reguleringsplan, og/eller i kommunale vedtak, etableres relevante tiltak i området for å unngå gate- / fremmedparkering i området, f.eks ved skilting, fysiske hindre inn på gang / sykkeltraseer og/eller etablering av soneparkering. Relevante tiltak må likevel ikke hindre kjøring til og parkering på de etablerte eiendommene i området.	Tatt til orientering. Det innføres etter alt å dømme boligsoneparkering i Nyhavn. Forslaget kommer til høring høsten 2024 og innføres i 2025. Dette vil ha positive følger for parkeringssituasjonen i området.			
		3. Utbygger presenterer et helhetlig og godt opplegg for uteareal med gode kvaliteter som vil komme hele området til gode. Men basert på dårlig erfaring fra tidligere utbygging i Nyhavn, så er vi bekymret for at utbygger i gjennomføringsfasen går fra sine ambisjoner og reduserer kvalitet og/eller salderer bort planlagte, felles uteareal	Tatt til orientering. Ferdig opparbeiding av uteoppholdsarealer er en del av rekkefølgekrav. Kvaliteter og utforming skal tilfredsstille krav i forhold KPA18, bestemmelser og formingsveileder. I tillegg er det sikret offentlig arealer til opphold på sjøpromenaden, torg og park.			

		4. Det bes om at kommunen stiller tydelige krav til utbygger om sammenheng, kvalitet og innhold også i uteareal, inkludert at relevant faglig landskapsarkitektonisk kompetanse skal være tilgjengelig i prosjektet gjennom utbyggingen. Det bes også om at kommunen sørger for å holde utbygger ansvarlig for at den løpende utbygging også inkluderer gode uteareal ihht krav og ambisjoner i Formingsveileder, Planbeskrivelse og Reguleringsplan.	Tatt til orientering. Håndteres ved byggesøknad / ferdigattest.			
	Elisabeth Gallefoss Nyhavnsveien 13 168/930 30.08.2023	1. Viser til at prosjektet kommer til å påvirke gamle Bergen/Nyhavn og Hegrenesveien så må parkeringstilbudet utbedres før planene setter i gang. Hvis ikke vil en allerede vanskelig parkeringssituasjon bli uutholdelig for de som bor der.	Tatt til orientering. Det innføres etter alt å dømme boligsoneparkering i Nyhavn. Forslaget kommer til høring høsten 2024 og innføres i 2025. Dette vil ha positive følger for parkeringssituasjonen i området.			
	Bymuseet 28.08.2023	1. Har ingen merknader til utforming av bebyggelsen, men er sterkt bekymret for den økte trafikken i Nyhavnsveien, ved hovedinngangen til Gamle Bergen Museum og manglende påkobling til eksisterende gang- og sykkelvei langs E39.	Tatt til orientering. Trafikkanalysen har ikke påvist utfordringer med trafikkavviklingen i Nyhavnsveien. Ombygging i henhold til planen med ny rundkjøring, vil bedre trafikkavvikling/trafikksikkerhet for busser. Det er i samarbeid med Bergen kommune vurdert løsning for bedre tilbud for myke trafikanter. Det kan etableres sykkelfelt innenfor formålslinjer i regulering for Bybane.			
		2. Frykter at manglende helhetsplanlegging for syklist og fotgjengere i planens grensesnitt mot museum og E39 vil gi store negative konsekvenser for museumsområdet som økt trafikk gjennom Gamle Bergen og redusert museumsopplevelse for våre besøkende.	Tatt til orientering. Trafikkanalysen har ikke påvist utfordringer med trafikkavviklingen i Nyhavnsveien.			
		3. Trafikkøkningen forbi Gamle Bergen er betydelig (2200 ÅDT til 3400 ÅDT). Dette er en økning som vil få store konsekvenser for trafikkavviklingen ved Gamle Bergen Museum.	Tatt til orientering. Trafikkanalysen har ikke påvist utfordringer med trafikkavviklingen i Nyhavnsveien. Ombygging i henhold til planen med ny rundkjøring, vil bedre trafikkavvikling/trafikksikkerhet for busser.			
		4. Selv om trafikkanalysen anbefaler å bedre forholdene for gående og syklende helt opp til E39 har en i planforslaget valgt å se bort fra dette. Begrunnelsen er at en kommer i konflikt med gjeldende plan (Plan ID: 18200003), reguleringsplan for snuplassen ved Gamle Bergen og at dette kan løses i planarbeidet for Bybanen mot Åsane.	Tatt til orientering. Det er i samarbeid med Bergen kommune vurdert løsning for bedre tilbud for myke trafikanter. Det kan etableres sykkelfelt innenfor formålslinjer i regulering for Bybane.			

	5. I fagnotat fra Bergen kommune, Plan- og bygningsetaten, datert 22.05.2022 påpekes det at koblingen fra E39 ned til Nyhavnsveien mangler. De fremhever at dette er en svakhet ved planforslaget og viser til at koblingen er en viktig brikke for å sikre tilfredsstillende sykkelkobling mellom planområdet og fremtidig sykkelveg langs E39. De henviser også til at sykkeltilrettelegging fra Gamle Bergen til E39 ikke er en del av reguleringsplan for bybane til Åsane, delstrekning 2.	Tatt til orientering. Det er i samarbeid med Bergen kommune vurdert løsning for bedre tilbud for myke trafikanter. Det kan etableres sykkelfelt innenfor formålslinjer i regulering for Bybane.			
	6. I reguleringsbestemmelsene § 6.4, er det stilt krav til maksimal trafikkbelastning langs Nyhavnsveien før ny RV 39 er bygget (byggetrinn 1). Dette gjelder kun biltrafikk. Kan imidlertid ikke se at det er stilt tilsvarende krav som gjelder økt sykkeltrafikk. Dette er en svakhet	Tatt til orientering. Kravet om tak på biltrafikken er knyttet til utfordringene med trafikkavvikling/sikkerhet i E39-krysset ved Sandviken sykehus. Det foreligger ikke tilsvarende problemstillinger/krav knyttet til økt sykkeltrafikk og Bergen kommune har et mål om at sykkeltrafikken skal øke.			
	7. Slik foreliggende planforslag er utformet, må det påregnes at størstedelen av sykkeltrafikken til og fra sentrum vil gå gjennom Gamle Bergen. Vegen er smal med dårlig og ujevnt dekke (store, runde storgatestein). Allerede i dag oppleves gangtrafikken både gjennom området og til/fra sjøbadet som en belastning som gir en redusert museumsopplevelse for besøkende. Økt gang- og sykkeltrafikk langs veien gjennom museet er derfor kritisk og kan ikke aksepteres.	Tatt til orientering. Reguleringsplanen har liten innvirkning på syklistenes veivalg utenfor planområdet,.			
	8. I de senere årene har flere store boligprosjekter blitt realisert i vårt nærområde. I tillegg er flere store boligprosjekter under utvikling/bygging både på nordsiden og sørsiden av museet. Flere beboere i disse områdene ser på Gamle Bergen som deres «utomhusområde». Dette, sammen med kommunale virksomheter i området, Elsesro sjøbad og den fremtidige utviklingen av sjøområdet setter museet Gamle Bergen under sterkt press. Frykter at manglende helhetsplanlegging for syklist og fotgjengere i planens grensesnitt mot museum og E39 vil gi uforholdsmessige negative konsekvenser for Gamle Bergen Museum. Anmoder om at planen må innlemme konkrete forbedringstiltak i tråd med fagnotatets anbefaling, - løsninger som må være på plass/bygget før boligområdet på Hegreneset kan tas i bruk.	Tatt til orientering. Reguleringsplanen har liten innvirkning på syklistenes veivalg utenfor planområdet.			
	9. Forventer at både Stiftelsen Bymuseet i Bergen og Stiftelsen Gamle Bergen Museum blir invitert til å delta i arbeidet med å finne bedre løsninger for området ved museets	Tatt delvis til følge. Bergen kommune (saksbehandler) har hatt dialog med Bergen Museum.			

		hovedinngang og koblingen opp mot E39 og Bybanen mot Åsane.			
Daniel Garcia Hag Nyhavnsbakken 2 168/973 31.08.2023	1.	I henhold til kart «Inngrep i eiendommer» planlegger utbygger å bruke private eiendommer, inkludert 168/1069 til prosjektet. Tabellen i kartet viser at det skal tas 38 m2 av eiendommen. Motsetter seg dette ettersom det vil forårsake stort verditap. Blant annet vil det føre til restriksjoner på utbygging av egen eiendom ettersom offentlig vei vil komme tettere inntil husets yttervegg.	Ikke tatt til følge. Se felles svar, beslag av eiendommer.		
	2.	Under byggeprosess som etter planen er satt til å vare i 10 år, vil en vesentlig del av eiendommen være ubrukelig/ utilgjengelig og gjør det vanskelig å benytte boligens inngangsparti. Det bemerkes også at vann og avløpsnett som nylig er renovert, vil bli berørt av utbyggingen i det skraverte området fra kartet. Området er også beplantet med svært gamle trær og busker som skjærer innsyn, og vil være umulig å erstatte	Tatt til orientering. Se felles svar, beslag av eiendommer.		
	3.	Både under og etter tiltenkt byggeprosess vil det være betraktelig økt trafikk ettersom at all ferdsel vil foregå i Nyhavnsveien. Dette vil medføre økende støy og støv, noe som er svært negativt. Etter endt byggeprosess vil det også være sjenerende med økt innsyn til bolig, ettersom gang- og sykkelvei vil komme svært nær husets inngangsparti.	Tatt til orientering. I forbindelse med byggesak skal jf. planbestemmelser: § Grenseverdier for støy gitt i gjeldende T-1442, kapittel 4, skal i utgangspunktet tilfredsstilles. Ved overskridelser av grenseverdiene skal det varsles og gjennomføres avbøtende tiltak. Før det gis igangsettingstillatelse skal det foreligge en støyprognose for anleggsarbeid med plan for avbøtende tiltak, herunder varsling, i tråd med T-1442 og M-128. anleggstrafikk og anleggsfasen. Ellers se til felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen . Det planlegges for fortau ikke gang-, sykkelvei. Ytrefortauskanten skal komme 2 meter nærmere sørhusveggen. Ulemper med eventuell opplevelse av mer innsyn kan reduseres med tiltak (hekk, vegetasjon, skjerming). Form av tiltak kan avtales i forbindelse med oppfylling av kravet om tilbakeføring av eiendommen (midlertidig bygge-, og anlegg).		
	4.	Ber om at kommunen pålegger utbygger å unngå/ minimere bruk av private eiendommer til midlertidig bygg og anleggsformål. Skulle likevel utbygger ha behov for det, ønsker vi det tydeliggjort i plan at slik bruk av private eiendommer kun kan gjennomføres etter enighet med eier, samt at det skal ytes en forholdsmessig kompensasjon for ulempen som slik bruk påfører eier.	Ikke tatt til følge. Se felles svar, beslag av eiendommer.		

Jostein Gundersen Hegrenesveien 8 168/1074 31.08.2023	1. Er urolig over trafikkbelastningen langs Hegrenesveien. Et godt alternativ for å minske belastningen kan være å benytte seg av sjøtransport så langt det lar seg gjøre i byggeperioden. Mener at den planlagte tunnelen burde bygges stor nok til å kunne benyttes i byggeperioden.	Tatt til orientering. Sjøverts transport er en lite fleksibel og kostbar løsning for frakt av det aller meste av bygningsmaterialer som det vil være behov for over en byggeperiode på minst 10 år. Bergoverdekningen er slik at det ikke anbefales en tunnel dimensjonert for større kjøretøy. Det vil uansett være begrenset behov for dette når utbyggingen er gjennomført siden trafikken av større kjøretøy vil være begrenset til varelevering og uansett svært mye mindre enn dagens trafikk av tynge kjøretøy.			
	2. Det skisserte beslaget av merknadsstiller eiendom fremstår som ekstremt. Selv om dette skulle være midlertidig og tilbakeføres, vil det medføre et betydelig inngrep. Her må det i mye større grad redegjøres for faktisk omfang og varighet av inngrepet. Forventer at tilkomst til hus og inngangsparti blir tilstrekkelig ivaretas for en barnefamilie. Forventer også å beholde tilgang til garasje og parkering på egen tomt i byggeperioden. Eventuelle tap av leieinntekter på grunn av inngrep i eiendom må også kompenseres.	Tatt til orientering. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
	3. Flere av de planlagte bygningene er tegnet slik at merknadsstiller kommer til å miste en god del verdifull utsikt og å få mye uønsket innsyn. Dette gjelder særlig de planlagte byggene på begge sider av Krutthuset. Ber om at dette tas hensyn til ved å skape bredere siktkorridorer, at høyden på bygningene begrenses og at bygningene ikke kommer for tett på den eksisterende bebyggelsen.	Tatt delvis til følge. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1 og KBA2.			
	4. Viser til flere avslag på ombygging av Grungvillaene fordi kommunen har ønsket å bevare området slik det var på 1930-tallet. Det har også vært et argument at Grungs arkitektur skal kunne være godt synlig slik den er fra sjøen. Regner med at de samme prinsippene gjelder for utbyggerne som det har gjort for naboer.	Tatt til orientering. I planprosessen har det vært tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			
Åsne Bruvik Lie Hegrenesveien 3 2168/1086 31.08.2023	1. Sjølv om ein ikkje har parkeringsplassar på Hegreneset sør, vil avstanden mellom planlagt parkeringsanlegg og bygga sør på neset vera så stor at dette vil føra til ein betydeleg auke i trafikken. Dette er ein konsekvens som vegbreidda ikkje tek omsyn til, og dette vil skapa farlege situasjonar for dei mjuke trafikkantane som må gå i eit sambruksfelt (SK1) Ønskjer fortau langs Hegrenesveien.	Tatt til følge. I revidert planforslag reguleres 2m fortau.			

	2. Vi er også uroa over anleggstrafikk som vil vera langs heile Hegrenesveien frå Nyhavn og ut på neset, kor sikten er dårleg og vegen smal utan fortau og fartsdumpar per i dag.	Tatt til orientering. Det er stilt krav til opparbeiding / forbedring av aktuell veistrekning før bygge-, anleggsarbeidet kan starte. Se felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen.		X	
	3. Korleis skal ein leggja til rette for trafikkavvikling under perioden med driving av tunell under Hegrenesveien mot Hegreneset nord?	Tatt til følge. Planbeskrivelse er supplert med kapitel <i>Fremkommeligheten for fotgjengere og bilister i anleggsperioden.</i> Se felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen.		X	
	4. Og korleis vil det planlagde renovasjonsbygget påverka sikta for alle trafikantar og gåande?	Tatt til orientering. Siktlinjer med tilhørende siktsoner vises i plankart.			
	5. Ein slik overordna plan for husa som Grung hadde mister mykje av sin verdi under den framlagte planen. Store hus som ruver over takhøgden til funkisbustadane langs Hegrenesveien og Jægermyren vil endra lysforhold og opplevinga av hagebyen.	Tatt til orientering. Området skal transformeres i henhold KPA2018. Det er planlagt vesentlig oppgradering av veinett. Området åpner opp og gjør sjøfront tilgjengelig rundt hele området på en måte som sterkt skiller seg fra dagens situasjon, der området fremstår avsperrert og utilgjengelig. Offentlig promenade suppleres med tilhørende badeplass, torg og parker. Gjennomføring av prosjektet vil totalt sett føre til forbedring av livskvalitet med nye offentlig utearealer, vesentlig begrenset tung trafikk og bedre tilbud for myketrafikkanter.			
	6. Utbygginga på «Kollen» (KBA2) vil vera omlag 7,5 meter over taket til Hegrenesveien 20 og 30. Dette vil øydelegga siktlinja og den velkjende silhuetten som Leif Grung kløktig tilpassa bustadane til.	Tatt til følge. Plassering og byggehøyder på bebyggelse i felt KBA2 (Kollen) er justert. Se felles svar om justeringene som er gjort i felt KBA2.			
	7. På Hegreneset sør vil voluminøse og høge bygg ta over neset og fullstendig dominera dei verna bygningane.	Tatt delvis til følge. Bebyggelsen på Nestet underordner seg den eksisterende bebyggelsen, og legges lavere. Den foreslåtte påbygningen på eksisterende kontorbygning er redusert i høyde.			
	8. Opplever heller ikkje at planen tilstrekkeleg opnar opp området og beheld siktlinja slik ho er i dag. Føreseigna til kommuneplanens arealdel 2018–2030, § 26.3, seier at byggehøgd skal tilpassast tilliggjande område og viktige siktlinjer.	Tatt til følge. Noen steder blir siktlinjen brutt, men i store deler vil den være opprettholdt. Opprettholdelse av siktlinjer og tilpasning til omgivelser fremgår av illustrasjonsmaterialet.			
	9. Er positive til at sjøfronten vert opna opp for allmenn ferdsel, men fryktar at dei opne romma mellom bygningane ikkje vert gode rom å opphalda seg i, med skuggelagte fellesareal.	Tatt til orientering. I planforslaget sikres uteoppholdsarealer som oppfyller krav til kvalitet.			
	10. Det er synd at Hegrenesveien 19 er planlagt riven både i omsyn til berekraft, her er det mogeleg for ein familie å bu sjølv etter utbygginga, og for å kunna skapa eit godt samspel mellom nye og historiske bygg på neste. Kan det til dømes brukast som bydelshus eller tilsvarande i tilknytning til Hegreparken?	Tatt til orientering. I planprosessene bevaring kontra riving av alle bygg vurdert. Planforslaget sikrer at store deler av den eksisterende bygningsmassen bevares.			
	1. Det har vært en betydelig byggevirksomhet i nærområdet siste årene i både Nyhavn og Breiviken.	Tatt til orientering.			

Morten Neset Jægermyren 6168/1013 31.08.2023	2. Utbygging på Hegreneset skiller seg ut ved at det her er det en viktig del av den synlige innseilingen til Bergen. På 1930 tallet ble Jægermyren utbygget med funkisboliger tegnet av arkitekt Leif Grung, som ligger fint på rekke og rad og tar imot besøkende til byen som kommer sjøveien. Utbygging med høyder som eventuelt vil ødelegge dette er uakseptabelt. Synslinjer går begge veier. Synsfelt innskrenkning må behandles og unngås på alle måter. Sjølinjen til Bergen kan ikke ødelegges av høyhus på kaikanten som dekker for boliger i fjellsidene. Tenk estetikk. Profier har råd til å gjøre dette bra. Innseilingen til Bergen fortjener det.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			
	3. Det er byggegrense mot sjø 10 meter i vedtekter. Det vil si 10 m fra kaikanten til husveggen. Dette vil gi god mulighet til å spasere på fremsiden av husene konferer omtalte strandpromenade. Ved «Gamle Bergen» har samme utbygger – PROFIER- bygget ut boliger i sjøkanten. Her er ikke strandpromenade. Dette gjør en betenkt- Hva får vi i vårt nabolag? Kvalitetsbygg?	Tatt til orientering. Prinsippet om minimum 10m bredde sjøpromenade og byggegrense mot sjøkanten er sikret i planen. Det er mindre avvik fra 10-meters bredde på sjøpromenade ved Kollen. Neste. For å sikre kvaliteter og helhetlig utforming er planbestemmelser supplert med formingsveileder.			
	4. Konsentrert bebyggelse er ikke nødvendigvis det beste på sikt. Når det gjelder utbyggingen ellers synes det som at det er viktig å påtå inn flest mulig boliger på tomten. Når det gjelder utbyggingen ellers synes det som at det er viktig å påtå inn flest mulig boliger på tomten. Kanskje litt lavere færre og triveligere boliger ville være det beste.	Tatt til orientering. Utnyttelse og bebyggelsesstruktur er regulert i planforslaget samsvar med overordnet fortetningsstrategi.			
	5. Bergen har etter hvert fått prøve og fått uheldig erfaring med at utbyggere langs sjøkanten gjerne vil ha en ekstra etasje på sine blokker for sin ekstra profitt. (eksempel «Skuten» i Skuteviken, Gjensidige gården i Sandviken, Nyhavn, nybyggene innenfor verftet som skjuler trehusbebyggelsen på Nordnes.	Tatt til orientering. Utgangspunktet er at planbestemmelser skal følges inntil de endres eller oppheves. Det er på ingen måte kurant å fravike bestemmelser, og det kreves god og faglig begrunnelse.			
	6. Hotellplanene for denne siloen er lagt på hylla, men kanskje en heller kunne bygget ut denne først til leiligheter. Mastodonten står jo der allerede.	Tatt til orientering. Siloen planlegges for boliger, men i tid er det ikke aktuelt å bygge ut denne først.			
	7. For utbygger Profier vil vi oppfordre til å ta seg ad notam at denne utbyggingen vil firmaet bli heftet ved. Hva med en arkitektkonkurranse?	Tatt til orientering. Blir vurdert senere i prosessen, etter reguleringsplanen er godkjent.			
	8. For boliger følger det med behov for parkering av bil. Breiviksveien har allerede lenge merket øket trykk med parkering etter utbygging som har vært. Parkeringsbehovet forsvinner	Ikke tatt til følge. Riktig at redusert utbyggingsvolum gir mindre parkeringsbehov. Dette må avveies mot ulempene med færre boliger, blant annet færre enheter å fordele kostnader til den omfattende			

		likevel ikke ved å ønske /definere at det ikke trengs. Konsekvensen er at antall boenheter må reduseres.	infrastrukturen som skal etableres, inkl. trafiksikringstiltak. angående parkeringsdekning se felles svar.			
		9. Men det er så dyrt å bygge infrastruktur at her må det bygges mange og høye blokker. Blokker som blokkerer for de bakenfor.	Tatt til orientering. Planforslaget forholder seg til fortetningsstrategien og oppfyller alle krav til boligkvaliteter, blant annet krav til mengde uteoppholdsarealer.			
		10. Hegreneset har vært et industriområde, her er mange meter med kaier som vil forsvinne for den kommersielle sjøtransporten. Det er en betydelig nedbygging av Bergen havn som foregår rundt byen. Bergen havnevesen har ingen kommentarer i denne sammenheng? Fagerneset ved Breiviken og Hegreneset nyttes fortsatt av lasteskip, som kommer og går med varer. Skal de henvises til Ågotnes og Øygarden alle?	Tatt til orientering. I forbindelse med planprosessen har det vært kontakt med Bergen Havn vedrørende dypvannskaiene. Bergen Havn har ikke lagt inn de to dypvannskaiene på Hegreneset i et fremtidig behov for kai areal i Bergen.			
		11. Kanskje skulle en snu på flisa og la området forbli et næringsområde. Havn med kaier. Silo med reserver i tilfelle kriser.	Tatt til orientering. Planforslaget omregulerer området til bolig i henhold KPA2018.			
Leif Austgulen Jægemyren 2 168/1009 01.09.2023	1.	Planforslaget feiler på avgjørende områder knyttet til hensynet til stedets særpreg og arkitektur og ber om at planforslaget skrotes	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			
	2.	Viser til at Planområdet grenser opp til verneverdige områder, planlagt og bygget på 30-tallet av en av Norges mest kjente arkitekter. Området er i høyeste grad bevaringsverdig. Merknadsstiller mener det vil være svært oppsiktsvekkende om Bergen Kommune faktisk går inn for en reguleringsplan som fjerner alt av eksisterende sjølinje og godtar en monumental bygningsmasse fra Hegreneset sør til Breiviken i Nord.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			
	3.	Viser til byggehøydene og skriver: Dette er høyder som fjerner all utsikt for de fleste, og all innsikt til dagens bebyggelse Forslaget vil «mure» inne hele området.	Tatt til orientering. Noen steder blir siktlinjen brutt, men i store deler vil den være opprettholdt. Opprettholdelse av siktlinjer og tilpasning til omgivelser fremgår av illustrasjonsmaterialet.			
	4.	Viser til at det ikke har skjedd noen endringer av betydning i veistrukturen fra 30-tallet, og er langt fra tilfredsstillende i dag. ABO foreslår, på vegne av Hegreneset as å tilføre 600 nye boenheter uten å gjøre vesentlige vei-endringer i området.	Tatt til orientering. Planforslaget forutsetter oppgradering av veinett og vesentlig utbedring av tilbudet for myke trafikanter. Det er planlagt for trafikkreduserende tiltak innenfor planområdet. Blant annet minimum parkeringsdekning, prioritering av myke trafikanter, tunell adkomst for kjørende og gående. I framtidig situasjon trafikk knyttet til næring og renovasjon vil bli vesentlig redusert.			

		5. Advarer mot å stenge Breiviksveien siden utkjøring til E39 fra Nyhavnsveien blir eneste mulig og denne er ifølge merknadsstiller livsfarlig. Den må utbedres med påkjøringsfeilt nordover før utbyggingen tar til.	Ikke tatt til følge. Se felles svar angående Breiviksveien og påkobling til E39.			
		6. Ber om at den foreslåtte tunnelen dimensjoneres for anleggstrafikk.	Ikke tatt til følge. Bergoverdekningen er slik at det ikke anbefales en tunnel dimensjonert for større kjøretøy. Det vil uansett være begrenset behov for dette når utbyggingen er gjennomført siden trafikken av større kjøretøy vil være begrenset til varelevering og uansett svært mye mindre enn dagens trafikk av tyngre kjøretøy.			
	Renato Bonafede på vegne av eierne av:	1. Vi viser til plankart med tilhørende notat, som viser beslag av eiendommer, permanent eller midlertidig. Vi er 8 berørte parter som på det sterkeste motsetter oss disse beslagene. Slik de er vist med arealer i kart og/ eller med tilhørende tabell for arealavståelse, mener vi de både på kort, lenger, eller permanent basis foringer våre eiendommer.	Ikke tatt til følge. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
		2. For flere av eiendommene er grunnlaget vist, slik at det setter sterke begrensninger for bruk av egen eiendom, enten ved redusert tilgang til egen inngang, eller som beslag av parkeringsareal. Begge løsninger er totalt uakseptabelt for oss. I tillegg vil arealavståelsene i den grad de blir permanente, sette begrensninger for fremtidig utnyttelse for de eiere dette gjelder.	Ikke tatt til følge. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
		3. Dette er ikke beslag som har samfunnsmessig nytte, eller som tjener offentlige tiltak. Her velger utbvgger løsninger som forenkler hans tilgang til, og forenkling av utbyggingen av Hegreneset, på bekostning av angjeldende beboere.	Ikke tatt til følge. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
		4. Vi mener utbygger må løse sine transportoppgaver og tilkomst til byggegrunn fra sjøsiden. Langs hele tomten er det sjøverts tilgang til eiendommen, og utbyggeren av Merinospinneriet viste at kaien fungerte ypperlig når de skipet ut overskuddsmasser fra utbyggingen ved tidligere Merinospinneriet i Breiviken Tiltaket vil også redusere trafikken, med tilhørende støv og støyp problemer. I tillegg til at det ikke vil forringe trafikksikkerheten i byggetiden.	Ikke tatt til følge. Sjøverts transport er en lite fleksibel og kostbar løsning for frakt av det aller meste av bygningsmaterialer som det vil være behov for over en byggeperiode på minst 10 år.			
		5. Dersom utbygger driver tunnelen fra sjøsiden, vil han kunne utføre mesteparten av ønskede tiltak, uten at dette får store konsekvenser for de som bor langs Hegrenesveien, fra Nyhavn og så langt området for tunellen dekker.	Tatt til orientering. Det forutsattes at meste av sprengningsarbeidet skal pågå fra sjøsiden og massene skal brukes der for å kunne heve opp grunnen til kote +3,5 meter.			

		6. Dette betyr antagelig at tunellen må bygges med et større tverrsnitt enn først planlagt, men det vil også gi tunellen større anvendelse, som igjen betyr at den kan benyttes til nyttetrafikken som skal til Hegreneset på et senere tidspunkt. Dette vil også være godt for Hegreneset i fremtiden	Ikke tatt til følge. Bergoverdekningen er slik at det ikke anbefales en tunnel dimensjonert for større kjøretøy. Det vil uansett være begrenset behov for dette når utbyggingen er gjennomført siden trafikken av større kjøretøy vil være begrenset til varelevering og uansett svært mye mindre enn dagens trafikk av tynge kjøretøy.			
	Trond Olav Christiansen Nyhavnssvingen 1 168/990 31.08.2023	1. Motsetter seg på det sterkeste inngrep på egen eiendom som følge av utbyggingsplan, både permanent og midlertidig. Ber innstendig om at "annen teknisk veigrunn" legges utenfor egen eiendomsgrense. Viser til dagens bredde på fortau/gangareal langs eiendommen, som vil være tilstrekkelig for "teknisk veigrunn". Ber også om at adkomst til parkering på egen eiendom ikke hindres i utbyggingsperioden	Tatt delvis til følge. Arealet på eiendommen som omfattes av planen er minimert, men det lar seg ikke gjøre å legge denne utenfor eiendomsgrensen. Se også felles svar, beslag av eiendommer.			
	Stig Trygve Andersem Nyhavnssvingen 1168/972 01.09.2023	1. Planene for utbedring av vei medfører det vesentlig inngrep i en allerede liten eiendom i et verneverdig område	Tatt til orientering. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
		2. Slik plandokumentene viser vil en endring av veien medføre at de to parkeringsplassene på eiendommen til merknadsstiller vil bli tatt bort ved en utvidelse av veien. Dette kan ikke aksepteres.	Tatt til orientering. Det skal gjøres en mindre utviding av veien, ca 1 meter. Tilbakeføring av areal på eiendommen som eventuelt blir berørt skal avtales direkte med grunneier.			
		3. Det kan forventes en vesentlig verdiforringelse av eiendommen hvis disse planene vil bli iverksatt. Parkeringsplassene og hagen som er en del av eiendommen er en viktig del av helheten i området.	Tatt til orientering. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
		4. Samtidig planlegges det at eiendommen skal bli brukt som et anleggsområde i en eventuell utvidelse av veien. Dette kan ikke aksepteres. og må planlegges på en annen måte.	Ikke tatt til følge. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
	Ingvild Greve Breiviksveien 4 168/1096 01.09.2023	1. Geologisk rapporten viser til, er at undersøkelsen er mangelfull. Det gjør at funnene er meget usikre, og da kan det oppstå en del overraskelser under byggingen. Dette er ikke betryggende for meg som bor rett over. Arbeidet bør derfor ikke startes før grunnforholdene er bedre undersøkt- som det fremgår av rapporten er dette et høyrisiko prosjekt.	Tatt til orientering. Denne typen registreringer er rutine ved bygging av tunneler under bebyggelse og kravene vil bli en del av rammetillatelsen før byggearbeidet starter. Det vil bli gjennomført undersøkelser og målinger i forkant av sprengningsarbeidet og dette må gjennomføres med små salver. Eventuelle skader må opprettes av utbygger.			
		2. Skulle ytterligere undersøkelser trygge gjennomføringen, vil jeg gjerne få informasjon knyttet til tunnelens byggeperiode; hvor lang tid vil det ta, vil det være beboelig her mens det pågår.	Tatt til orientering. Dette følges opp i byggesak.			

Sameiet Hegrenesveien 6 Francesco Santos Hege Kristin Heggen Lidia Kleiberg Marit H. Reime og Renato Bonafede 168/1072	1. Av tidligere erfaring vet vi at en slik stor utbygging vil skape mye trafikk både i byggefasen og i senere etablerings- og bruksfase.	Tatt til orientering. Planforslaget forutsetter oppgradering av veinett og vesentlig utbedring av tilbudet for myke trafikanter. Det er planlagt for trafikkreduserende tiltak innenfor planområdet. Blant annet minimum parkeringsdekning, prioritering av myke trafikanter, tunell adkomst for kjørende og gående. I framtidig situasjon trafikk knyttet til næring og renovasjon vil bli vesentlig redusert.			
	2. Både ankomst fra Hegrenesveien og Breiviksveien er trange, og øket trafikk vil være kritisk for avvikling av eksisterende lokaltrafikk, og spesielt for gående og barn som benytter veinettet som skolevei/ vei til barnehager.	Tatt til orientering. Planforslaget forutsetter oppgradering av veinett og vesentlig utbedring av tilbudet for myke trafikanter. Det er planlagt for trafikkreduserende tiltak innenfor planområdet. Blant annet minimum parkeringsdekning, prioritering av myke trafikanter, tunell adkomst for kjørende og gående. I framtidig situasjon trafikk knyttet til næring og renovasjon vil bli vesentlig redusert. prioritering av myketrafikkaner, tunell adkomst for kjørende og gående. I framtidig situasjon næring og renovasjon trafikk blir vesentlig redusert.			
	3. Tunnel må det bygges med full høyde, slik at den ikke blir begrensende.	Ikke tatt til følge. Bergoverdekningen er slik at det ikke anbefales en tunnel dimensjonert for større kjøretøy. Det vil uansett være begrenset behov for dette når utbyggingen er gjennomført siden trafikken av større kjøretøy vil være begrenset til varelevering og uansett svært mye mindre enn dagens trafikk av tynge kjøretøy.			
	4. Vi minner om standarden på dagens vei til Hegreneset som er bygget uten klassebestemmelser, men som på et administrativt vedtak er klasset som 12 tonns vei. Veien bærer tydelig preg av de skadene sementtransporten fra Hegreneset har påført, og det vil ikke bli bedre med øket anleggstrafikk.	Tatt til orientering.			
	5. Vi minner også om at det er fullt mulig med sjøvert transport.	Tatt til orientering. Sjøverts transport er en lite fleksibel og kostbar løsning for frakt av det aller meste av bygningsmaterialer som det vil være behov for over en byggeperiode på minst 10 år.			
	6. Vi mener det ikke er et godt forslag å stenge Breiviksveien for gjennomkjøring. Alternativt må utkjøring og det interne trafikksystemet på Hegreneset bygges ut til dagens standard, men dette er vanskelig uten at stedets beboere må avgi større eller mindre deler av tomtene.	Ikke tatt til følge. Se felles svar angående Breiviksveien og påkobling til E39 .			
	7. Det at eksisterende beboeren skal avgi arealer for å bemektige en allerede rik utbygger, med forenklede løsninger for tilkomst til eget utbyggingsområde.	Tatt til orientering. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
	8. Fra erfaringer med tidligere byggefasen, opplever vi en øket grad av fremmedparkering under utbyggingen. Her må utbygger legge til rette for at byggearbeider fraktes inn- og ut av	Tatt til orientering. Det skal lages anleggsplaner som legger til rette for at trafikken til og fra området skal kunne gå uhindret av anleggsarbeidet. Det er stilt krav til opparbeiding / forbedring av aktuell		X	

	området på en organisert måte, og at all parkering skjer på egen eiendom.	veistrekning før bygge-, anleggsarbeidet kan starte. Se felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasens felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen .			
	9. For den ferdige utbyggingen forventer vi at det legges til rette for tilstrekkelig med parkering, og at det hensyntas at det legges opp til mange mindre boliger, og at parkeringsbehovet er like stort for det personen som bor i en leilighet på 35 m2 som den som bor i en på 100m2	Tatt til orientering. Planforslaget følger KPA kravet om boligsammensetning og parkeringsdekning.			
	10. Vi ser fra tidligere utbygginger at utbyggingsfasen skaper mye støv og støy. Dette er ikke til å unngå, men utbygger må respektere stedets beboere, og begrense omfanget, både i tid og igjennom døgnet. Støv kan dempes med vannståke, når det ikke regner, og det må stilles strenge krav til byggefasen.	Tatt til orientering. I forbindelse med byggesak skal jf. planbestemmelser: § Grenseverdier for støy gitt i gjeldende T-1442, kapittel 4, skal i utgangspunktet tilfredsstilles. Ved overskridelser av grenseverdiene skal det varsles og gjennomføres avbøtende tiltak. Før det gis igangsetstillatelse skal det foreligge en støyprognose for anleggsarbeid med plan for avbøtende tiltak, herunder varsling, i tråd med T-1442 og M-128. anleggstrafikk og anleggsfasen. Ellers se til felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen.			
	11. Utsikten mot Puddefjorden og Askøybroen er verdifull, og vi ber om at det reguleres for siktkorridorer som ivaretar denne verdien.	Tatt til orientering. Noen steder blir siktlinjen brutt, men i store deler vil den være opprettholdt. Opprettholdelse av siktlinjer og tilpasning til omgivelser fremgår av illustrasjonsmaterialet.			
	12. Vi minner her om Leif Grungs sine prinsipper når han skapte hagebyen, hvor han var oppTas av at alle skulle ha gode lysforhold og sjøutsikt.	Tatt til orientering. Høydene er tilpasset situasjonen. Noen steder blir siktlinjen brutt, men i store deler vil den være opprettholdt. Opprettholdelse av siktlinjer og tilpasning til omgivelser fremgår av illustrasjonsmaterialet.			
	13. Hegreneset, Jægermyren og Nyhavn består i dag av beboer i forskjellige samfunnslag, og denne miksen er godt for området og miljøet. Det er viktig at ikke planlegges kun med dyre og eksklusive leiligheter som skaper distanser og ødelegger dagens miljø. Området kan bare bli godt dersom man får en god beboermiks. En utnyttelsesgrad er utbyggers risiko, og her er et godt bomiljø viktigere enn er høy og eksklusiv utnyttelse.	Tatt til orientering. I planforslaget sikres variasjon i leilighetsstørrelse i samsvar med KPA2018.			
	14. Når beboerne møter så strenge krav til strøkets særegenhet, må det også gjelde for fremtidige utbyggere. De kan ikke ødelegge den særegne hagebyen med å mure den inne. Heller ikke ødelegge de viktige arkitektoniske prinsippene som Leif Grung la til grunn i forbindelse med sin utvikling av hagebyen. Her må de samme prinsippene gjelde for alle.	Tatt til orientering. I planprosessen har det vært tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			

		15. Arealbruken av friområder på Hegreneset baserer seg på at takterrasser inngår i dette arealet. Takterrasser er ikke negativt i utgangspunktet, men vår erfaring viser at dette er veldig privatiserende, og at utomhusområder på gategrunn lider av dette (fiendtlige og harde overflater, minimalistiske og skyggelagte lekeplasser og reduserte lysforhold pga tett og høy bebyggelse).	Tatt til orientering. Uteoppholdsarealer skal oppfylle alle kvalitetskravene pålagt i KPA2018, blant annet solforhold. Grønne kvaliteter er omtalt og sikret i i formingsveileder under tema Vegetasjon og biologisk mangfold.			
		16. Vi ser at vi i forbindelse med forslag til reguleringsplan er neddyngnet av dokumenter, og dette er en stor bekymring, både for oss, men også med tanke på de som skal behandle grunnlaget. Det er et stort problem, når dokumentmengden er så stor at det både krever mye tid og store ressurser for å komme gjennom alt.	Tatt til orientering. Planmaterialet oppfyller krav i henhold til Plan og bygningsloven og Bergen kommune sin kravspesifikasjon.			
		17. Utbygger har i hele prosessen invitert til samhandling og bedt om innspill. Da kan ikke det bare være en lovpålagt skyggeprosess. Vi forventer at de innspill som kommer fra oss beboere, blir vektlagt og er synlige i det videre arbeidet med reguleringsplanen.	Tatt til følge. Det er gjort flere justeringer av planforslaget, i form av endrede byggehøyder, sikret i plankart. Justert plassering av Kollen, krav til utforming i bestemmelser og formingsveileder mm.	X	X	
Jægersminde velforening, Pål Ringkjøb Nielsen (styreleiiar)	1. Forslaget til detaljregulering fremstår arrogant med tanke på verneverdige omgivelser og topografi.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.				
	2. Foreslåtte planer er altfor omfattende både i volum og høyder. På vegne av beboerne i området krever vi at antall boenheter og byggehøyder reduseres.	Tatt delvis til følge. Byggehøyder er for deler av planområdet redusert og differensiert i revidert planforslag		X		
	3. Det er svært urimelig at eksisterende bebyggelse og beboere skal måtte vike i form av å miste sol og lys til fordel for høye bygg plassert rett fremfor allerede eksisterende husrekker.	Tatt til orientering. Høydene er tilpasset situasjonen. Noen steder blir siktlinjen brutt, men i store deler vil den være opprettholdt. Opprettholdelse av siktlinjer og tilpasning til omgivelser fremgår av illustrasjonsmaterialet.				
	4. Eksisterende husrekker som Grung, med hensikt, plasserte vekselvis langs fjellskrenter for å ha sikt mot fjorden samtidig som at husene var tilpasset lokal topografi blir ikke hensyntas i planene slik de foreligger nå.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.				
	5. Den gamle siloen er foreslått urørt, men vil kunne bli nærmest usynlig imellom de høye husene som planlegges bygget ytterst på neset.	Tatt delvis til følge. Plassering av bebyggelse yttrest på Neset og Høyde i KBA4 er justert samsvar med innspill i merknadsmøte med kommunen.				

	6. Fjellryggen langs Jægermyren ligger på mellom 16–20 moh, og de foreslåtte byggehøydene (på 22, 22.5 og 24 moh langs fjellryggen) og volumene vil redusere lysforhold, siktlinjer og identitet for husrekken på ryggen.	Tatt delvis til følge. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1.			
	7. Langs "Kollen" er mønehøyden på det høyeste 32.5 moh, noe som er om lag 15 meter høyere enn nåværende høyde på Hegrenesveien ved hus nr. 30.	Tatt delvis til følge. Plassering og byggehøyder på bebyggelsen i felt KBA2 (Kollen) er justert. Se felles svar om justeringene som er gjort i felt KBA2 .			
	8. På Hegreneset sør er BH satt til 27 moh foran Hegrenesveien 38, samt BH på 35.5 og 32 moh på de høyeste planlagte husene på neset.	Tatt delvis til følge. Byggehøyder er redusert, både for BB1 og KBA4.			
	9. Område BB1-B sør for Hegrenesveien 38 vil bli svært dominerende, og det åpne og vide utsynet sørover vil bli totalt ødelagt. Her bør utbyggeren i stedet planlegge for mindre punkthus for å komplimentere eneboligene og deres arkitektoniske stil langs ryggformen.	Tatt til følge. Bygget er redusert i fotavtrykk og høyde, og det er et krav i bestemmelsene at BB1 skal bygges i tre og skal ha et preg av bolighus eller rekkehus slik at nytt tiltak oppleves som en videreføring av bebyggelsen i felt BF.			
	10. Medlemmer i velforeningen føler at de vil bli skyggelagt og "murt" inne av nye bygninger.	Tatt til orientering. Høydene er tilpasset situasjonen. Noen steder blir siktlinjen brutt, men i store deler vil den være opprettholdt. Opprettholdelse av siktlinjer og tilpasning til omgivelser fremgår av illustrasjonsmaterialet.			
	11. For byggefasen er veinettet i området kritisk. Både ankomst fra Hegrenesveien og Breiviksveien er trange, og økt trafikk vil være kritisk med tanke på avvikling av eksisterende lokaltrafikk, men spesielt for gående og barn, som benytter veinettet som skolevei/vei til barnehager.	Tatt til orientering. Det skal lages anleggsplaner som legger til rette for at trafikken til og fra området skal kunne gå uhindret av anleggsarbeidet. Det er stilt krav til opparbeiding / forbedring av aktuell veistrekning før bygge-, anleggsarbeidet kan starte. Se felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasens felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen .			
	12. Vi forutsetter at krysset ved Sandviken sykehus blir oppgradert i forkant av utbygging og før en eventuell endring av trafikkmønsteret, som foreslått stenging av Breiviksveien. For mange beboere i området er utkjøring ved Sandviken sykehus så risikofyllt at de vegrer seg, og benytter den mye tryggere påkjøringen, via Breiviksveien, ved Stemmemyren.	Ikke tatt til følge. Se felles svar angående Breiviksveien og påkobling til E39 .			
	13. Når det gjelder Hegrenesveien bør utbygger bruke areal fra egen eiendom og tilrettelegge for eget fortau på vestsiden av veien mot Hegreneset sør, samt etablere møteplasser langs veien da avstand mellom parkeringsanlegg og boligene ytterst på neset vil tilsi økt trafikkbelastning i begge retninger.	Tatt til følge. Det reguleres fortau på vestsiden med møteplasser (sambruksarealer).	X		
	14. Fartsgrensen må være tydelig markert med maksimum på 30 km/t i hele området.	Tatt til orientering. P-sone 30 km/t i hele området i dag. Det legges ikke opp til å endre dette.			

	15. Velforeningen uttrykker også en sterk bekymring for foreslåtte planer til tunnel med innslag i Nyhavnsveien. Det er i liten grad redegjort for følger av eventuelle setningsskader.	Tatt til orientering. Det vil bli gjennomført undersøkelser og målinger i forkant av sprengningsarbeidet og dette må gjennomføres med små salver. Eventuelle skader må opprettes av utbygger.			
	16. Tunnel må være dimensjonert for anleggstrafikk. Hvordan har en tenkt å løse trafikkavvikling i anleggsperioden?	Ikke tatt til følge. Bergoverdekningen er slik at det ikke anbefales en tunnel dimensjonert for større kjøretøy. Det vil uansett være begrenset behov for dette når utbyggingen er gjennomført siden trafikken av større kjøretøy vil være begrenset til varelevering og uansett svært mye mindre enn dagens trafikk av tyngre kjøretøy. Se felles svar angående anleggsperiode og adkomst tunell.			
	17. Vi minner også om at det er fullt mulig med transport via sjøveien.	Tatt til orientering. Sjøverts transport er en lite fleksibel og kostbar løsning for frakt av det aller meste av bygningsmaterialer som det vil være behov for over en byggeperiode på minst 10 år.			
	18. Utbygging i området må i sin helhet sees i sammenheng med planer for bygging av bybane mot Åsane og skje i en rekkefølge der veien legges til rette før utbygging starter.	Tatt til orientering. Rekkefølge er drøftet med SVV og Bergen kommune. Før ny E39, forlenget Fløyfjellstunnel til Eidsvåg er ferdig bygget og åpnet for trafikk, tillates det en utbygging som gir maksimal total trafikkskapning på 630 ÅDT til/fra bestemmelsesområdet #18.			
	19. Området er allerede presset på parkering, og en planlagt utbygging med 0.6 parkeringsplasser per 100 kvadratmeter boareal vil ikke bedre denne situasjonen. Av erfaring av nyere utbygginger i området fører denne politikken til mer gateparkering og fører til ulykker for myke trafikanter.	Tatt til orientering. Se felles svar parkering.			
	20. Velforeningen ønsker også at det legges til rette for besøksparkering for alle i området.	Tatt til orientering. Det er et krav i bestemmelsene at minimum 15% av det antallet bilparkeringsplasser som omsøkes, skal avsettes til gjesteparkering. Plasser til gjesteparkering skal være avmerket med påskrift «gjesteparkering» i parkeringsfeltet, plasseres samlet i parkeringsanlegget og skiltes som gjesteparkering.			
	21. Vi ser fra tidligere utbygginger at utbyggingsfasen genererer mye støv og støy. Dette er ikke til å unngå, men utbygger må respektere stedets beboere, og begrense omfanget, både i tid og gjennom døgnet. Støv kan dempes med vanntåke når det ikke regner, og det må stilles strenge krav til byggefasen.	Tatt til orientering. I forbindelse med byggesak skal jf. planbestemmelser: § Grenseverdier for støy gitt i gjeldende T-1442, kapittel 4, skal i utgangspunktet tilfredsstilles. Ved overskridelser av grenseverdiene skal det varsles og gjennomføres avbøtende tiltak. Før det gis igangsettingstillatelse skal det foreligge en støyprognose for anleggsarbeid med plan for avbøtende tiltak, herunder varsling, i tråd med T-1442 og M-128. Ellers se til felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen.			
	22. Vi ønsker oss en mer omfattende gjennomgang av planforslagene og at både byantikvar og ansvarlige i kommunen i langt større grad ser på helhet og bevaringspotensiale.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn.			

			Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			
		23. I et bærekraftsperspektiv er det lite trolig at en såpass omfattende og massiv rivning av eksisterende bygg, spesielt på Hegreneset nord, er det riktige.	Tatt til orientering. Underveis i prosessen er muligheter for bevaring og transformasjon av bygningsmassen på Hegreneset vurdert. Viser til vedlagt klimagassberegning og klimanorm.			
		24. Hvorfor skal en utbygger få lov til å endre den naturlige tilpasningen mellom bygninger og topografi som Grung planla på 1930- tallet? Det må også vektlegges at Bergen kommune ved byggesaker har stilt bygningsmessige krav begrunnet i viktigheten av å beholde innsikt fra sjø.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			
		25. Velforeningen kan ikke se at de foreslåtte planene i stor nok grad tilrettelegger for aktivitet og sosialt fellesskap i form av møteplasser og grøntarealer.	Tatt til orientering. Forslagsstiller mener planforslaget i stor grad legge til rette for aktivitet og sosialt fellesskap. Planen innholdene stor offentlig park, rause torg og en sammenhengende sjøpromenade langs hele planområdet.			
		26. Det er viktig at reguleringen ikke planlegges kun med dyre og eksklusive leiligheter som skaper distanser og ødelegger dagens miljø. En utnyttelsesgrad er utbyggernes risiko, og her er et godt bomiljø for alle beboere i området viktigere enn høy og eksklusiv utnyttelse.	Tatt til orientering. I planforslaget sikres variasjon i leilighets størrelse samsvar med KPA2018.			
		27. Velforeningen forventer at lekeplasser blir tilrettelagt for barn i alle aldre og i attraktive og lett tilgjengelige områder, i hyggelige, trygge og grønne omgivelser med gode lysforhold.	Tatt til følge. Det er satt av areal til lek og prinsipper for utforming er vist i formingsveileder. Det er et krav at lekearealer skal utformes for ulike brukergrupper			
		28. Størrelsen på lekeplasser og fellesareal på bakkenivå må stå i henhold til antall boenheter.	Tatt til følge. Planforslaget oppfyller krav til mengde og kvalitet på uteoppholdsarealer.			
		29. Illustrasjonen viser beslag av eiendommer, permanent eller midlertidig, og oppgir etter vårt skjønn et upresist areal per gårds- og bruksnummer i den vedlagte tabellen.	Tatt til følge. Illustrasjon og tabell er oppdatert.			
		30. Velforeningen motsetter seg disse beslagene på vegne av medlemmene, mener vi de både på kort, lenger, eller permanent basis foringer eiendommene. Vi kan ikke akseptere at en privat utbygger, for å optimalisere sin utbygging, skal kunne ta seg til rette på denne måten.	Ikke tatt til følge. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
		31. Velforeningen mener at alt av arealavståelse må tas fra egen tomt, da flere av eneboligene langs Hegrenesveien har blitt kjøpt opp av utbygger.	Tatt til orientering. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
		32. Det er relativt lang vei til offentlig kommunikasjon, særlig fra ytterst på neset. Vi vil anta at dette øker bilbruken mer enn ønskelig.	Tatt til orientering. Det vises til Mobilitetsplanen som omtaler kollektivtilgjengelighet, forventet reisemiddelfordeling og måloppnåelse mht. nullvekstmålet.			

		33. Det må tilrettelegges for "Blå bybane"/kaianlegg for muliggjøring av kommunikasjon via sjøveien.	Tatt til orientering. Det er gitt formål i reguleringsplanen for Nyhavn som åpner for etablering av stopp for en eventuell blå bybane. Så lenge det er hastighetsbegrensninger for båttrafikken anses det for lite sannsynlig at et slik kollektivtilbud etableres.			
		34. Så vidt oss bekjent er det per dags dato ingen ledige elevplasser på Hellen skole eller Rothaugen skole. Om det foreligger planer for ny etablering av skoleplasser er ukjent for oss. Nyere utbygginger i nærområdet, for eksempel Biskopshus og Merinospinneriet, vil åpenbart føre til økning i elevmassen i framtiden.	Tatt til orientering. Det er tatt inn bestemmelse om at skole- og barnehagekapasitet må være dokumentert før igangsettingstillatelse			
		35. Velforeningen krever at trafikale utfordringer blir løst før oppstart av bygging.	Tatt til orientering. Offentlig infrastrukturen er sikret i §18 plan og byggingsloven og planbestemmelser.			
Solveig Garman Larsen og Børre Larsen Jægermyren12 168/1019 30.08.2023	1. Nærområdet er ikke dimensjonert, og vei er laget for langt mindre trafikk enn planlagt.	Tatt til orientering. Planforslaget forutsetter oppgradering av veinett og vesentlig utbedring av tilbudet for myke trafikanter. Det er planlagt for trafikkreduserende tiltak innenfor planområdet. Blant annet minimum parkeringsdekning, prioritering av myke trafikanter, tunell adkomst for kjørende og gående. I framtidig situasjon trafikk knyttet til næring og renovasjon vil bli vesentlig redusert.				
	2. Min utsikt vil slutte å eksistere.	Tatt til orientering. Utsikten fra Jægermyren 12 vil omtrent tilsvare perspektiv H4 i illustrasjonsmaterialet. Illustrasjonen viser at utsyn og utsikt blir godt ivaretatt.				
	3. Samspill mellom gammelt og nytt, dette virker for meg veldig forvirrende og ikke gjennomførbart. Bergen vil miste noe av sin identitet ved planlagt utbygging både på land og sett fra sjøsiden.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.				
	4. Det er viktig at arven etter Leif Grung beholdes. Er ikke imot utbygging, men det må være noe som kommer alle til gode.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.				
Sameiet Nyhavn 10AB Sameiet Nyhavn 16	1. Vi ser positivt på utbyggingsplanene på Hegreneset, og at det legges til rette for en sammenhengende gangvei både langs sjøen og mer skjermet lenger inne på land, og lekeplasser og badeplasser som gir variasjon og flere grunner til å bevege oss utendørs i vårt eget nærområde.	Tatt til orientering.				

Sameiet Nyhavn 6 Nyhavn 1 Sameiet Nyhavn Sandviken 2 30.08.2023	2. Vi er innforstått med at dette også vil kunne medføre økt gangtrafikk gjennom vårt eget område.	Tatt til orientering.			
	3. Vi ser også positivt på at dagens bygningsmiljø på Jægermyren og Hegreneset ivaretas.	Tatt til orientering.			
	4. Vi ser positivt på økt tilrettelegging for gående og syklende i området, og mer sammenhengende forbindelser, samt mulighet for å kunne ta en rundtur om Hegreneset	Tatt til orientering.			
	5. Det er ingen sammenheng mellom gangforbindelsen fra vårt sameie/ strandpromenade (o_GS4) og til Hegrenesveien (o_FO01) og Breiviksvegen (o_GS2) mot nord. Det er trangt her, og krysset mellom Hegrenesveien og Breiviksveien ligger på et høybrekk, noe som tar sikt. Bedre tilrettelegging for gående i dette kryssområdet er nødvendig.	Tatt til orientering. Hegrenesveien utvides og det etableres nytt fortau der det er plass. Hegrenesveien/Nyhavnsveien er en eksisterende boliggate. Topografi og mangel på areal gjør det meget vanskelig å gjøre endringer på stigning eller kurvatur uten det får store konsekvenser for tilgrensende private eiendommer. Trafikksikkerheten har ikke blitt dårligere enn dagens situasjon. Trafikksikkerheten forbedres til å redusere trafikkbelastning med planlagt parkering løsning og transformasjon av næringsarealer med tung trafikk til bolig.			
	6. Vi ser at det er stilt krav om at 15% av parkeringsplassene avsettes til gjesteparkering i bestemmelsene, men ingen retningslinjer om hvem de skal være tilgjengelig for. Vi er bekymret for de totale parkeringsutfordringene i området, basert på erfaringer fra våre boligsameier. Gjester henvises til gateparkering langs offentlig vei, som altså er å finne i de stadig trangere bolig gatene i Jægermyren og Nyhavnsveien. Dette har altså fått negative konsekvenser for nabolaget vårt. - Antall tilgjengelige parkeringsplasser langs offentlig vei er vesentlig redusert etter at Nyhavn ble bygget ut, og det bøtelegges hyppig i området. - Det finnes ingen parkeringsanlegg i nærheten med mulighet for korttidsparkering, hverken med eller uten avgift. I219 - Sandviken sykehus har en større p-plass der det er tillatt å parkere mot avgift. Men den er vel egentlig ikke bygget for å forsyne Nyhavn med gjesteparkering, og heller ikke Hegreneset? Dessuten er dette anlegget for langt unna	Tatt til orientering. Se felles svar om parkeringsløsning.			
	7. Vi mener det er positivt om gatene blir tryggere å ferdes på for gående og syklende, og at ungene i området trygt kan ferdes til skole og leke/ballplasser uten følge av voksne. Vi ber derfor kommunen sterkt vurdere muligheter for at det parkeringsanlegget som bygges, kan tilby både korttid- og langtidsparkering som dekker behovet for hele området, og ikke bare isolert dekke behovet som den nye bebyggelsen skaper.	Tatt til orientering. Se felles svar om parkeringsløsning.			

	8. Et parkeringsanlegg, gjerne kommersielt drevet	Tatt til orientering. Se felles svar om parkeringsløsning.			
	9. Det er en omfattende utbygging som skal skje, og vi regner med omfattende anleggstrafikk gjennom en lang byggeperiode. §6.2 stiller krav om beskyttelsestiltak i bygge- og anleggsfasen. Vi ønsker at det presiseres her at dette også må omfatte beskyttelsestiltak for anleggstrafikk, og om den nye veitunnelen er aktuell å bruke til anleggstrafikk i anleggsperioden.	Ikke tatt til følge. Bergoverdekningen er slik at det ikke anbefales en tunnel dimensjonert for større kjøretøy. Det vil uansett være begrenset behov for dette når utbyggingen er gjennomført siden trafikken av større kjøretøy vil være begrenset til varelevering og uansett svært mye mindre enn dagens trafikk av tyngre kjøretøy. Se felles svar angående anleggsperiode .			
	10. Vi mener det er positivt at gående og syklende blir høyere prioritert og gis et vesentlig bedre tilbud i Breiviksveien.	Tatt til orientering.			
	11. Har kommunen vurdert å snevre inn veien til ett kjørefelt, ev innføre enveiskjøring? Det vil kunne redusere sårbarheten ved å opprettholde et kjørbart alternativ, samtidig som spesielt gående vil kunne få et vesentlig bedre tilbud enn de har i dag.	Ikke tatt til følge. Ved utarbeidelse av planforslaget er det gjennomført trafikkanalyse og flere utformings alternativer ble vurdert. Trafikkanalysen viser at stenging av Breiviksveien for motorvogntrafikk er et positivt tiltak.			
	12. Vi i Nyhavn 10A/B blir direkte berørt av bebyggelsen i BB1, da dette grenser til vårt fellesområde på gnr 168/1062. §6.2 stiller krav om beskyttelsestiltak i bygge- og anleggsfasen. Vi ønsker at det presiseres her at dette også må omfatte beskyttelsestiltak for anleggstrafikk, og om den nye veitunnelen er aktuell å bruke til anleggstrafikk i anleggsperioden.	Tatt delvis til følge. Volum innenfor BB1 er redusert og sikret med ny byggegrense og byggehøyde, samt bestemmelse med krav til utforming. Beskyttelsestiltak er allerede krevd i bestemmelser: <i>"Til søknad om tiltak skal det leveres plan for beskyttelse av omgivelsene i bygge- og anleggsfasen"</i> . Planlagt veitunnel på grunn av dimensjonering kan ikke brukes til anleggstrafikk.			
	13. Renovasjonsanlegget planlagt i forkant av Sameiet Nyhavn 1 virker å belaste området Nyhavn for å avlaste ny bebyggelse på Hegreneset.	Tatt til orientering. Valg av løsning for renovasjon baserer seg på en helhetlig vurdering av hvordan renovasjon best kan løses for området.			
	14. Et renovasjonsanlegg som nærmeste nabo vil forringe omkringliggende eiendom, og byggets høyde (estimert ca 15 meter) vil være til stor sjenanse for beboerne i området.	Tatt til orientering. Valg av løsning for renovasjon baserer seg på en helhetlig vurdering av hvordan renovasjon best kan løses for området. Bygget er utformet med tanke på å fungere som en visuell skjerming, og fysisk avgrensing mot omgivelsene for bossterminalen med tilhørende manøvreringsarealer.			
	15. Bygget virker kunstig lavt i tegninger presentert da bygget er planlagt å være 15 meter med (foreslått) treningssenter og kontorlokaler over renovasjonsdelen.	Tatt til orientering. Bygningen er illustrert i samsvar med planlagt høyder.			
	16. «Renovasjon» arealet blitt bedre benyttet til som et fellesareal for lek og opphold med en veldig sentral beliggenhet for mange, og som kunne gjort gaten mellom Nyhavn og Joker ved sjøen til et attraktivt sentrumsområde for hele nabolaget.	Tatt til orientering. Valg av løsning for renovasjon baserer seg på en helhetlig vurdering av hvordan renovasjon best kan løses for området.			
	17. Det er planlagt en tunnel like ved siden av bygget, slik at all biltrafikk til Hegreneset vil gå forbi Nyhavn 3 og 5, med de forstyrrelsene økt biltrafikk vil medføre. Informasjonen	Tatt til orientering. Forventet trafikkmengde, som følge av planforslaget, er belyst i trafikk- og mobilitetsplanen.			

		vedrørende hvordan dette skal se ut og gjennomføres oppleves mangelfull i informasjonsmøte og i utsendt informasjon.			
		18. Informasjonen hvordan tunnel skal se ut og gjennomføres oppleves mangelfull i informasjonsmøte og i utsendt informasjon.	Tatt til orientering. Detaljert informasjon om utforming av tunnel og gjennomføring av anleggsfase følges opp i byggesak.		
		19. Påvirkning av tungtrafikk, støv og andre forstyrrelser under bygging anser vi også å være mangelfull.	Tatt til orientering. I forbindelse med byggesak skal jf. planbestemmelser: § Grenseverdier for støy gitt i gjeldende T-1442, kapittel 4, skal i utgangspunktet tilfredsstilles. Ved overskridelser av grenseverdiene skal det varsles og gjennomføres avbøtende tiltak. Før det gis igangsettingstillatelse skal det foreligge en støypåvirkningsprognose for anleggsarbeid med plan for avbøtende tiltak, herunder varsling, i tråd med T-1442 og M-128. Ellers se til felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen.		X
		20. For å kontrollere at trafikk ikke oversteg tillate grenser har det vært gjennomført en måling av ÅDT (jeg tar forbehold om at jeg har kalt det for feil betegnelse her, men henviser til målingen av trafikk) ved Nyhavnsveien.	Tatt til orientering. Det vises til trafikkanalysen for informasjon om målestedene. Gjennomgangstrafikken fra Fløyfjellstunnelen, via kryss ved E39 og tilbake mot Sandviken er ikke målt.		
		21. Vår bekymring er at en måling gjennomført på det området unngår å måle all trafikk som belaster denne veien av personer bosatt i Sandviken men som jobber på steder hvor å kjøre gjennom Fløyfjellstunnelen for så å svinge av og kjøre tilbake til Sandviken er den mest effektive og brukte veien.	Tatt til orientering. Det vises til trafikkanalysen for informasjon om målestedene. Gjennomgangstrafikken fra Fløyfjellstunnelen, via kryss ved E39 og tilbake mot Sandviken er ikke målt.		
	Bente Johanne Sørensen Hegrenesveien 3 168/1068 30.08.2023	1. Planen som er sendt ut er meget omfattende og nesten helt umulig for enkelt personer/beboere å sette seg inn i.	Tatt til orientering. Planmaterialet oppfyller krav i henhold til Plan og bygningsloven og Bergen kommune sin kravspesifikasjon.		
		2. At det i tillegg til eksisterende boliger skal bygges 600 boliger med de smale veiene, nesten ingen fortau og få parkeringsplasser er uansvarlig.	Tatt til orientering. Det planlegges for utbedring av veinett. Plan legger til grunn minimum parkeringsdekning i henhold til KPA.		
		3. Antall boliger må betydelig ned og byggehøydene reduseres betraktelig for at området fortsatt skal fremstå som trygt, trivelig og godt å bo i.	Tatt delvis til følge. Byggehøyder er justert. Viser til felles svar om byggehøyder og utforming for KBA1 og KBA2. Antall boenheter er ikke fastsatt i planen, og vil være avhengig av at krav til uteoppholdsareal per enhet overholdes. Slik forslaget foreligger oppfyller det krav til ca 600 boenheter. Bokvaliteter sikres i samsvar med KPA2018.		
		4. Slik jeg leser planforslaget vil alle Grung husene her miste ALL utsikt med de byggehøydene som er forestått og ingen vil bli synlig fra sjøen.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.		

	5. At husene skulle være synlig fra sjøen har vært brukt som argument fra kommunen på avslag for endringer for mange av oss. Hvordan kan regler og krav som er stilt av Bergen kommune tidligere, plutselig ikke bety noe lengre? Det blir derfor viktig og av interesse for hvordan en slik forskjellsbehandling kan argumenteres for, og en saklig begrunnelse for dette.	Tatt til orientering. I planprosessen har det vært tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			
	6. Høydene som illustreres er regnet med heis hus på takene som ikke er regnet med i høydekontene.	Tatt delvis til følge. Plankart sikrer byggehøyder for hoved volumer. Alle teknisk installasjoner over disse er i planbestemmelser begrenset til 15% takflate og maks 4,5 meter over angitte byggehøyder på plankart. Innenfor KBA1 og KBA2 tillates ikke takterrasser med takoppbygg/pergola, trapp- og heishus på de øverste volumene.	X	X	
	7. I planen foreslås Breiviksveien stengt for biltrafikk. Dette medfører at vi kun har en vei ut fra området, noe som er uholdbart. Påkjørslene fra området til Helleveien er rett og slett farlig og mange kvir seg for å kjøre ut spesielt mot Åsane. Breiviksveien må holdes åpen som i dag.	Ikke tatt til følge. Trafikkanalyse viser at stenging av Breiviksveien for motorvogntrafikk er positivt og fører ikke til økt risiko.			
	8. Grøntområder er oppgitt i planen, her er de fleste på tak til nybyggene.	Tatt til orientering. Planforslaget oppfyller krav til uteoppholdsarealer samsvar med KPA18.			
	9. Det bør legges til rette for større grøntarealer for hele område. Lekeområder, stier og små turveier. Skal et så stort område «forny» må det tas hensyn til alle.	Tatt til følge. Det reguleres en stor offentlig park med tverrforbindelser. Det reguleres og flere hundre meter offentlig sjøpromenaden med tilhørende grøntarealer og torg.			
	10. Da veiene i området ikke er dimensjonert for dagens trafikkbelastning, ei heller tilfredsstillende forskrifter, er det meget viktig at utbedring av infrastruktur blir vesentlig utbedret og hensyntas ved planlagt utbygging.	Tatt til orientering. Ved utvikling av planforslaget er det gjennomført trafikkanalyser og utarbeidet mobilitetsplan som er fulgt opp i planforslaget og sikrer vesentlig utbedring av veinett med hensyn til myke trafikanter. Offentlig infrastrukturen er sikret i §18 plan og bygingsloven og planbestemmelser.			
	11. Når det gjelder plankart over beslag av eiendommer vises min eiendom Gnr. 168, Bnr. 1068 på kartet, men er ikke med på arealopplisting.	Tatt til følge. Illustrasjon og tabell er oppdatert. Se felles svar, beslag av eiendommer.			
	12. Ihht. gamle servitutter har alle eiendommene på fjellkammen rett til å beplante et 10 meters belte foran egen eiendomsgrense. Plankartet viser imidlertid, slik jeg tolker det, at mitt eiendomsbelte blir benyttet til vei/fortau som må avklares.	Tatt til orientering. Ubebyggelighetsbeltet skriver seg fra da det var tankanlegg i nord og da som et sikkerhetstiltak. Beboerne fikk anlegge hager i dette beltet. I samsvar med "Strategi for sjøfronten i Bergen sentrale deler" sikres her eventuell videreføring av sjøpromenaden nordover. Det er ikke aktuelt å bruke av det arealet som ligger foran boligene, og på samme nivå som disse til vei/fortau. Endring i bruk avklares gjennom denne planprosessen.			
	13. Ser fram til en god dialog med involverte parter for å hindre at utbygger får godkjent det forslag til utbygging som foreligger uten vesentlige forandringer som bemerket. La ikke dette	Tatt til orientering. Planforslaget sikrer vesentlig utbedring av infrastrukturen før planlagt bebyggelse kan tas i bruk. Det skal bygges			

		prosjektet igjen bli et skammens eksempel på udyktighet og et knefall for en aktør som kun har profitt som hovedmål.	blant annet adkomst tunell, offentlig gang-, sykkel tunnel, stasjonært bossug og offentlig sjøpromenade.			
Ørjan Skaflestad og Cecilie W Tang Hegrenesveien 30A 168/1085 31.08.2023	1.	Utbygging det er lagt opp til i planforslaget tar ikke hensyn til eksisterende verneverdige områder og eksisterende bebyggelse i Hegrenesveien.	Tatt til orientering. I planprosessen er det gjennomført tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			
	2.	I kommuneplanens arealdel står det at byggehøyden skal tilpasses strøkets særpreg tilliggende byrom og viktige siktlinjer. Boligene i Hegrenesveien vil bli liggende rett bak blokkene som rager mange meter over eksisterende bolighus.	Tatt til følge. Etter offentlig høring er høyder redusert.			
	3.	Reduserte lyskvaliteter, mindre utsikt og dårligere solforhold vil forringe boligens verdi og vår livskvalitet betydelig. Sitasjonen blir ikke særlig bedre for en rekke andre eksisterende hus i Hegrenesveien som blir liggende skjult bak ny blokkbebyggelse.	Tatt til orientering. Sol-, skygge analyse viser at planlagt bebyggelse ikke til tap av sol.			
	4.	Byggehøyder må reduseres og tilpasses topografi og eksisterende bebyggelse. KBA2 byggehøyder må reduseres ned til maks kote 23 som er hele 4 meter høyere enn veibanen i Hegrenesveien.	Tatt delvis til følge. Plassering og byggehøyder på bebyggelsen i felt KBA2 (Kollen) er justert, men overstiger kote 23. Se felles svar om justeringene som er gjort i felt KBA2 .			
	5.	Det fremkommer heller ikke tydelig hvor stor avstand det blir mellom eksisterende og ny bebyggelse og hvorvidt det skal bygges balkonger mot eksisterende hus.	Tatt til følge. Illustrasjoner er supplert med mållinjer. Juridisk linjer for byggegrenser sikrer plassering av planlagt bebyggelse. Plassering og utforming av balkonger er vist i formingsveileder og sikret i planbestemmelser.			
	6.	Det bør ikke være meningen at utbygger kan velge fritt frem slike kvaliteter som påvirker eksisterende hus i så betydelig grad.	Tatt til følge. I planforslaget er et sikret at plassering og utforming av balkonger ikke kan velges fritt. Det sikres både i formingsveileder og planbestemmelser.	X		
	7.	Utbygger har dokumentert at solforholdene på eiendommene langs Hegrenesveien forringes kraftig dersom man tillater byggehøydene som er oppgitt. Utbygging som planforslaget viser, er ikke i samsvar med gjeldende bestemmelse i kommuneplanens arealdel.	Tatt til orientering. Sol-, skygge analyse viser at planlagt bebyggelse ikke til tap av sol.			
	8.	Vi har i Hegrenesveien 30A fått avslag på å bygge gjerde rundt et eksisterende takoverbygg med bakgrunn i at det er et for stort inngrep på en verneverdig bolig. At en utbygger som ønsker flere hundre boliger behandles annerledes enn privatpersoner er forståelig. Det er mange hensyn å ta. Men inngripen det nå legges opp til i planforslaget er så til de grader graverende og en	Tatt til orientering. I planprosessen har det vært tett dialog med Byantikvaren og Byarkitekten. Verneverdige bygg er hensyntatt i planforslaget. Prinsippene om bevaring av området er lagt til grunn. Dette sikres med hensynsone H570_1 bevaring kulturmiljø med tilhørende planbestemmelser.			

	slik forskjellsbehandling av privatpersoner og utbygger er ren provokasjon.			
	9. Det er fullt mulig å gjennomføre utbygging med lavere byggehøyder.	Tatt til orientering. Det fremgår og av kommuneplanen, at områder i sone for byutvikling skal fortettes, og at man må forvente at områdene endres fra småhusbebyggelse til tettere, høyere og mer sammenhengende bygg.		
	10. Høy fart, smale veier og vanskelige parkeringsforhold. Utbedring av Hegrenesveien som innebærer bredere vei og fortau på begge sider før utbygging starter må på plass.	Tatt delvis til følge. Ved utvikling av planforslaget er det gjennomført trafikkanalysen og utarbeidet mobilitetsplan som sikrer vesentlig utbedring av veinett med hensyn for myketrafikkanter. Offentlig infrastrukturen er sikret i §18 plan og byggingsloven og planbestemmelser.		
	11. Utkjøringsfelt på Åsaneveien ved Sandviken Sykehus må utbedres før 600 nye boliger tas i bruk.	Ikke tatt til følge. Se felles svar angående Breiviksveien og påkobling til E39.		
	12. Fartsdumper må på plass senest før de nye boligene tas i bruk.	Tatt til orientering. Beslutning og bygging av fartsdumper inngår ikke i reguleringsplanen. Ansvar for dette er veieier.		
	13. Stenging av Breiviksveien før ny utkjøringsfelt på Åsaneveien ved Sandviken sykehus er på plass, vil være ren galskap. Det forekommer mange ulykker på stedet allerede og trafikken vil øke betraktelig med stenging av Breiviksveien. Som eneste vei nordover vil det danne seg store køer for å komme seg ut på E39 og det vil forekomme flere ulykker.	Tatt til orientering. Trafikkanalyse viser at stenging av Breiviksveien for motorvogntrafikk er positivt og fører ikke til økt risiko. Se felles svar angående Breiviksveien og påkobling til E39.		
	14. Trafikkbelastningen i byggeperioden vil bli svært utfordrende for beboere. Da er det viktig at det settes krav for at byggeperioden blir så lite belastende som mulig. Både til trafiksikkerhet, støy og støv.	Tatt til orientering. I forbindelse med byggesak skal jf. planbestemmelser: § Grenseverdier for støy gitt i gjeldende T-1442, kapittel 4, skal i utgangspunktet tilfredsstilles. Ved overskridelser av grenseverdiene skal det varsles og gjennomføres avbøtende tiltak. Før det gis igangsettingstillatelse skal det foreligge en støyprognose for anleggsarbeid med plan for avbøtende tiltak, herunder varsling, i tråd med T-1442 og M-128. Ellers se til felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen.		
	15. Tunell til parkeringsanlegg må dimensjoneres for anleggsmaskiner og lastebiler slik at dette benyttes i byggeperioden i størst mulig grad.	Ikke tatt til følge. Bergoverdekningen er slik at det ikke anbefales en tunnel dimensjonert for større kjøretøy. Det vil uansett være begrenset behov for dette når utbyggingen er gjennomført siden trafikken av større kjøretøy vil være begrenset til varelevering og uansett svært mye mindre enn dagens trafikk av tynge kjøretøy.		

		16. Det bør også settes krav til at havnen tas i bruk for både inngående og utgående transport.	Ikke tatt til følge. Sjøverts transport er en lite fleksibel og kostbar løsning for frakt av det aller meste av bygningsmaterialer som det vil være behov for over en byggeperiode på minst 10 år.			
		17. Hegrenesveien kan ikke benyttes slik den er i dag for mye av trafikken i anleggsperioden.	Tatt til orientering. Det skal lages anleggsplaner som legger til rette for at trafikken til og fra området skal kunne gå uhindret av anleggsarbeidet. Det er stilt krav til opparbeiding / forbedring av aktuell veistrekning før bygge-, anleggsarbeidet kan starte. Se felles svar om anleggstrafikk og anleggsfasen .			
Offentlig merknader:						
	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) 02.06.2023	1. Har sendt ut automatisk generelt svar på planvarselet, der det vises til direktoratets innsigelsesmyndighet knyttet til virksomheter som håndterer farlige stoffer, transport av farlig gods, brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg og tilfluktsrom. Viser til at statsforvalteren har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer. Dette inkluderer direktoratets ansvarsområder.	Tatt til orientering.			
	Bane Nor 19.06.2023	1. Har ingen merknader til planforslaget	Tatt til orientering.			
	Norges vassdrag- og energidirektorat 11.07.2023	1. På grunn av stor saksmengde vil NVE prioritere å gi konkrete innspel og uttalar til reguleringsplanar der det vert bede om fagleg hjelp til konkrete problemstillingar. 2. Minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tas naudsynt omsyn til flaum- og skredfare, overvatn, vassdrag og energianlegg i arealplanar, byggeløyve og dispensasjonar. Dette gjeld uavhengig av om NVE har gitt råd eller uttale til saka.	Tatt til orientering. Tatt til orientering.			
	Museum vest 01.08.2023	1. Museet kjenner ikkje til kulturminne ved Hegreneset – gbnr. 168-1091 m.fl., i Bergen kommune som kan bli direkte råka av reguleringa og ser det som lite truleg med nye funn i planområdet. 2. Tiltakshavaren pliktar å gje melding til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området	Tatt til orientering. Tatt til orientering. Tiltakshaver er kjent med varslingsplikten og vil etterleve denne ved eventuelt funn av maritime kulturminner.			

Riksantikvaren 22.06.2023	Fylkeskommunen vurderer om det er aktuelt å be om innspill fra Riksantikvaren i den enkelte sak, og vi gir i så fall vår uttalelse dit. Vi ber derfor om at slike henvendelser for fremtiden sendes fylkeskommunen og ikke til Riksantikvaren.	Tatt til orientering.			
Bergen brannvesen 17.07.23.	1. Bergen brannvesen forutsetter at planområdet tilrettelegges for brannvesenets kjøretøy, samt tilstrekkelig slokkevannkapasitet.	Tatt til orientering.			
	2. Tilkomst for brannvesenet må ikke forringes til eksisterende bebyggelse i og rundt planområdet.	Tatt til orientering.			
	3. Eventuelle veier og oppstillingsplasser over betongdekke eller parkeringsgarasje, må merkes tydelig for maks belastning.	Tatt til orientering.			
	4. Eventuelle oppstillingsplasser for brannvesenets høyderedskap må merkes/skiltes tydelig.	Tatt til orientering.			
	5. Planlegges det for tekniske installasjoner på taket, slik som solceller og lignende er det viktig at dette blir hensyntas i prosjekteringen, slik at en effektiv slokkeinnsats kan utføres.	Tatt til orientering.			
BIR 14.08.2023	1. BIR vil gi uttalelse til RTP så snart denne er revidert i samsvar med BIRs merknad til RTP datert 07.09.22.	Tatt til følge. BIR har gitt ny uttale i forbindelse med begrenset høring av planen. Se eget merhandsskjema for begrenset høring.			
Kystverket 15.08.2023	1. Det må påregnes støy fra aktivitet på ankringsområdet «Sandvikflaket» som ligger like sørøst for planområdet. Det vises til at det er registrert 230 ankringer i ankringsområdet.	Tatt til orientering. Støy fra virksomhet til sjøs omfattes ikke av grenseverdier i T-1442. Ankringsområdet har stor utstrekning, og ligger nær eksisterende og ny planlagt bebyggelse i dag.			
	2. Påpeker potensiell konflikt mellom boliger eller annen støyfølsom bebyggelse og eksisterende/fremtidig virksomhet/aktivitet i sjøområdet rundt Hegreneset. Byfjorden er en trafikkert fjord.	Tatt til orientering. Hegreneset ligger i byfortettingssone og det planlegges for utvikling med et høyt antall boliger i samsvar med dette.			
	3. I ROS-analysen under «Kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur» er skipsfart nevnt som risiko- og sårbarhetsforhold. Kystverket finner at det ikke er tydelig i planforslaget om kommunen har vurdert om foreslått infrastruktur/arealbruk kan føre til risiko for sjøtrafikken, eller motsatt.	Tatt til følge. ROS-analysen er oppdatert på dette punktet.			
SVV 15.08.2023	1. Føringen om en maksimal trafikkbelastning på E39 fra planområdet på 630 ADT før Fløyfjelltunnelen står ferdig er lagt til grunn for planforslaget og fulgt opp med bestemmelse i § 6.4.1. Statens vegvesen støtter denne bestemmelsen, men ønsker å diskutere detaljer rundt formuleringen i det videre arbeidet. Det er viktig å ikke komme i en situasjon der boliger er klar til innflytting uten at rekkefølgekravet er innfridd.	Tatt til følge. Presisering av bestemmelser er formulert samsvar med tilbakemelding etter møte med SVV.	X	X	

		2. En båtrote fra Hegreneset vil gi beboerne kort vei til holdeplass og kan avlaste kollektivsystemet. Det må vurderes om reguleringsplanen bør sette av arealer til mulig framtidig kai for «blå bybane».	Tatt til orientering. Det er gitt formål i reguleringsplanen for Nyhavn som åpner for etablering av stopp for en eventuell blå bybane. Så lenge det er hastighetsbegrensninger for båttrafikken anses det for lite sannsynlig at et slik kollektivtilbud etableres.			
		3. I planområdet er det kommunal veg. Statens vegvesen legger til grunn at drøftinger og avklaringer knyttet til trafiksikkerhet og framkommelighet på disse vegene er avklart i dialog med Bergen kommune som vegmyndighet.	Tatt til orientering. Trafiksikkerhet og framkommelighet på vegene er avklart i dialog med Bergen kommune.			
		4. Stenging av Breiviksveien for kjørende er et godt tiltak som bedrer trafiksikkerheten og attraktiviteten på skoleveg. Det må stilles rekkefølgekrav til stenging av Breiviksveien, den bør stenges så snart som mulig, senest ved innflytting i nye boliger.	Tatt til følge. Før igangsettingstillatelse (bestemmelsesområdet #18a og #18b): Opparbeiding av o_GS6 (Breiviksveien) skal sikres gjennomført.	X		
		5. Det må ryddes i plankartet og sørges for at ikke flere arealfomål har samme navn, i planforslaget finnes to o_GS6.	Tatt til følge.			
		6. Merknad knyttet til rekkefølgebestemmelse § 6.4.1 ønskes diskutert med Bergen kommune og forslagsstiller for å finne en presis formulering som kan ivareta hensynet til vegsystemet på en god måte	Tatt til følge. Formulering av rekkefølgekrav er avklart med SVV og Bergen kommune.	X		
Bergen Havn 15.08.2023		1. Plankartet viser ikke konkrete tiltak i sjø. Ber derfor om å få tilsendt tegninger når disse er ferdig utarbeidet. På dette stadiet i planarbeidet kan Bergen Havn ikke se at planene vil komme i konflikt med de interesser som havnen er satt til å ivareta.	Ikke tatt til følge. Det skal ikke utarbeides andre tegninger på dette stadiet. Offentlig ettersyn er gjennomført og er tidspunkt for å komme med merknader.			
		2. Minner om at tiltak som bygging, graving, utfylling i sjø samt andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller ferdselen i sjøområdet krever tillatelse fra BHF IKS, jf. hfl. § 14, første ledd. En orientering om denne søknadsplikten bør etter inntas i reguleringsbestemmelsene.	Ikke tatt til følge. Planbestemmelser i henhold Plan- og bygningsloven skal: angir bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser § 12-1 og skal som utgangspunkt ikke inneholde henvisning til andre lover, forskrifter eller veileder.			
Statsforvaltere n i Vestland 16.08.2023		1. Statsforvalteren ser positivt på planen som åpner for en omfattende endring av næringsområdet til et attraktivt bomiljø i et så sentrumsnært område. Fortetting med boliger i slike eldre sentrumsnære industriområder er helt i samsvar med statlig arealpolitikk.	Tatt til orientering.			
		2. Vi har særlig merket oss tilrettelegging for allmenn ferdsel og opphold i sjøfronten med sammenhengende sjøpromenade gjennom planområdet til den nye bebyggelsen i Nyhavn.	Tatt til orientering.			
		3. Statsforvalteren tar til etterretning at det er foreslått å ta inn rekkefølgekrav mht utbygging av området i etapper pga konsekvenser for overordnet veinett (E39). Som kommunen	Tatt til orientering.			

		påpeker er det et krav i byvekstavtalen om 0-vekst i privatbilbruken noe som tilsier at det ikke burde være behov for å knytte et slikt krav til et så sentrumsnært boligområde.			
Bergen Vann 04.08.2023	1.	Har ingen merknader til planforslaget slik det foreligger per tid. Det henvises til VA-rammeplan av 6. februar 2023, med Bergen Vanns uttalelse datert 28. februar 2023.	Tatt til orientering.		
	2.	Dersom det er behov for justeringer, skal det oversendes revidert VA-rammeplan for uttalelse til Bergen Vann.	Tatt til orientering.		
Helsevernetaten 15.08.2023	1.	Vi støtter fagetatens vurdering av at kvaliteten på gårdsrommet til Batterikvartalet bør forbedres slik at beboerne får et uteoppholdsareal med høyere kvalitet enn det som nå er planlagt.	Tatt til følge. Planforslaget er revidert i samarbeid med Bergen kommune. Batterikvartalet har fått mer åpen form og varierer i byggehøyder, noe som gir bedre bokvaliteter.		
	2.	Det er positivt at strandpromenaden nå i sin helhet går langs sjøfronten og at planen har særlig fokus på utformingen og skille mellom privat og offentlig sone	Tatt til orientering.		
Seksjon for kunst og kulturutvikling, Bergen kommune 11.08.2023	1.	Planforslaget viser i liten grad til at det er arbeidet med sosial infrastruktur, da særlig i form av sosiale og kulturelle møteplasser. Vi ber om at dette sikres tidlig, og helst før byggestart, samt at det i større grad er omtalt i planforslaget til 2. gang høring.	Tatt til orientering. Det er satt av rikelig med arealer til offentlig park, torg og sjøpromenade, der krav til utforming er nedfelt i egen formingsveileder. Dette legger etter vår vurdering forholdene svært godt til rette for å etablerer sosiale og kulturelle møteplasser.		
	2.	I forbindelse med utarbeidelse av uteområder må det vurderes bruk av kunst i offentlige rom i samråd med rådgiver fra byrådsavdeling for kultur, frivillighet og inkludering.	Tatt til følge. Omtales i formingsveileder.		
	3.	Ber om at medvirkning fra barn og unge prioriteres i videre planleggingsarbeid.	Tatt til orientering. Det er gjort flere konkrete forsøk på å rekruttere ungdommer til å delta i en felles workshop. Dette har dessverre ikke ført frem.		
	4.	Det vil være positivt for utviklingen av kunstfeltet graffiti dersom det etableres flere lovlige vegger for graffiti. Etablering bør gjøres i samråd med rådgiver i byrådsavdeling for kultur, frivillighet og inkludering.	Tatt til orientering. Det utelukkes ikke graffiti og gatekunst i anlegg og byrom på Hegreneset. Bergen kommune kan følge opp dette i en egen handlingsplan for graffiti og gatekunst, og klare retningslinjer og felles praksis.		
	5.	Ber om at Gamle Bergen blir særlig hensyntas både i planlegging og byggefase for prosjektet.	Tatt til orientering. Gamle Bergen blir i liten grad påvirket av planforslaget.		
Vestland fylkeskommune 01.09.2023	1.	Vestland fylkeskommune vurderer at fortetting i gang og sykkelavstand til sentrum er ønskeleg i eit klimaperspektiv. Området byr på fine kvalitetar med tilgang til sjø, og kulturminnemiljø og kan bli eit godt bumiljø og rekreasjonsområde.	Tatt til orientering.		

	2. Det er positivt at det er lagt opp til å bygge gang- og sykkelveg i tunell, men avstand til kollektivtilbud er mellom 500 – 1000 meter, som er meir enn det som er anbefalt i byfortettingssoner og vil kunne utfordre nullvekstmålet.	Tatt til orientering. Det vises til Mobilitetsplanen som omtaler kollektivtilgjengelighet, forventet reisemiddelfordeling og måloppnåelse mht. nullvekstmålet.			
	3. I planforslaget som er på høyring vurderes at grad av utnyttning ut over kulturminne, stadtilpassing og uteareal. Ut i frå eit samla vurdering bør gode bustader og omsyn til kulturminne og landskap vektast meir framfor høg utnyttning.	Tatt til orientering. Hensynet til kulturminne, landskap og bokvaliteter har vært førende for utvikling av prosjektet fra konsept til ferdig planforslag, i tett dialog med Bergen kommune.			
	4. Den lange utbyggingsperioden stiller store krav til at reguleringsplanen har tydelege rammer for rett nivå og fleksibilitet for å fange opp framtidige behov. Det kan til dømes kome nye krav, men også trendar og forventning til andre buformar og mobilitet som ikkje er kjent eller etablert i dag. Reguleringsplanen må ikkje vere til hinder for å kunne ta opp i seg berekraftig utvikling, men den må vere tydeleg nok for å demme opp for spekulasjon og bygging med låg kvalitet.	Tatt til orientering. Planforslaget er utformet med relativt stor fleksibilitet kombinert med at sentrale prinsipp for utforming er nedfelt i en egen formingsveileder.			
	5. Det er positivt at det er utarbeida formingsveileder som er gjort retningsgivande for utforming av høgder og volum, gjennom føresegnene. Vurderer at formingsveilederen er god med kopling til planføresegnene.	Tatt til orientering.			
	6. Frå planskildringa side seks, vert det vist til at – «Strandlinjen i Sandviken ble tidlig utbygd med møllebruk og skipsverft, båtstøer og pakkhus. Det er tydelig at terrenget og de naturgitte forholdene er den viktigste formgiver.» Stiller spørsmål til at det vert valt eit konsept der ny byggesetnad bidrar til å skape eit nytt landskap ved å trappe seg opp mot dei markerte høgare bygga på Hegreneset.	Tatt til orientering. Plangrepet er nøye vurdert og revidert i tett dialog med Byplan, Byantikvar og Byarkitekt og følger opp føringer i KPA 2018.			
	7. Vil rå til at nye bygg tydeleg underordnar seg eksisterande bygg i høgde og form, og at dei opphævelege landemerka som kornsilo og Mølla, også vert landemerke og identitetsmarkør for innseglinga til Bergen i framtida.	Tatt til orientering. Å oppreholde Havnesilo og Møllekvartalet som landemerke har vært i fokus gjennom hele planarbeidet. I revidert planforslag sikres dette enda bedre, ved at bebyggelsen på Neset er justert (KBA6) og redusere byggehøyde for KBA4.			
	8. Reguleringsplanen bør difor endrast drastisk når det gjeld byggehøgder og volumoppbygging. Og nye bygg bør i hovudsak ikkje vere høgare enn fire etasjar. Avvik frå dette bør ta omsyn til at bygningsvolum ikkje bryt med sikt og silhuettlinjer som er vesentlege for å oppleve industriminne.	Ikke tatt til følge. Plangrepet er nøye vurdert og revidert i tett dialog med Byplan, Byantikvar og Byarkitekt og følger opp føringer i KPA 2018.			
	9. Meiner at reguleringsplanen ikkje legg tilstreккеleg til rette for gode byromsforløp, og samspel i volum og bygningsstruktur. Stiller særleg spørsmål til val av kare`- struktur i Batterikvartalet,	Tatt delvis til følge. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1.			

	då denne opplevast framand i området og spelar i liten grad saman med eksisterande byggesetnad og kulturmiljø.			
	10. Vil på dette stadiet i planprosessen ikkje gå i mot ombygging av silo til bustad med riving av innvendig silokammer, men ønskjer at attståande siloskall vert handsama slik at bygningens formale silopreg ikkje vert skipla for mykje. Løysinga som forslagsstillar skisserer i formingsveileder og i føresegner har opningar for vindaug og balkongar med ein «space-age» form som bryt sterkt mot bygninga sin eigenart. Det må utformast opningar som har ein enklare og rektangulær form, og spørsmålet om innglasing av altanar bør avklarast allereie no. Ein bør ta vare på meir av betongen i fasaden for å tydeleggjere bygninga sin identitet som silobygg. Planen må også avklare om det skal differensierast mellom sjøsida og landsida av siloen, når det gjeld opningar.	Tatt delvis til følge. Prinsipp for utforming av Havnesilo ved transformasjon er omtalt og vist i formingsveilederen. For KBA3 (Havnesilo) tillates det at privat uteoppholdsareal innglases.		
	11. Ved påbygging på administrasjonsbygget i felt KBA4 er det viktig at det karakteristiske transportbandet mellom gamle og nye silo kan opplevast som ein fritt hengjande konstruksjon og frå nordsida.	Tatt til følge. Byggehøyde innenfor felt er redusert.		
	12. Etter vår vurdering må det til 2.gangs behandling innarbeides et rekkefølgekrav som sikrer at Møllekvartalet på et gitt tidspunkt eller ved et gitt byggetrinn skal transformeres. Dette for å sikre at eksisterende bebyggelse ikke forfaller	Tatt delvis til følge. Det er utarbeidet en egen vedlikeholdsplan for Møllekvartalet og tatt inn et rekkefølgekrav om at det før det gis igangsettingstillatelse til boligbebyggelse innenfor bestemmelsesområde #18a (nord) og #18b (sør), skal alle tiltak som er gitt 1. prioritet i vedlikeholdsplanen være gjennomført.	X	
	13. Kollen: Støtter intensjonen om at bygga skal trappast og reetablere opphavsleg terreng. Er likevel sterkt uroa for at større del av den naturlege kollen vert øydelagt enn det som kjem fram av planmateriale. Reguleringsplanen er ikkje godt nok utgreidd på dette punktet.	Tatt til følge. Bebyggelse i Kollen er flyttet mot nord slik at terrenginngrep betydelig reduseres. Naturlig del av Kollen skal i betydelig større grad skal bevares.		
	14. Kollen: Variasjon i tak i ulike møneretninger er positivt og skaper ein interessant silhuett, og spill med lys og skugge. Er usikker på om det skal stillast eksakt krav til takvinkel, men gesimshøgder og maks byggehøgde bør vere sikra i føresegna saman med meir detaljerte formingskrav i veileder.	Tatt delvis til følge. Etter innspill Byarkitekt og Byantikvar, samt Byplan er skråtak erstattet med flatt tak. Varierte byggehøyder sikres på plankart og formingsveileder er supplert med prinsipp for utforming.	X	
	15. Kollen: Uteareala er kopla med trappar. Viktig at planlegginga sikrar universell utforming frå første stund og må få særleg fokus i dette delområdet.	Tatt til følge. Det sikres UU gangforbindelse langs sjø og heis fra o_PA1 gjennom KBA2. Dette er sikret i bestemmelsene.		
	16. Batterikvartalet: Reiser spørsmål ved kvartalsløsning. Vert dette valet må voluma bearbeidast av omsyn til nærliggande	Tatt delvis til følge. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1.		

		byrom og kulturminne. Hjørnet i Batterikvartalet må trappast ned til tre etasjar mot Krutthuset og tilsvarande mot den trekanta plassen i nordvest.			
		17. Høgden må ta omsyn til solinnslepp i gårdsrommet.	Tatt til følge. Bebyggelse plassering og høyder er justert slik at solforhold i gårdsrommet er forbedret.		
		18. Utkraging av balkongar med to meter i gårdsrommet må revurderast.	Ikke tatt til følge. Balkongen skal oppfylle de enkelte beboeres behov for en privat uteplass med gode klimatiske forhold. Balkongenes utforming skal bygge opp under delområdets karakter. Samtidig skal balkongens utforming hensynta naboer og felles uteområder. Prinsipp for utforming er sikret i formingsveileder.	X	
		19. Bebuarar på Hegreneset vil truleg i hovudsak utgjere kundegrunnlag for tenester og servicetilbod og dimensjonering og innhald av tilbodet må vere realistisk for ikkje regulere for tomme lokalar som er lite miljøskapande.	Tatt til orientering.		
		20. Realisering av planen kan strekke seg over 10-15 år. I denne mellomfasen bør det vere opna for midlertidig aktivitet og bruk av områda.	Tatt til orientering. Planforslaget er ikke til hinder for midlertidig bruk.		
		21. Det er noko uklart om det er lagt til rette for HC-parkering i tilknytning til alle bygg. Vi minner om at det må sikrast i føresegnene at det er tilbod om parkering nær hovudinngang.	Tatt til orientering. Planforslaget sikrer HC-parkering. Plassering av HC-parkering kommer fra TEK kravene om universell utforming og er unødvendig presisering i planbestemmelser.		
		22. Mellom anna er det planlagt for å etablere gang-sykkeltunell på sikt. Eit slikt tilbod vil vere svært viktig for å korte ned avstandar og legge til rette for aktiv transport i tråd med Bergen kommune sin sykkelstrategi og gåstrategi. Sliter litt med å samle det som skrives om sykkel, gange koblingen til E39 og hensynet til museet i forståelige punkt.	Tatt til følge. Ny vurdering av veibredde/bussparkering og sykkeltilrettelegging opp mot E39 er gjort og løsning er avklart med byplan.		X
		23. Parkeringsdekninga er låg, og det er mellom anna lagt opp til at minimum 10 % av plassane skal vere reservert for bildeleordning. Dette er positivt, og det kan vurderast å auke prosentandelen for bildeleingsplassar	Tatt til orientering. Det er satt et minimumskrav til plasser reservert for bildeleing. Dett er ikke til hinder for en økning i antall parkeringsplasser avsatt til bildeleordning ved behov.		
		24. Dersom kommunens saksbehandling tilseier at tilhøva i kryss mellom fv. 578 Helleveien og kv. 4357 Breiviksveien blir endra som følgje av planarbeidet, ber vi om at kommunen inkluderer krysset i planforslaget, og at løysninga sendast på godkjenning til oss.	Tatt til orientering. Det er ikke behov for omregulering av kryss mellom fv. 578 Helleveien og kv. 4357 Breiviksveien i forbindelse med planforslaget.		
	Bymiljøetaten	1. Ber om at sjøfrontstrategiens krav til bredde også ivaretas på de første 20 meterne av Kullkaiens nordlige del.	Tatt til følge.		

01.09.2023	2. Utformingen må ikke være til hinder for en eventuell videreføring av sjøpromenaden nordover.	Tatt til følge.			
	3. Ber om at sjøfrontstrategiens krav til bredde også ivaretas på o_GG09.	Tatt delvis til følge. Bebyggelsen er flyttet vest og større arealet er regulert til offentlig formål promenade og park. En kort strekning av gangarealer foran bebyggelse i KBA6 er regulert med bredde 6,5m, denne delen av gangarealet har sekundærfunksjon i gangnettet.			
	4. Viser «Hegreneset flom, bølger og ekstremvann», som sterkt anbefaler fysiske modellforsøk i hydraulisk laboratorium for de ulike konstruksjonene. Bymiljøetaten mener krav om dette må sikres i reguleringsbestemmelsene.	Ikke tatt til følge. Det dekkes av §23-5 plan og bygningsloven og §12-3 Byggesaksforskriften			
	5. BME stiller spørsmål ved hvorfor arealet nordøst for gamle silo, som illustreres med parsellhage og petanque-bane, er regulert til bygge- og anleggsformålet BAA.	Tatt til følge. Innenfor arealet tillates og andre former for bruk, arealet reguleres derfor med blandet formål. Etter ny vurdering erstates blandet formål med Grønnstruktur som hovedformål.			
	6. Videre bør formålsgrensen til grønnstruktur følge bunn skråning, som vist i illustrasjonsplanen.	Tatt til følge.			
	7. Badstue er positivt, men dersom det skal tas betaling, kan det oppfattes som en privatisering av sjøfronten. Vi ber Plan- og bygningsetaten vurdere hvordan bestemmelsen kan utformes for å ivareta kommunens muligheter til å regulere tiltak som badstue.	Tatt til orientering. Plan- og bygningsetaten og jurist i kommunen har vurdert at dette ikke kan løses gjennom bestemmelser etter plan- og bygningsloven.			
	8. Det vil være behov for offentlige toaletter i tilknytning til offentlige badeanlegg. BME ber om at det vurderes hvordan dette behovet kan ivaretas i planen.	Tatt til følge. Viser til revidert formingsveileder.			
	9. Det bør videre sikres vann til drikkevannsposter og strømuttak til arrangementer i tilknytning til de offentlige byrommene. Dette kan med fordel omtales i formingsveilederen.	Tatt til følge. Drikkevannsposter og strømuttak til arrangementer er omtalt i formingsveileder			
	10. Ber om at bebyggelsen på neset (KBA5 og BB2) reduseres i omfang og bearbeides for å sikre gode solforhold på de offentlige utearealene.	Tatt til følge. Rom mellom KBA5 og BB2(KBA6) økes og bebyggelse i felt BB2(KBA6) samles slik at Møllevikken får mer luft og lys i sør.			
	11. BME vurderer at gjestebryggen ligger for tett på badeanlegget. Plasseringen kan invitere til båttrafikk mellom badende på stranden og på Neset, noe som utgjør en risiko for personskade og forurensing i vannet hvor badende oppholder seg. Vi ber om at det ses på alternative plasseringer av gjestebryggen.	Tatt til følge. Gjestebryggen er flyttet. I revidert planforslag reguleres gjestebryggen nord for Møllekvartalet.			
	12. Det må stilles krav til arkitektonisk utforming av stupetårnet.	Ikke tatt til følge. Eksempel på stupetårn er vist i formingsveileder.			
	13. Sjøstien vil gi en sammenhengende, attraktiv forbindelse langs sjøen. Vurderer likevel at det ikke er hensiktsmessig at	Tatt til følge. Stien reguleres som del av den offentlige parken som sekundær gangforbindelse, med prinsipp for utforming angitt i Formingsveileder.			

	sjøstien inngår i det primære gangnettet, med tanke på de krav som skal stilles til offentlige gangveier.			
	14. Har ikke funnet en utredning av broen, som sier noe om fundamentering og konstruksjonsmessige forhold. Ei heller hvordan fremtidig inspeksjon og vedlikehold av konstruksjonen skal håndteres. I det videre planarbeidet må det vurderes hvordan disse problemstillingene skal løses.	Tatt til orientering. Broen utgår som løsning i revidert planforslaget.		
	15. Formingsveilederen er omfattende. Det bør tas en gjennomgang på hva som kan stå i formingsveilederen, hvilke krav som skal sikres gjennom bestemmelsene, og hva som hører hjemme i planbeskrivelsen.	Tatt til følge. Formingsveileder er bearbeidet og kortet ned.		
	16. For å sikre tidlig dialog mellom dem som prosjekterer og Bymiljøetaten i byggesaksfasen, ber vi om at det tydeliggjøres i formingsveilederen at Bymiljøetaten skal uttale seg til programmering og utforming av alle offentlige arealer som vil tilfalle etatsens fremtidige ansvar.	Tatt til følge.		
	17. Savner et avsnitt om sikkerhet i formingsveilederen. Særlig i forhold til sjøpromenaden og offentlige badeanlegg. Under listes mulige virkemidler hentet fra Strategi for sjøfronten sentrale deler: • God belysning • Utforming som markerer kaikantene • Hoper og bølgebrytere/skjerming mot sjø • Livbøyer som gjenkjennelige element.	Tatt til følge.		
	18. Ber om at formingsveilederen angir at det skal vurderes areal til kunstverk i de offentlige byrommene.	Tatt til følge. Omtales i formingsveileder.		
	19. Under de offentlige arealene o_TOR2, o_FLVS1, o_GG09-1, o_UTE3, står det at «Tunet skal fremstå som et halvprivat sted.» Vi ber om at denne bildeteksten endres, slik at det ikke oppstår tvil om hvilke arealer som blir offentlige og hvilke som blir private.	Ikke tatt til følge. Minner om at deler av offentlig regulerte arealer inngår i felles uteoppholdsareal, jf bestemmelsene.		
	20. Mølleviken og Neset vil bli allmenne målpunkt, men BME kan ikke se at disse arealene er universelt tilgjengelige. Det må tilstrebes universell og inkluderende kobling mellom øvre og nedre del av Mølleviken.	Tatt til følge. UU legges til grunn for utforming av offentlig arealer.		X
	21. Offentlige badeanlegg med rampe må gi rollevennlig tilkomst ut i vannet (ved laveste fjære).	Tatt til følge. Er konkretisert i formingsveileder.		
	22. I §2.1 i planbestemmelsene må setningen «Det skal legges vekt på universell utforming i områdene rundt fellesareal.» tas ut. Universell utforming skal vektlegges i like stor grad i hele planområdet.	Ikke tatt til følge. Sikret i TEK17.		

	23. I §2.2.2 Prinsipper for utforming av byrom: legges «universell utforming» til som prinsipper.	Ikke tatt til følge. Sikret i TEK17.			
	24. Ber om at parken langs Hegrenesveien reguleres til offentlig park i stedet for felles uteoppholdsareal.	Tatt til følge.	X		
	25. Ber om en bestemmelse som sikrer at naturlig terreng og vegetasjon bevares i størst mulig grad i parken.	Tatt til følge.	X		
	26. Ber om at arealet o_U TE, offentlig uteareal, reguleres til o_P, offentlig park, slik at det ikke oppstår tvil om dette skal være privat uteoppholdsareal til boligene, eller offentlig park.	Tatt til følge. Det er en forutsetning at arealet inngår i tellende uteoppholdsarealer. Dette er sikret i bestemmelsene.	X		
	27. Det er viktig å forhindre at planen legger til rette for ytterligere oppstyking og forringelse av den økologiske korridoren.	Tatt til følge. Bebyggelse i Kollen er flyttet mot nord slik at terrenginngrep betydelig reduseres. Naturlig del av Kollen skal i større grad bevares. Dette fører til en bedre og mer sammenhengende økologisk korridor.			
	28. Den økologiske korridoren har i dag begrenset bruksverdi for arter, men Bymiljøetaten mener at målsetningen derfor må være å forbedre dagens situasjon, ikke forverre den.	Tatt til følge. Se svaret over.			
	29. Bymiljøetaten ber derfor om at deler av byggeformålet KBA2 innsnevres, for å bevare landskapsdraget/oppnå et sammenhengende grøntareal (offentlig park), der den økologiske korridoren blir styrket.	Tatt til følge.			
	30. Vi ber om at formingsveilederen gir noen prinsipper for hvordan det biologiske mangfoldet under vann kan forbedres.	Tatt til følge. Prinsipper omtalt i formingsveileder.			
	31. Det bør også tilrettelegges for filtrerende organismer slik som blåskjell ved å skape gode vekstoverflater,	Tatt til følge. Det settes krav: <i>For hvert byggetrinn skal reetablering av marine habitater for fisk og skalldyr være ferdigstilt i henhold til godkjent tiltaksplan.</i>	X		
	32. Det er etter Bymiljøetatens vurdering relativt enkle tiltak som kan gjøre store utslag for det marine livet. For å sikre gjennomføringen, må det lages en tiltaksplan for reetablering av marine habitater for fisk og skalldyr. Krav til utarbeidelse av tiltaksplan må sikres i reguleringsbestemmelsene. Bymiljøetaten viser til Miljødirektoratets manual for villgjøring av urbane sjøområder (M-2454),	Tatt delvis til følge. Tiltaksplan følger av annet lovverk, ikke behov for egen bestemmelse. Det settes krav: <i>For hvert byggetrinn skal reetablering av marine habitater for fisk og skalldyr være ferdigstilt i henhold til godkjent tiltaksplan.</i>	X		
	33. Bymiljøetaten ber om at følgende formuleringer nyttes i bestemmelsene: - Ved søknad om tiltak i sjø skal det gjennomføres kartlegging av forurensning av sjøbunnen. - Ved søknad om rammetillatelse for tiltak skal det redegjøres for tiltak/rutiner for å unngå utilsiktet avrenning og partikkelforurensning i sjø. - Tiltaksplan for håndtering av	Tatt delvis til følge. Alle former for mudring, dumping eller utfylling krever tillatelse fra Statsforvalteren. Det settes krav i bestemmelser til badeplasser hvor det ville være naturlig å se at området er ryddet før denne settes i drift. Krav om redegjørelse for tiltak som hindrer partikkelforurensning til sjø skal inngå som et krav etter pbl. § 12-7 nr. 3.	X		

	forurensede masser skal være godkjent av forurensningsmyndighet før det kan gis igangsettelsestillatelse for tiltaket.	Tiltaksplan følger av annet lovverk, ikke behov for egen bestemmelse. Deponering av forurensede masser følger av eget regelverk.			
	34. Det må også sikres i bestemmelsene at forurensede jordmasser må deponeres på riktig måte. Ved bruk av tilførte masser må massene være rene, og ikke forurenset av skadelig plantemateriale. Dette for å unngå ytterligere spredning av fremmede arter til området.	Ikke tatt til følge. Deponering av forurensede masser følger av eget regelverk.			
	35. Det må stilles krav til utformingen av g/s-tunnelen som gjør at den oppleves som en attraktiv ferdselsrute døgnet rundt. Krav om dette må sikres i bestemmelsene/formingsveilederen.	Tatt til følge. Krav til utforming stilles i bestemmelser.	X		
	36. Stiller spørsmål til hvorfor gateløpet vist på illustrasjonsplanen, er regulert som privat byggeområde med bestemmelsesområde som «offentlig tilgjengelig, tverrgående, fysisk og visuell forbindelse»? For å sikre et finmasket offentlig gangnett (i hht. KPA2018 og Gåstrategien), ber BME om at gateløpet reguleres som offentlig gangareal.	Ikke tatt til følge. Gangakse skal ha sekundær funksjon og henge sammen med blokkbebyggelse og felles uteoppholdsarealer. Det er og ønskelig å opprettholde fleksibiliteten i planen. Offentlig gang forbindelse er regulert mot offentlig målepunkt Krutthuset med tilhørende torg og badeplass.			
	37. Videre bør o_GG05 gis større plass. Det bør vurderes om o_GG05 og 06 bør endres til gang- og sykkelveg. Det må sikres god sikt mot øst i overgang fra o_GG05 til o_GG06, ved at byggegrensen trekkes tilbake eller blir skråstilt.	Tatt delvis til følge. Bredde på o_GG05 er utvidet.			
	38. Planarbeidet har avdekket at det mangler en god sammenheng for gående mellom Hegreneset og ny boligbebyggelse i Nyhavn (s.24/25 i planbeskrivelsen). Bymiljøetaten kan ikke se at planen bidrar til å sikre denne koblingen.	Tatt til følge. Universell utforming i enden (påkobling med Nyhavn) av o_GG15 (sjøpromenade) er sikret i bestemmelser som rekkefølgekrav.	X		
	39. Nyhavnsveien foreslås regulert frem til plangrensen for bybaneplan 6581000. I videre planarbeid er det viktig at det sikres god overgang for syklende mellom Nyhavnsveien og E39.	Tatt til følge. Ny vurdering av veibredde/bussparkering og sykkeltilrettelegging opp mot E39 er gjort og løsning er avklart med byplan.		X	
	40. Bymiljøetaten støtter at områdene i nord og sør knyttes sammen av en offentlig tverrforbindelse. Bymiljøetaten ber om at det vurderes en trinnfri forbindelse ved bruk av offentlig heis.	Tatt til følge.		x	
	41. Tunnelen er etter vårt syn mangelfullt utredet. Bymiljøetaten mener det bør lages en utredning som går mer i dybden på den foreslåtte løsningen, slik at man ikke risikerer å vedta reguleringsplanen uten at det er dokumentert at mobilitetskonseptet er gjennomførbart. Konsekvenser i anleggsfasen, og evt. stenging av Hegrenesveien må være en del av utredningen.	Ikke tatt til følge. I rapporten: «Tunnel og parkeringsanlegg. Ingeniørgeologisk notat 01.10.2021» er det i kapittel 5 gjort en ingeniørgeologisk vurdering av bygging av tunnelen med påslag. Denne viser behov for omfattende sikringstiltak på grunn av lav bergoverdekning og hensyn til eksisterende bebyggelse. I denne fasen av arbeidet er det ikke aktuelt å gå videre inn i detaljeringen av anleggsfasen. Rapporten anses å dekke behovene i reguleringsfasen			

			for å dokumentere at det er mulig å anlegge tunnelen med tilhørende kulvert.			
		42. Av vedlegg T, ingeniørgeologisk notat, fremgår det at det er liten bergoverdekning, svært krevende forhold ved tunnelinnslagene, samt at tunnelen ligger lavt i forhold til eventuell stormflo. Vurderingen av disse forholdene må være tydelig omtalt og dokumentert i planmaterialet.	Tatt til orientering. Tunnelplanene er gjennomførbare. Dette er dokumentert i egen rapport. Tunnelen vil redusere trafikken langs dagens veier og sikre universelt utformet gang-, sykkel adkomst til planlagt bebyggelse i Hegreneset nord.			
		43. Påpeker at det er uheldig med en svingete en-felts veg uten møteplasser i tunnelen. Det kan bli et utstrakt behov for rygging i tilknytning til tunnelen, også ut mot offentlig veg. BME etterspør en vurdering av trafikale konsekvenser ved løsningen, inkludert en trafiksikkerhets-vurdering.	Tatt til orientering. Møteplasser er sikret i bestemmelser.			
		44. Peker på at behovet for møteplasser ikke er fulgt opp i plankart og bestemmelser.	Tatt til orientering. Møteplasser er sikret i bestemmelser.			
		45. Det er små marginer med tanke på gjennomførbarheten av tilkomstvegen til parkeringsanlegget. Bymiljøetaten mener det er svært viktig at spørsmålene utredes videre før planvedtak.	Ikke tatt til følge. Se svar til pkt 41			
		46. Bymiljøetaten savner en nærmere redegjørelse for vareleveringen til disse områdene, både i omfang og hvor/hvordan varer kan leveres.	Tatt til følge. Planbeskrivelse er supplert med relevant tekst og illustrasjoner.		X	
		47. Ved enden av kjøreveg må det settes av eget areal for oppstilling av varebil, utenom kjøreveg og snuhammer.	Ikke tatt til følge. I samsvar med dialog med Bergen kommune er det ønskelig å unngå mer grå, asfalterte arealer. Oppstillingsplasser for varelevering tillates innenfor torg og i vendehammer.			
		48. Bymiljøetaten stiller også spørsmål ved om det er tenkt på offentlig HC-parkering ved de offentlige målpunktene, og tilkomst fra privat HC-parkering til boligene på neset.	Tatt til følge. I revidert planforslaget reguleres to offentlig plasser ved Krutthuset og åpner for offentlig parkeringsplasser innenfor mobilitetshub innenfor KBA7. Det er sikret UU adkomst mellom Neset og KBA7 (mobilitetshub).	X		
		49. Bymiljøetaten er bekymret for trafiksikkerheten for myke trafikanter i løsningen for foreslås. Anser o_SK1 som en offentlig kjøreveg, basert på vegens funksjon og utforming vist i planmaterialet.	Tatt delvis til følge. Utforming av Hegrenseveien er så langt som mulig endret i samsvar med tilbakemelding med Bymiljøetaten.	X		
		50. BME ber om at område o_SK1 vurderes på nytt, og at det settes av tilstrekkelig areal til å enten regulere fortau og enfelts-kjøreveg med møteplasser, eller sikre en bredde der det kan etableres gjennomgående trygge gangsoner.	Tatt delvis til følge. Utforming av Hegrenseveien er så langt som mulig endret i samsvar med tilbakemelding med Bymiljøetaten.	X		
		51. Kryss mellom o_KV1 og o_SK1: Dette er et kryss mellom to offentlige veger, som ikke tilfredsstiller krav til offentlig vegkryss.	Tatt til følge. Løsning og avvik er beskrevet i aviksnotatet.		X	

	Vi kan ikke se at det er gjort forbedringer for å ivareta sikt og geometri i henhold til krav.			
	52. Kjørveg, o_KV1: Flere steder er det ikke Tas med tilstrekkelig areal til annen veggrunn langs vegen, som skal sikre areal til vegtekniske funksjoner, som f.eks. veglys, drenering, snøopplag, rekkverk og vegmur. Noen steder er også annen veggrunn åpenbart for smal, spesielt der det er store høydeforskjeller og behov for både vegmur og rekkverk. Dette er arealkrevende elementer som må hensyntas i plankartet.	Tatt til følge. Arealer på begge sider av o_KV1 utvides.		
	53. Breiviksveien og Jægermyren: I Breiviken skal det ikke være offentlig forvaltet veg inn til tunnelportalene til avløpsrenseanlegget. Disse må markeres med privat status.	Tatt til følge.		
	54. I sørenden av o_GS6 mangler det areal til snumulighet i enden av kommunal veg. Det bør vurderes om o_GS6 skal forlenges ned til kryss med Jægemyren.	Tatt til følge. Endring var vurdert og drøftet med Bergen kommune med beslutning all løsning fra offentlig ettersyn skal bevares.		
	55. Trafikksikker skoleveg er viktig for at foreldre skal la barna gå til skolen. Ut fra dette bør det settes krav til at tiltakene i Breiviksveien kommer på plass i en relativt tidlig fase av utviklingen av Hegreneset.	Tatt til følge. Før igangsettingstillatelse (bestemmelsesområdet #18a og #18b), skal opparbeiding av o_GS6 og fortau (o_FO06, o_FO05 i og o_FO16) sikres gjennomført.	X	
	56. Kommunal veg Jægermyren blir regulert, uten at det tas stilling til vegstandard eller nødvendig sideareal, som vil være en naturlig del av planarbeidet.	Tatt til orientering. Behov for oppgradering av offentlig vegnett ble vurdert i forbindelse med utarbeidelse av trafikkanalyse og mobilitetsplan. Vei Jægermyren er vurdert til å ha tilstrekkelig utforming i forhold til sin funksjon. Denne vurderingen baseres seg på en samlet vurdering av øvrige planlagte oppgraderinger og tiltak, som for eksempel stenging av Breiviksveien.		
	57. Ved regulering av disse arealene bes det om at det fastsettes byggegrenser på minst 6 meter fra vegmidte langs Jægermyren og 8 meter fra vegmidte langs Breiviksveien.	Tatt til følge. Byggegrenser er satt i samsvar med merknaden, med mindre tilpasning til eksisterende villabebyggelse.		
	58. Avkjørselspiler som hjemler ikke-godkjente avkjørsler må fjernes.	Tatt til følge.		
	59. Byggegrensen langs Hegrenesveien mellom Nyhavn og Breiviksveien må settes til minst 8 meter fra vegmidte. Ved en eventuell endring/utvikling av eiendommene, kan man da sikre plass til et bedre gangtilbud i fremtiden.	Tatt til følge. Byggegrenser er satt i samsvar med merknaden, med mindre tilpasning til eksisterende villabebyggelse.		
	60. Byggegrensen lenger sør på Hegrenesveien må også settes til 8 meter fra vegmidte. Dette for å unngå bygg og konstruksjoner i umiddelbar nærhet til en veg uten foreslått separat tilbud til myke trafikanter.	Tatt til følge. Byggegrenser er satt i samsvar med merknaden, med mindre tilpasning til eksisterende villabebyggelse.		

	61. Byggegrensene som er vist for KBA4 ligger svært nær offentlig veg på flere kanter. Spesielt er løsningen for sørøstre hjørne uheldig, da den hindrer sikt i innerkurve på vegen. BME ber om at det settes av et større areal til annen veggrunn, og at byggegrensen i hjørnet trekkes tilbake.	Ikke tatt til følge. Byggegrense tar hensyn til bygg som skal bevares.			
	62. Plan- og bygningsetaten ber om at det gjøres en ny vurdering av behovet for bussparkering i Nyhavnsveien ved Gamle Bergen. I den forbindelse vil vegmyndigheten be om at konsekvensene ved å fjerne slik parkering blir vurdert.	Ikke tatt til følge. Løsning for sikring av sykkelkobling mot E39 er avklart med byplan.			
	63. Bymiljøetaten vurderer at foreliggende ROS-analyse er mangelfull med hensyn til trafikksikkerhet. ROS-analysen tar ikke hensyn til avvikene i ihht. vegvesenets vegnormaler. Heller ikke risiko ved kjøring/varelevering på arealer for myke trafikanter er Tas hensyn til.	Tatt delvis til følge. Avvikene i ihht. vegvesenets vegnormaler og risiko ved kjøring/varelevering på arealer for myke trafikanter er omtalt og vurdert i eget fravikssnotat.		x	
	64. § 2.9.1: Den foreslåtte bestemmelsen hjemler plassering av nettstasjon under vei, uten at den er vist i plankartet, og det foreslås at endelig plassering skal avklares med BKK. Bymiljøetaten vil påpeke at eventuelle konstruksjoner under offentlig veg må være avklart med vegmyndigheten før planvedtak.	Tatt til følge. Eventuelt plassering sikres med bestemmelsesområde.	x		
	65. § 3.1.3: BME ber om at det innarbeides i bestemmelsen en begrensning mot tiltak som krever stort behov for varelevering, f.eks. dagligvarehandel.	Tatt til følge.	x	x	
	66. § 3.1.10.1: BME ber om at bestemmelsen presiserer at biloppstilling til trafostasjon skal inngå i arealet.	Ikke tatt til følge. Denne eksisterende trafostasjon er plassert slik at det er ikke mulig å etablere oppstillingsplass innenfor formål.			
	67. § 3.2.2: BME ber om at bestemmelsen endres slik at det blir vist til «krav i gjeldende vegnormal», samt at utforming skal godkjennes av vegmyndigheten. Videre bør bestemmelsen utvides til å gjelde for utvidet bruk av eksisterende avkjørsler.	Ikke tatt til følge. Plan- og bygningsetaten sammen med egen jurist har vurdert at: <i>Adgangen til å holde igjen en tillatelse i påvente av godkjente tekniske planer er begrenset og gjelder først og fremst hvor bygningsmyndigheten kan kreve framlagt en bekreftelse på at tekniske planer er godkjent jf. vegl, § 43 for å se at tiltaket får tilstrekkelig opparbeidet tilkomst jfl pbl. § 27-4. Innsending av selve den tekniske planen faller noe utenfor bygningsmyndighetens kompetanseområde.</i>			
	68. § 3.2.6.1.b: BME ber om at bestemmelsen endres, slik at det ikke tillates varelevering med bil på torgene. Varelevering må skje fra nærliggende veg, eller med alternative transportformer.	Ikke tatt til følge. Løsning for varelevering er beskrevet i planomtalen og avklart med Byplan.			
	69. § 3.2.10.1.a og § 3.2.11.1.a: BME ber om endring av bestemmelsene, der siste ledd erstases av «Infrastruktur i rør/kabel kan vurderes etter særskilt avtale med vegmyndigheten, jf. forskrift om ledninger i offentlig veg».	Ikke tatt til følge. Følger av forskriften. Unødig presisering.			

	70. § 3.2.11.1.b: Denne bestemmelsen er for åpen i sin formulering. Det vil være behov for at plasseringen av pumpestasjonen avklares nærmere med Bymiljøetaten. Etter vårt syn bør bestemmelsen utgå, og det må avklares i plankartet hvor pumpestasjonen skal lokaliseres.	Tatt til følge. Eventuelt plassering sikres med bestemmelsesområde.	X		
	71. § 3.2.13.1.a: Bestemmelsen må referere til område o_SK1. Området er del av offentlig veg, der utforming skal avklares i teknisk plan, ikke i byggesak.	Tatt til orientering. o_SK1 i revidert planforslaget regulert som kjøreveg med fortau, merknaden er derfor er ikke lenger aktuelt.			
	72. Formål o_SK er også benyttet i plankartet der fortau krysser over avkjørsel. BME ber om at det bestemmes at fortauet skal utformes gjennomgående over avkjørselen, med nedsenket kantstein mot kjørebanelen.	Tatt til følge.	X		
	73. Ber om at formålet o_SK fjernes i kryss mellom offentlige veier, slik som ved o_V05-07.	Tatt til følge.			
	74. § 6.1.1.2: BME ber om at ordlyden endres til: «Skal teknisk plan for offentlig vegnett, jf. § 6.5.2, være godkjent av rette vegmyndighet. Tegningene skal være utformet i henhold til gjeldende krav til tegningsgrunnlag.»	Ikke tatt til følge. Se svar til BME merknaden 67.			
	75. § 6.4.1: Det bør fastsettes i planen hvilke områder som kan bygges ut innenfor ÅDT-begrensingen som er satt i forhold til utvikling av overordnet vegsystem.	Ikke tatt til følge. Fleksibilitet er svært viktig for gjennomføring av prosjektet. Rekkefølgekrav i forhold til utvikling av overordnet veinett er drøftet med SVV og Bergen kommune. Før ny E39, forlenget Fløyfjellstunnel til Eidsvåg er ferdig bygget og åpnet for trafikk, tillates det en utbygging som gir maksimal total trafikkskapning på 630 ÅDT til/fra bestemmelsesområdet #18			
	76. O_V08 skal reguleres med privat/felles status, i samsvar med gjeldende plan.	Tatt til følge.			
	77. Reguleringsplanen bør avklare hvilke o_GG-områder som skal inngå i det offentlige vegnettet, og som skal forvaltes etter vegloven av offentlig vegmyndighet. Slik planforslaget er utformet, vil det skape tvil om hvilke arealer som skal ha godkjent detaljert teknisk plan fra vegmyndigheten, og hvilke areal som er til uteopphold/rekreasjon og har en mer sekundær fremkommelighetsfunksjon. Dette bør avklares i planprosessen, og fremkomme tydelig av planbestemmelsene.	Tatt til følge. Justering av planforslaget innebærer at i bestemmelser skilles mellom gangarealer og gan veiarealer.	X		
	78. Vegtegningene som er vedlagt planforslaget viser ikke tilstrekkelige detaljer, og har ikke med seg alle deler av kjørevegene som er regulert med offentlig status. Skjæringer og fyllinger skal vises på plankartet. Det skal dokumenteres at skjæringer o.l. er vurdert med tanke på fremtidig sikringsbehov.	Tatt delvis til følge. På grunn av lesbarheten skjæringer og fyllinger vises ikke på plankartet, men vises i plankart utsnitt ved lengdeprofiler.			

	79. Avvik fra vegnormal er kort beskrevet i planbeskrivelsen, kap 5.3.2, uten redegjørelse for hvor store avvikene er og hvilke avbøtende tiltak som er vurdert. Bymiljøetaten mener at dette ikke er tilstrekkelig til at vegmyndigheten kan gjøre en vurdering av om avvikene er akseptable. I den videre prosessen må avvikene og avbøtende tiltak redegjøres for, slik at trafikksikkerheten i planområdet kan ivaretas.	Tatt til følge. Avvikene og avbøtende tiltak redegjøres for, slik at trafikksikkerheten i planområdet kan ivaretas. Eget avviksnottat er utarbeidet og sendt til Bymiljøetaten for uttale.		X	
	80. BME ser svært positivt på at utbygger legger til rette for at bossnettet og terminalen på Hegreneset kan være den første delen i utbyggingen av det røde bossnettet i Sandviken, til tross for at dette påfører utbygger ekstra kostnader i form av en større terminal med flere container-plasseringer.	Tatt til orientering.			
	81. Det er BIR som avgir en formell uttalelse til RTP, men BME kan ikke se at denne ligger ved høringsmaterialet. Det blir viktig å koordinere de momentene BIR eventuelt måtte komme med i sin uttalelse inn mot utbyggers RTP.	Tatt til følge. BIR har gitt ny uttale i forbindelse med begrenset høring av planen. Se eget merchandsskjema for begrenset høring.			
	82. For å sikre at de offentlige utearealene får den tiltenkte funksjon, og for å unngå fremtidige dispensasjonssøknader, er det viktig at det foreligger et realistiske kostnadsberegninger, som grunnlag for rekkefølgekravene. Ber om at kostnadsgrunnlaget avklares i det videre arbeidet.	Tatt til orientering. Tiltakshaver har gjort egne kostnadsberegninger for de ulike rekkefølgekravene.			
	83. Det bør vurderes nærmere om alle disse tiltakene skal være opparbeidet ved første byggetrinn, sett hen til at rekkefølgekrav skal være nødvendige og forholdsmessige. Det bør også vurderes om det er tilstrekkelig at noen av tiltakene kan være "sikret gjennomført". Dette for å sikre at planen er gjennomførbar og for å unngå at det søkes dispensasjon fra rekkefølgekravene.	Tatt til følge. Rekkefølgekrav er forenklet og justert.	X		
	84. BME vil også anbefale at det avklares en spesifikk rekkefølge for områdene som skal utvikles, slik at det sikres en helhet og at noen områder kan bli helt ferdigstilt.	Ikke tatt til følge. En potensiell rekkefølge for områdene er vurdert, men usikkerheten rund dette temaet er så stor at det er ikke ønskelig å sikre i planen.			
	85. Bestemmelse §6.4: Bestemmelsen har overskriften "Rekkefølge i tid". Alle rekkefølgebestemmelser har vilkår om rekkefølge i tid. Det er nettopp dette rekkefølgebestemmelser er ment å regulere. Det bør vurderes å endre overskriften.	Tatt delvis til følge. Rekkefølgebestemmelser er ryddet og forenklet i samarbeid med Plan og bygningsetaten og jurist.	X		
	86. Bestemmelse §6.5: Bestemmelsen angir ikke når det enkelte tiltak må være opparbeidet, eventuelt sikret opparbeidet. Uten angivelse av tidspunkt har kravene ingen realitet. Det må følgelig	Tatt til følge. Bestemmelser er presisert på dette.	X		

		vurderes når disse tiltakene må være opparbeidet og dette må tas inn i bestemmelsen.			
Byarkitekt 01.09.2023	1.	Byarkitekten har generelt en positiv holdning til transformasjonen av Hegreneset, og vi har store forventninger til utviklingen av en av byens mest attraktive og fremtredende eiendommer, som inneholder bygninger med betydelig kulturhistorisk verdi.	Tatt til orientering.		
	2.	Imidlertid ser planen ut til å være i hovedsak rettet mot boligutvikling med et nabolags fokus. Det er vår oppfatning at en plan for dette området bør være mer visjonær og tenke på hva området kan gi tilbake til byen. Vi savner en tydelig visjon for Hegrenesets rolle i byen, og at visjonen inngår i planens hensikt §1. Planens hensikt bør være å tilrettelegge for en utvikling der Hegreneset blir til en destinasjon for hele byen fremfor bare være et boligområde med lokal betydning.	Tatt til orientering. Planforslaget prioriterer gode og tilgjengelige byrom og gir dem tilbake til bydelen. Dette gjøres konkret ved å dyrke plassdannelser, park og byrom som sammen med en helhetlig utformet sjøpromenade binder sammen hele Hegreneset.		
	3.	Det skal utnytte potensialet som ligger i Møllekvartalet og Havnesiloens ikoniske karakter og skape en attraktiv destinasjon for hele Bergen.	Tatt til følge. Plan åpner for dette.		
	4.	Programmering av Hegreneset bør sees i sammenheng med andre målpunkt i Bergens sentrale deler, og programmering av andre transformasjonsområder langs Sandviken sjøfront (for eks. Bontelabo, Kristansholm).	Tatt til orientering.		
	5.	Planen bør tilrettelegge for en fremtidsrettet infrastruktur som styrker koblingen mellom det lokale stedet og byen, for eksempel en blå-bybane.	Tatt til orientering. et er gitt formål i reguleringsplanen for Nyhavn som åpner for etablering av stopp for en eventuell blå bybane. Så lenge det er hastighetsbegrensninger for båttrafikken anses det for lite sannsynlig at et slik kollektivtilbud etableres.		
	6.	Det er uklart om det tilrettelegges for en sammensetning av lokale nabolagsfunksjoner eller en ny kulturnæringsklynge av betydning for hele byen.	Tatt til orientering.		
	7.	Vi etterlyser en større grad av samarbeid mellom offentlige og private aktører ved prosjektutvikling og programmeringen av området. Dette samarbeidet bør inkludere for eksempel offentlige og private kultur -og næringsaktører i Bergen, kommunens strategiske eiendomsutvikling, byrådsavdeling for kultur, og det bør være en dialog omkring planens visjon og hvordan den kan realiseres i praksis.	Ikke tatt til følge. Det er gjennomført en tett og omfattende dialog, inkludert workshop og en rekke arbeidsmøte der Byplan, Byarkitekt, Byantikvar og Bymiljøetaten har deltatt. Dette er etter vår vurdering riktig tilnærming i denne saken.		
	8.	Formingsveilederen gir forskjellige retning slinger for bebyggelsesstrukturen, høyde- og volumutformingen, takformer, fasadeutformingen og materialbruk for hvert enkelt byggefelt.	Tatt til følge. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.		

	9. Dette prinsippet er ikke i samsvar med de tilbakemeldingene vi har gitt angående behovet for å utvikle en plan som gir tydelige retningslinjer for variasjon innenfor en helhetlig arkitektonisk karakter.	Tatt til følge. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.			
	10. Det bør legges vekt på elementer i arkitekturen og byformen som bidrar til å binde stedet sammen, både internt i området og mot omgivelsene, fremfor å forsterke ulikheter mellom byggeprosjekter/kvartaler. Byarkitekten har et særlig fokus på helhetlig byutvikling, gjerne med variasjon, som motvirker det vi ser i frimerkeplanlegging der byrom og steder preges av prosjektutvikling, ikke helhetlig stedsutvikling.	Tatt til følge. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.			
	11. Detaljert formingsprinsipper på byggefeltnivå bør ta utgangspunkt i byrommene, og sette prinsipper på hvordan fasadene som tilhører samme byrom/bybildet skal harmonere med hverandre. Variasjonen bør skje på bygningsnivå fremfor kvartalsnivå, for eks. ved å sørge for at hvert kvartal/byggefelt består av ulike bygg med variasjon i arkitektonisk uttrykk.	Tatt delvis til følge. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.			
	12. Dokumentet har en god struktur ihht mal fra Byarkitekten, med tydelige diagram/prinsipp, tegninger, og kobling av intensjon, prinsipp for utforming og relevante planbestemmelser.	Tatt til orientering.			
	13. Bebyggelsesdelen kunne med fordel forenkles, for eks. ved å legge føringer på et mer overordnet nivå for bebyggelsen (Se innspill om overordnet konsept).	Tatt til følge. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.			
	14. Byromsdelen er detaljert og omfattende. Vi savner at formingsveilederen angir innledningsvis en mer prinsipiell overordnet hierarkisering av de ulike byrommene med utgangspunkt i delområdenes ulike roller og funksjon.	Tatt delvis til følge. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.			
	15. I Formingsveileder savner vi en større differensiering av offentlighetsgrad og rolle for område nord og sør.	Tatt til orientering. Formingsveileder angir intensjon og prinsipp for utforming av bygg og uterom. Den definerer ikke offentlighetsgraden for nord og sør.			
	16. Byrommene i område sør bør ha en større grad av offentlig karakter, mens byrommene i område nord bør ha en større grad av nabolagskarakter.	Tatt til orientering. Se svar over.			
	17. Vi støtter prinsippet om gate- og byromsstrukturen.	Tatt til orientering.			
	18. Det kan være hensiktsmessig å vurdere en justering av plasseringen av gaten mellom Kullkaien og Batterikvartalet. Dette vil kunne gi en mer optimal geometri for Kullkaien-kvartalet og samtidig skape et større gårdsrom i Batterikvartalet. En mulig	Ikke tatt til følge. Plassering av gaten var drøftet i felles møte 13.12.2023.			

	tilnærming kan være å vri veien 90 grader i forhold til sjøpromenaden. Dette vil også kunne gi flere enheter med sjøutsikt.			
	19. Vi er bekymret for bygningsvolumer og byggehøyder i Batterikvartaler. Vi anbefaler at byggehøyder generelt ikke overstiger hagenivå for Jægemyren (maks kote +19 – 5 etasjer) for disse kvartalene.	Tatt delvis til følge. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1. Justeringene er drøftet med Byarkitekt.		
	20. Det bør vurderes mer varierte byggehøyder i Batterikvartaler, og særlig lavere bebyggelse mot Krutthuset. Dette vil også kunne bidra til at Krutthuset inngår mer som en naturlig del av Kruttplassen og ikke delvis skjult bak en stor bygningsmasse.	Tatt til følge. Det sikres varierte byggehøyder i Batterikvartalet og lavere bygg mot Krutthuset. Justering er drøftet med Byarkitekt. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1.		
	21. Prinsipp for nedtrapping av byggehøyder mot sjøen i Kullkaien er god.	Tatt til orientering.		
	22. Kullkaien: Formingsveilederen viser en nedtrapping fra 6 til 3 etasjer. Plankartet viser imidlertid en maks byggehøyder på k+19.5, noe som tilsvarer maks 5 etasjer.	Tatt til følge. Formingsveileder og plankart er justert og viser samme prinsipp.		
	23. Kollen: formsterke vinkeltak, skaper Kollen et nytt bebyggd «fjell»-landskap hvor de karakteristiske spisse takvinklene er fremtredende.	Tatt til orientering. I bearbeidet planforslag reguleres Kollen med flat tak.		
	24. Bygningsmassen i Kollen skjuler den bakenforliggende parken og det naturlige landskapet. Bebyggelsesstruktur, typologi og volum bør bearbeides med et bedre samspill mellom bebyggelse og terreng.	Tatt til følge. Plassering av bebyggelsesstruktur på Kollen er flyttet nærmere Kruttplassen for å bevare mer av naturlig terreng og få bedre terrengtilpassning. Tilpasninger er gjort samsvar med innspill gitt i møte 13.12.2023.		
	25. Mellomrommet som dannes mellom husrekkene virker fremmed i situasjonen med det bratte terrenget. Det er også uklart og skjematisk hvordan bygningsmassen møter parken med sitt terreng i sør.	Tatt til følge. Illustrasjonsplan viser definert påkobling og høydeforskjeller.		
	26. Det bør vurderes flate tak fremfor vinkeltak, for å ha et felles uttrykk mellom de ulike feltene og binde disse bedre sammen arkitektonisk, fremfor å skape en sterk egenidentitet for dette feltet.	Tatt til følge.	X	
	27. Vi er skeptiske til prinsippet i formingsveilederen om plassering av boliginngangene mot gårdsrommet. Hovedinngangene i prinsippet plasseres mot den offentlige gaten for å aktivisere denne. I tillegg til hovedinngangene bør det være utgang til fellesgårdsrommet.	Tatt til orientering. Prinsippet er drøftet i møte med Byplan og Byarkitekt. Hovedinnganger skal i hovedsak legges inn mot felles gårdsrom. Inngangene skal slik støtte opp under bakgården som sosialt møtested for beboerne i kvartalet. Der etableres åpne passasjer som knytter sammen offentlige rom og indre gårdsrom		

	28. Begrunnelse for valg av vindusformat, materialer og farger for de ulike delfeltene virker konstruert.	Tatt til orientering. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.			
	29. Vi forstår ikke argumentasjonen for at Kullkaien skal ha mørk trekledning mens Batterikvartalet skal ha en lys murpuss, og Kollen skal ha en grønnfarge eller fargepalett fra Jægermyren. Vi viser til vår tidligere kommentar om at det bør søkes et mer samlet uttrykk, med variasjon innenfor en helhetskarakter for området.	Tatt til orientering. Temaet er drøftet og det er ikke oppnådd enighet på dette punktet. Prinsippet om at hvert delområde skal ha egen fargepalett og dermed identitet opprettholdes.			
	30. Formingsveilederen bør vise hvor det åpnes for 2m utenpåliggende balkonger, og illustrasjoner bør vise balkonger slik at det er mulig å vurdere konsekvensene av balkongene på bygningsvolumer og sol- og skyggeforhold.	Tatt delvis til følge. Formingsveileder viser hvor det åpnes for utenpåliggende balkonger. 3D-illustrasjoner som følger planforslaget detaljeres ikke med balkonger.			
	31. Vi er positive til programmeringen og prinsipp for utforming av Kruttplassen.	Tatt til orientering.			
	32. Vi er kritiske til for stor grad av detaljering i reguleringskartet for plassen og kjøreadkomst bak/ved Krutthuset. Dette vil kunne gi begrensninger ved videre utforming, og forhindre gode helhetlige løsninger.	Tatt til orientering. Detaljeringsgraden tar hensyn til kommunal vei utforming som krever snuarealer i enden av disse.			
	33. Kruttplassen vil være en viktig gangadkomst med lite biltrafikk, og utformingen bør skje på de gåendes premisser. Det bør vurderes en løsning med delt gategrunn.	Tatt til orientering. Detaljeringsgraden tar hensyn til kommunal vei utforming som krever snuarealer i enden av disse.			
	34. Vi slutter oss til prinsippet om avtrapping av byggehøyder fra Havnesiloen ned mot Møllekvartalet samt foreslåtte byggehøyder.	Tatt til orientering.			
	35. Vi har innvendinger til volumenens proporsjoner i sør. Det bør jobbes med en gulvflate som i kombinasjon med de respektive høydene gir bedre proporsjoner, ved å etterstrebe slanke volumer som kan gi en vertikal rytme.	Tatt til orientering. Mer vertikalitet i bygningenes uttrykk kan løses med fasadeuttrykk. Det vises i formingsveileder.			
	36. Nabolag Sør: vi er bekymret for en for stor grad av privatisering av et område som skal være en destinasjon for hele Bergen, hele året. I dette området bør planen sikre at store deler av første etasje i byggene er avsatt til utadrettet virksomhet.	Tatt til følge. Formåle BB2 endres til KBA6 (blandingsformål) og åpnes for næring i første etasje.	X		
	37. Vi er positive til transformasjonen av Havnesiloen til bolig med publikumsrettet virksomhet i toppetasjen.	Tatt til orientering.			
	38. Formingsveilederen angir at det også kan bli publikumsrettet virksomhet i første etasje i Havnesiloen. Vi mener at det er viktig å sikre dette i planbestemmelsene.	Tatt til følge. Tatt inn i bestemmelsene.	x		

		39. Den ovale balkongutsparingen danner en fremmed og ny egenform som svekker siloens hovedform, vertikalitet og rytme.	Tatt til følge. Ovale balkonger er ikke lenge en del av illustrasjonsmaterialet.			
		40. Prinsippet om å videreføre siloens vertikalitet i utforming av de nye bygningsvolumene er godt, dette prinsippet reflekteres imidlertid ikke i illustrasjonsmaterialet, verken for siloen eller for de nye punkthusene. Illustrasjonsmaterialet bør bearbeides for å vise en arkitektonisk utforming i tråd med dette prinsippet.	Tatt til følge. Formingsveilederen er oppdatert.			
		41. Området sør bør ha en tydelig offentlig og utadrettet karakter. Det er derfor viktig at uterommene også gjenspeiler dette, og planlegges på de gåendes premisser.	Tatt til orientering. Prinsipper for utforming er omtalt i formingsveileder.			
		42. Illustrasjonsplanen viser store asfaltarealer med utforming på bilens premisser ved ankomst i nord fra Hegrenesveien og fra Nyhavn. Gangveien fra Nyhavn er en del av den sammenhengende offentlige sjøfrontpromenaden, og utformingen bør gjenspeile dette.	Tatt til orientering. Utforming av ankomst er i samsvar med kommunal veistandard. Gangveien fra / gjennom Nyhavn ligger uten planområdet.			
		43. Det er positivt at et bygningsvolum fremst på Neset ble tatt ut, slik at det kan skapes et offentlig byrom på dette viktige stedet. Vi etterspør en mer urban tilnærming til dette byrommet, koblet med utadrettede funksjoner i byggets første etasje.	Tatt til følge. Det åpnes for næring i første etasje. Formål BB2 endres til blandingsformål KBA6	X		
Byantikvaren		1. Byantikvaren er positiv til en utvikling på Hegreneset dersom denne ikke kommer i konflikt med kulturmiljøene i eller rundt planområdet. Deler av planområdet ligger innenfor kulturmiljø- og landskap av nasjonal interesse og hele planområdet og omkringliggende boligmiljø ligger innenfor hensynssone kulturmiljø H570 i KPA2018.	Tatt til orientering. Revidering av planforslaget er utviklet i tett dialog med Byantikvar i form av workshop og en rekke merknadsmøter.			
		2. Vi er positive til at Hegreneset kan utvikles til et framtidig boligområde. Dette er etter vår oppfatning i tråd med kommunens vedtatte kulturminnestrategi. Vi mener likevel at planen krever visse endringer for å sikre kulturmiljøverdiene i og rundt planområdet. Vi støtter derfor i hovedsak forutsetningene for videre planarbeid slik det legges til grunn i fagnotatet.	Tatt til orientering. Revidering av planforslaget er utviklet i tett dialog med Plan og bygningsetaten og relevante etater i form av workshop og en rekke merknadsmøter.			
		3. Vi mener som fagetaten at byggehøyder, bebyggelsesstruktur og tilpassing til kulturmiljøet må bearbeides og sikres ytterligere.	Tatt til følge. Revidering av planforslaget er utviklet i tett dialog med Plan og bygningsetaten og andre relevante etater i form av workshop og en rekke merknadsmøter.	X		
		4. Det må gjøres grundige undersøkelser for om den eksisterende bygningsmassen kan realiseres i tråd med planen.	Tatt til orientering. Nødvendig undersøkelse for denne fasen, er gjennomført. Grundig undersøkelse skal gjennomføres ved konkret vurdering ved byggesak.			

	5. Vi ber om at bestemmelser og plankart blir revidert samt at H570 blir revidert i tråd med våre anbefalinger.	Tatt delvis til følge. Plankart og bestemmelsene er revidert etter innspill fra Byantikvar og avklart i dialog med Byplan.	X		
	6. Planen ikke er fleksibel nok og formingsveilederen er for detaljert. For lite handlingsrom for endringer og tilpassinger av planen for å bedre tilpasse seg kulturmiljøet.	Tatt til orientering. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.			
	7. Byantikvaren vil gjerne være med i den videre dialogen i planarbeidet, og ber om å få planen til 2.gangs høring	Tatt til følge.			
	8. Noen bygninger skal rives og vi motsetter oss ikke dette. Bygningene som er foreslått fjernet har ingen vesentlig verneverdi.	Tatt til orientering.			
	9. Utviklingen vil skje over lang tid. Det er viktig at planen er robust og fleksibel nok til at flere arkitektoniske uttrykk kan realiseres, og det må være en mulighet til å tilpasse nye bygninger til kulturmiljø og landskap over tid. Bestemmelser, plankart og formingsveileder må reflektere dette.	Tatt til orientering. Planforslaget er utformet med høy grad av fleksibilitet, med tanke på at det vil skje en langsiktig utvikling i området.			
	10. Det må sikres at de eksisterende bygningene blir videreutviklet parallelt med ny bebyggelse.	Tatt delvis til følge. Bestemmelse er supplert med rekkefølgekrav: Før det gis igangsettingstillatelse til boligbebyggelse innenfor bestemmelsesområde #18a (nord) og #18b (sør), skal alle tiltak som er gitt 1. prioritet i vedlikeholdsplanen være gjennomført. / Før det gis brukstillatelse til boligbebyggelse innenfor bestemmelsesområde #18a og (nord) #18b (sør), skal alle tiltak som er gitt 2. prioritet være opprustet i samsvar med bestemmelsen i 2.7.4.	X		
	11. Det må også sikres at den eksisterende bebyggelsen ikke forfaller og blir stående ubrukt som følge av at deler av planen ikke realiseres. Det bør derfor knyttes rekkefølgekrav til utbyggingen som sikrer dette.	Tatt til følge. Det stilles krav om gjennomføring av vedlikeholdsplan.	X		
	12. Den forslåtte utnyttelsen og bygningsstrukturene er ikke godt nok tilpasset det omkringliggende kulturmiljøet. Dette gjelder særlig konsekvensene for den bakenforliggende boligbebyggelsen på Jægermyren og hvordan møllene og møllekvartalet som landemerker blir ivaretatt.	Tatt til følge. Plassering, utforming og byggehøyder er justert etter drøfting med Bergen kommune.			
	13. Vi kan ikke se at "Fire svært konkrete forslag til uttrykk" er godt nok tilpasset kulturmiljøet eller tar utgangspunkt i skala og bygningsstruktur i området. Vi anbefaler at det arbeides videre med dette	Tatt til følge. Utrykk og formgivning er revidert etter merknadsmøter med Bergen kommune.			
	14. Vi ser utfordringer med å binde opp form og materiale i for stor grad i planen. Vi mener derfor at formingsveilederen er for omfattende og detaljert og bør forenkles.	Tatt delvis til følge. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.			

	15. Formingsveilederen ikke alltid er samsvar mellom prinsippillustrasjoner og illustrasjoner av planforslaget. Dette er svært uheldig.	Tatt til orientering. Prinsippillustrasjoner og illustrasjoner av planforslaget er oppdatert og viser samme prinsippet.			
	16. Hele planområdet må få hensynssone jmfr. Kulturminnestrategien 5.1. Vi anbefaler at Hensynssone H570_5.18 blir videreført med de grensene som ligger i KPA2018, og at resten av planområdet får en eller to nye hensynssoner (Kullkaia og Neset) med tilhørende bestemmelser.	Tatt delvis til følge. Nye hensynssoner er begrenset til felt med verneverdig bebyggelse med tilhørende bestemmelse foreslått av Byantikvaren.	X		
	17. Bestemmelsene til hensynssonen er etter vår oppfatning ikke godt nok bearbeidet.	Tatt til følge. I forbindelse med merknadsmøte den 18.04.2024 og påfølgende dialog er bestemmelsene revidert etter innspill fra Byantikvaren. Bestemmelser er korrigert samsvar med tilbakemeldinger og retting fra Plan og bygningsetaten og jurist.	X		
	18. For å sikre at vi får vurdert om et tiltak er av kulturmiljøinteresse ber vi om at bestemmelsen § 4.2.1.1.a, blir endret slik at alle søkandspliktige tiltak skal vurderes.	Ikke tatt til følge. Alt relevant vurdering og dokumentasjon vil bli påkrevd i samsvar med Plan og bygningsloven. Interne rutiner i Bergen kommune sikrer at verneverdig bebyggelse sikret med hensynssone 570 blir ivaretatt i byggesak.			
	19. Det må legges inn dokumentasjonskrav som beskriver hvordan kulturminneverdiene blir ivaretatt i den enkelte byggesaken. Dette gjelder både for nye bygninger og ny bruk og endringer av eksisterende bygninger.	Ikke tatt til følge. All relevant dokumentasjon sikres i samsvar med Plan og bygningsloven. Interne rutiner i Bergen kommune skal sikre at verneverdig bebyggelse sikret med hensynssone 570 blir ivaretatt i byggesak.			
	20. For eksisterende bygninger til rammesøknad må stilles krav til detaljerte planer, snitt og fasader i målestokk 1:100, samt at avgjørende detaljer må vises i 1:20. Med avgjørende detaljer mener vi i møtet mellom eldre bebyggelse og ny, møtet mellom gate/1.Etasje eller fasadedetaljer for inngangsparti eller tilsvarende. Vi forventer også grundige redegjørelser for konsekvensene av de nye tiltakene på de for kulturminneverdiene til de eksisterende bygningene.	Tatt delvis til følge. Ordlyden korrigerte i samsvar med tilbakemelding fra Plan og bygningsetaten, og jurist.	X		
	21. Boligene på Jægermyren ble nøye plassert slik at alle fikk sikt mot sjøen og sol. Det er viktig at dette fortsatt blir ivaretatt. Vi mener derfor at byggehøydene for de høyeste delene reduseres og at byggehøydene og nedtrappingen sikres i bestemmelser og plankart utover retningsgivende formingsveileder.	Tatt delvis til følge. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1.	X		
	22. Batterikvartalet fremstår som fremmed og uten form- eller materialitet forankring til området. Kvartalet tar heller ikke godt nok hensyn til Krutthuset. Strukturen skal tilpasse seg Krutthuset slik at dette får en tydeligere plass og henvendelse mot sjøen.	Tatt delvis til følge. Batterikvartalet er justert mot nord, slik at Krutthuset får en mer sentral plassering på torget. Se ellers felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1.			

	23. Kollen - formspråket er et forsøk på å tilpasse seg boligene øst for Hegrenesveien. Vi er ikke uenig i intensjonen, men anbefaler likevel at det jobbes videre med både bygningsstruktur og byggehøyder.	Tatt til følge. Tilpasninger er gjort samsvar med innspill gitt i møte 13.12.2023.			
	24. Kollen - Øverste volumene mot øst må reduseres slik at det opprinnelige landskapet mot Hegrenesveien blir bevart.	Tatt til følge. Plassering av bebyggelsesstruktur på Kollen er flyttet nærmere Kruttplassen for å bevare mer av naturlig terreng og få bedre terrengtilpassning. Tilpasninger er gjort i samsvar med innspill gitt i møte 13.12.2023.			
	25. Kollen - Terrengtet skal reetableres, men tiltaket kan likevel få store konsekvenser for det gjenværende landskapet og veien ut til møllene. Vi anbefaler sterkt at denne delen av feltet blir tatt ut (B.6, heis og tilkomst i illustrasjonsplanen)	Tatt til følge. Plassering og utforming av bebyggelse er bearbeidet samsvar med innspill.			
	26. KBA5 og BB2 - bebyggelsen i stor nok grad ikke tar hensyn til havnesiloen som landemerke og forholder seg ikke til det omkringliggende kulturmiljøet, utover at de er lavere en kornsiloen. Vi anbefaler derfor en lavere utnyttelse i feltene og større avstand mellom KBA5 og BB2 for å sikre mer luft og utsyn fra Hegrenesveien, og for å sikre fjernvirkningen av kornsiloen som det dominerende landemerket i havnebassenget.	Tatt delvis til følge. Det er sikret større avstand mellom bebyggelsen. Ny plassering er drøftet i merknadsmøte.			
	27. BB1 - Et nybygg her kommer tett på siloen, transportbåndet, eksisterende boliger og krigsminner. Vi anbefaler at eventuell ny bygningsmasse trekker seg mer mot vest og får et mindre fotavtrykk.	Tatt til følge. Plassering og fotavtrykket er justert.			
	28. Det ikke kan avklares i byggesaken om det teknisk lar seg gjennomføre de ulike tiltakene det legges opp til planen for de stående bygningene. Avklaring må gjøres før en byggesak slik at prosjektet kan realiseres i tråd med planen og ligge til grunn for nye tiltak.	Ikke tatt til følge. Nødvendig undersøkelse for denne fasen, er gjennomført. Grundig undersøkelse skal gjennomføres ved konkret vurdering ved byggesak når.			
	29. Det må sees på spørsmål som hovedombygging for hele eller deler, avvik fra tekniske krav med mer må man ta stilling til. Avklaring må gjøres før en byggesak slik at prosjektet kan realiseres i tråd med planen og ligge til grunn for nye tiltak.	Ikke tatt til følge. Planarbeid tar ikke stilling til avvik fra plan.			
	30. Havnesilo - Det er ønske om å etablere boliger i bygningen. For at dette skal la seg realisere må konstruksjon åpens opp for å sikre dagslys og uteoppholds krav. Vi er ikke prinsipielt mot dette.	Tatt til orientering.			
	31. Havnesilo - Det er absolutt nødvendig at det utredes ytterligere at bygningen har en teknisk stand kan brukes til formålet.	Ikke tatt til følge. Nødvendig undersøkelse for denne fasen, er gjennomført. Grundig undersøkelse skal gjennomføres ved konkret vurdering ved byggesak.			

		32. Havnesilo - Planen må også gjøre rede for hvordan eller om det er behov for etterisolering. Siloen som et betongbygg er viktig å ivareta. Det kan derfor ikke påregnes at etterisolering (utvendig) med plateledning vil bli anbefalt av Byantikvaren.	Tatt delvis til følge. Revidert bestemmelser sikrer at: <i>Havnesilo skal fremstå som en betongbygning, med runde silokammer og tiliggende trapp- og heishus</i> . Prinsipp for isolering er beskrevet i formingsveileder.	X		
		33. Havnesilo - Vinduer som lange vertikale slisser slik de er vist i illustrasjonene er etter vår oppfatning et godt grep. Vi anbefaler at balkongene også forholder seg til dette prinsippet.	Tatt til følge.			
		34. KBB4 - administrasjonsbygget - vi er enig med fagetaten at etasjehøyden må reduseres.	Tatt til følge. Etasjehøyder skal vurderes i byggesak, men byggehøyde (gesimshøyde) er redusert.			
		35.KBB4 - Det ikke kan avklares i byggesaken om det teknisk lar seg gjennomføre å etablere et påbygg på dagen bygninger. Dagens bygning har arkitektoniske kvaliteter og det kan ikke forventes at denne kan rives og erstattes av nybygg om på ikke kan realiseres.	Ikke tatt til følge. Nødvendig undersøkelse for denne fasen, er gjennomført. Grundig undersøkelse skal gjennomføres ved konkret vurdering ved byggesak.			
		36. Møllekvartalet - Hvordan Møllekvartalet skal bevares og utvikles med utgangspunkt i kulturmiljøverdiene må forankres bedre i bestemmelsene.	Tatt til følge. Etter innspill fra Byantikvar etter merknadsmøte den 18.04.2024 er det tatt inn bestemmelser som presiserer forhold knyttet til verneverdier.	X		
		37. Møllekvartalet - Vi savner å se rapporten «Hegreneset Møllekvartalet / Gamle silo» fra oktober 2022 forankret i planen.	Tatt til orientering. Rapporten har vært en viktig del av vurderingsgrunnlaget for utforming av planen.			
		38. Møllekvartalet - Det skal tydeligere komme fram hva som skal bevares, hvor det er muligheter for endringer med bakgrunn i rapporten?.	Tatt til orientering. Bestemmelsene er oppdatert etter innspill fra Byantikvaren og gir, sammen med formingsveileder, føringer for fremtidig bruk av Møllekvartalet.			
		39. Møllekvartalet - Det er viktig å presisere at materialbruk på stående bygningsmassen skal videreføres og være premissgivende nye tiltak.	Tatt til følge. Det er tatt inn i bestemmelser: <i>Materialbruk, vinduer og porter/åpninger på eksisterende bygningsmasse skal videreføres og være premissgivende for nye tiltak</i> .	X		
		40. Møllekvartalet - Det er viktig at det blir avklart om tiltak i Møllekvartalet i byggesaken blir hovedombygging og må tilfredsstillende alle krav til TEK eller om det er mulig med avvik og hvordan dette vil påvirke kulturminneverdiene til anlegget.	Ikke tatt til følge. Det behandles ikke avvik fra TEK i reguleringsplan. Føringene for slike avvik er gitt i pbl. § 31-4.			
		41. Gamle silo - Vi anbefaler at man arbeider videre for å se på hvordan man kan bruke hele eller deler av bygningen og at bestemmelsene knyttet til bruk og vern blir tydeligere.	Tatt delvis til følge. Etter innspill fra Byantikvar etter merknadsmøte den 18.04.2024 er det tatt inn bestemmelser som presiserer forhold knyttet til verneverdier.	X		
Plan- og bygningsetaten – Fagnotat	1. Intensjonene i Formingsveilederen er gode, men dokumentet i seg selv er omstendelig og langt	Tatt til orientering. Formingsveileder er bearbeidet på bakgrunn av merknadsmøte 22.04.2024.				
	2. Aksepterer foreslått byggehøyder på Kullkaiaen.	Tatt til orientering.				
	3. Ber om at takvinkel på Kollen revurderes.	Tatt til følge. Det reguleres flatt tak på Kollen.	X			

22.05.2023	4. Ber om at det tilstrebes en bedre sammenheng mellom byggefeltene Kullkaien, Batterikvartalet og Kollen.	Tatt til følge. Bearbeidet planforslaget sikrer bedre sammenheng mellom byggefeltene Kullkaien, Batterikvartalet og Kollen.		X	
	5. Anbefaler at det arbeides videre med volumoppbygging og byggehøyder for Batterikvartalet og Kollen.	Tatt til følge. Byggehøyder og volumer er justert i samsvar med tilbakemelding gitt i felles møte 13.12.2023 og merknadsmøter etter dette. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1 og KBA2.			
	6. Forslaget om å transformere og bevare havnesiloen gjennom ombruk får tilslutning.	Tatt til orientering.			
	7. Prinsippet om avtrapping av byggehøyder på ny bebyggelse i feltene KBA5 og BB2 får tilslutning. Dette gjelder for byggehøyder og volum.	Tatt til orientering.			
	8. Antall nye etasjer på kontorbygget KBA4 må reduseres for ikke å svekke kulturmiljøet og deler av identiteten på Hegreneset.	Tatt til følge. Antall etasjer er redusert.			
	9. Ber om at det på BB1 reguleres et mindre punkthus for bedre å gjenspeile husrekken langs Hegrenesveien.	Tatt til følge. Plassering og fotavtrykket er justert.			
	10. Slutter seg til hovedprinsippet for hvordan krav til uteoppholdsareal er løst så lenge arealene som inngår i beregningen er sammenhengende, med god størrelse og kvalitet.	Tatt til orientering.			
	11. Det må tilstrebes bedre kvalitet på gårdsrommet inne i Batterikvartalet, som sannsynligvis kun kan imøtekommes ved å redusere byggehøyder i det aktuelle kvartalet.	Tatt til følge. Se felles svar om byggehøyder og utforming, KBA1.			
	12. Slutter seg til hovedprinsippet for utkraging av balkonger mot offentlige arealer, men er kritisk til utkraging av balkonger på inntil 2 meter i interne gårdsrom av hensyn til manglende solforhold.	Ikke tatt til følge. Balkongen skal oppfylle de enkelte beboeres behov for en privat uteplass med gode klimatiske forhold. Balkongenes utforming skal bygge opp under delområdets karakter. Samtidig skal balkongens utforming hensynta naboer og felles			
	13. Ber om at det jobbes får å redusere prognosene for trafikk i tråd med kommunens målsetninger om reduksjon i persontrafikken frem mot 2030.	Tatt til følge. Revidert trafikk- og mobilitetsplan er oppdatert med tall fra ny reisevaneundersøkelse fra 2024, og viser en reduksjon i prognoser for trafikk.			
	14. Ber om at det redegjøres for hvordan gangkoblingen mellom gang- og sykkel tunnelen og sjøpromenaden skal kunne leses som et tilbud til offentligheten gitt at balkonger krager ut over denne koblingen.	Tatt delvis til følge. Ved at Batterikvartalet er åpnet mot nord har gangkoblingen mellom gang- og sykkel tunnelen og sjøpromenaden fått et mer romslig uttrykk og oppleves i større grad som et offentlig areal.			
	15. Ber om at sykkeltilretteleggingen øverst i Nyhavnsveien opp mot den fremtidige sykkelvegen langs E39 bedres. Denne er ikke regulert i bybaneplanen. Med tanke på det bedrede kollektivtilbudet bør tverrsnittet i denne delen av Nyhavnsveien omprioriteres og tilrettelegges bedre for fotgjengere og syklist. Blant annet bør det vurderes å ta vekk oppstillingsplass for busser til Gamle Bergen.	Tatt delvis til følge. I samarbeid med Bergen kommune er det vurdert løsning for bedre tilbud for myketrafikkanter. Det utarbeidet illustrasjon som viser mulig sykkel felt etablert innenfor formålslinjer i regulering for Bybane. Konklusjon er at tilrettelegging for syklist krever ikke omregulering av bybaneplanen.		X	

	16. Støtter forslaget om å stenge deler av Breiviksveien for kjørende.	Tatt til orientering.			
	17. Støtter forslaget om å utvide fortau i Breivikveien på bekostning av kantparkering. Ber om innspill til at dette ikke er omfattet av rekkefølgekrav.	Tatt til følge. Opparbeiding av o_GS6 og fortau (o_FO06, o_FO05 i og o_FO16) skal sikres gjennomført Før ig. Innenfor bestemmelsesområder #18	X		
	18. Mener effekten av debiler må tas med i beregningen av p-dekningen, siden debiler kan erstatte inntil ti privatbiler, slik at antallet p-plasser kan reduseres.	Ikke tatt til følge. Bestemmelsene setter krav til maksimalt antall parkeringsplasser. Endelig løsning for parkering vurderes i byggesak, i samsvar med føringer i bestemmelsene.			
	19. Ber om at deler av p-anlegget gjøres offentlig tilgjengelig slik at en oppnår best mulig effekt av debilordningen.	Tatt til orientering. Planforslaget er ikke til hinder for eventuell etablering av offentlige plasser eller plasser for kommersiell drift i deler av parkeringsanlegget. Dette kan tas stilling til ved byggesak			
	20. Ber utbygger vurdere om fasaden for renovasjonsterminalen kan avsettes til gatekunst eller lignende.	Tatt til orientering. Det utelukkes ikke gatekunst i anlegg og byrom på Hegreneset. Bergen kommune kan følge opp dette i en egen handlingsplan for graffiti og gatekunst, og klare retningslinjer og felles praksis.			
	21. I de fire områdene avsatt til sentrumsformål må det presiseres nærmere hvilke funksjoner som kan tillates innenfor de ulike delfeltene og sikre dette i bestemmelsene.	Ikke tatt til følge. Det er ønskelig å ha fleksibilitet for disse arealene. I revidert planforslaget er det i tillegg til forbud mot bolig lagt inn forbud for dagligvarehandel.			
	22. Vil ha innarbeidet et rekkefølgekrav som sikrer at Møllekvartalet på et gitt byggetrinn tas i bruk. Dette for å hindre forfall.	Tatt delvis til følge. Det settes rekkefølgekrav til gjennomføring av vedlikeholdsplan i en prioritert rekkefølge.	x		
	23. Ber om at ungdom aktivt får medvirke i planprosessen for å utvikle gode og attraktive uterom.	Tatt til orientering. Det er gjort flere konkrete forsøk på å rekruttere ungdommer til å delta i en felles workshop. Dette har dessverre ikke ført frem.			
	24. Det må planbestemmelsene innføres krav til innhold på lekearealene.	Tatt til følge.	X		
	25. Planbestemmelsene må innta et krav om at skole- og barnehagekapasitet må være dokumentert før igangsettingstillatelse.	Tatt til følge.	X		
	26. Til 2.gangs behandling må det i planforslaget avklares begrensninger og muligheter med tanke på rigg- og sikringsbehov i anleggsperioden, og redegjøres for dette i planbeskrivelsen.	Tatt delvis til følge. Planbeskrivelse suppleres med notat om anleggsperiode.		X	
	27. Minner om behovet for tiltak mot fremmedarter,	Tatt til orientering. Deponering av forurensede masser følger av eget regelverk.			
	28. Er positiv til målsetningen i formingsveilederen om å tilstrebe løsninger som bedrer biologisk mangfold både over og under vann.	Tatt til orientering.			

	29. Med utgangspunkt i eksisterende korridortrasé gjennom private hager i Jægermyren, via planlagt sambruksgate Hegrenesveien og Hegreparken, til grønn allmenning o_TO2 og nyetablert fjære i Mølleviken er det potensiale for å [...] styrke blågrønne korridorer ved å sikre, utvide og utvikle eksisterende og nye sammenhengende blågrønne korridorer i den bebygde byen.	Tatt til følge. Bebyggelse på Kollen er flyttet og det grønne arealet regulert til offentlig park er utvidet, noe som styrker grønnkorridoren.	X		
	30. Påpeker at tiltak som potensielt kan påvirke forurenset sjøbunn må redegjøres for også videre i prosessen.	Tatt til følge. Alle former for mudring, dumping eller utfylling krever tillatelse fra Statsforvalteren. Etter innspill fra Bergen kommune settes det krav: <i>Forurensede masser skal ryddes i henhold til tiltaksplan før badeplasser settes i drift.</i>	X		

Merknadskart

